Poštnina plačana v gotovini.
Leto XI., št. 25.

Ljubljana, petek 31. januarja 1930

Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din

Uredništvo:
Ljubljana: Knaflijeva ulica 5. Telefon št. 3122. 3123. 3124. 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54. — Telefon št. 3122. 3123. 3124. 3125. 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praha číslo 78 180; Wien št. 105 241

Plenarna seja v Londonu

Predlogi Anglije, Francije in Italije o načinu izvedbe pomorske razorožitve

London, 30. januarja. AA. Davi se je sestala tretja plenarna seja pomorske razorožitvene konference. Predsednik angleške vlade

Macdonald,

ki je predsedoval, je izjavil, da se bo seja bavila z delovnim programom konference. Italija, Francija in Anglija so predložile predloge glede načina rešitve vprašanja pomorske razorožitve. **Francija predlaga sistem globalne tonaže. Anglija želi, da bi se rešilo vprašanje pomorske razorožitve s sistemom omejitve po kategorijah. Italija pa zahteva, naj se določi razmerje in višino skupne tonaže posameznih držav.**

Macdonald je v nadaljnjih izvajanjih naglasil, da ima pomorska razorožitvena konferenca opraviti z različnimi nenavadno zamotanimi odnošaji med posameznimi državami. Popolnoma nemogoče je razpravljati o teh odnošajih na javni seji. Posamezne delegacije morajo izmenjati med seboj svoja načela, da najdejo pot k sporazumu in odpravijo vsa nesporazumljenja. Ta proces se je dnevno vršil, odkar se je pričela konferenca. Onim, ki niso sledili tem razgovorom, se utegnejo doseženi rezultati zdeti malenkostni. **Kdor pa pozna težkoče, s katerimi se ima baviti konferenca, bo priznal, da niso tako brezpomembni.**

Nato je govoril italijanski

zunanji minister Grandi,

ki je obrazložil italijansko stališče in naglasil, da se tri točke francoskega programa strinjajo z angleškim stališčem. Konferenca bo morala odločiti, ali naj se razoroži na podlagi sistema globalne tonaže, ali na temelju omejitve po kategorijah, ali pa na podlagi mešanega sistema, ki predstavlja v bistvu posredovalni predlog ali pa tako zvani francoski transakcijski predlog.

Na drugi strani je italijanska delegacija postavila načelni predlog, **da se določi razmerje moči posameznih brodovij in maksimum globalne tonaže za pet velesil, ki so zastopane na konferenci.** Italija je postavila ta predlog zato, da konferenca določi splošna načela in politične kriterije pomorskega razorožitvenega vprašanja. Pristala pa je na to, da bo medtem razpravljala o metodah delovnega programa konference in je pripravljena udeležiti se teh razprav. Vezati se pa ne more v nobenem vprašanju razorožitvenega problema, dokler ne bosta rešeni načelni vprašanji razmerja in maksima globalne tonaže.

Zastopnik ameriške delegacije, državni tajnik

Stimson

je predlagal, naj se vprašanje delovnega programa konference in francoski in angleški predlog glede načina omejitve pomorskega oboroževanja izročijo posebnemu odboru, ki bi bil sestavljen iz delegatov držav, zastopanih na konferenci. Ta odbor bi v najkrajšem času proučil možnosti izvedbe teh predlogov in poročal o stališču posameznih držav konferenci potom glavnih delegatov. Stimson je zaključil, da noče s svojim predlogom preprečiti informativnih razgovorov med posameznimi delegacijami.

Francoski ministrski

predsednik Tardieu

je v svojem govoru naglasil, da je Francija hotela s svojim kompromisnim predlogom glede globalne tonaže pomoči konferenci do uspeha in izrazil upanje, da bo odbor vestno proučil francoski načrt in vprašanje klasifikacije vojnih ladij in katera vrsta vojnih ladij bi se lahko prenesla z ene kategorije v drugo.

Prvi lord angleške admiralitete

Alexander

je ponovil, da je prišlo med Zedinjenimi državami, Japonsko in Anglijo do sporazuma na temelju katerega te države smatrajo, da je sistem omejitve raznih vrst vojnih ladij najboljše sredstvo za to, da se prepreči oboroževalno tekmovanje in utrdi občutek varnosti. Kljub temu se Anglija ne protivi principu prenosa tonaže med slabšimi vrstami vojnih ladij.

Nato je govoril ameriški poslanik v Bruslju

Hugh Gibson,

ki je bil predsednik pomorske razorožitvene konference v Ženevi leta 1927. Podal je kratek pregled napredka v vprašanjih, o katerih bo razpravljal odbor, predlagan po ameriškem državnem tajniku Stimsonu in ugotovil, da je bil dosežen od leta 1926. dalje v vprašanju pomorske razorožitve velik napredek, ki bo omogočil predlaganemu odboru odstraniti spor med manjšimi pomorskimi silami, ki na eni strani favorizirajo rešitev omejitve pomorskega oboroževanja po globalni tonaži, na drugi strani pa po kategorijah. **Govornik je zaključil, da podpirajo Anglija, Zedinjene države in Japonska rešitev omejitve pomorskega oboroževanja po kategorijah.**

Predlog Stimsona je bil sprejet, nakar je bila plenarna seja zaključena. Po zaključku konference je Macdonald izjavil novinarjem, da ima vtis, da se bo rešilo vprašanje pomorske razorožitve na temelju kompromisa med načinom omejitve pomorskega oboroževanja po kategorijah in načinom po omejitve globalne tonaže in da bo odbor tudi temu primerno izdelal svoje poročilo.

Angleško-francoski sporazum

London, 30. januarja. AA. Delavski list »Daily Herald« potrjuje, da je bil med Francijo in Veliko Britanijo dosežen sporazum v vprašanju tonaže. V smislu tega sporazuma bodo vojne ladje razvrščene v kategorije. Torpedni rušilci bodo tvorili posebno kategorijo, njihova tonaža pa se bo lahko prilagodila tonaži ostalih vojnih ladij. V tem primeru bo država morala obvestiti drugo državo. Pri prenosu večje tonaže iz ene kategorije v drugo pa bo potreben predhodni sporazum med obema državama.

Sovjetski mogotci ponarejevalci dolarjev

Sovjetska vlada je izdelala za dve in pol milijardi dolarjev ponarejenih dolarjev, funt sterlingov in kitajskih jenov

Berlin, 30. januarja, d. Odvetnik doktor Sachs, ki zagovarja ponarejevalce červoncev, proti katerim se vrši že nekaj dni pred moabitskim sodiščem razprava, je objavil senzacionalno poročilo **o ogromnem ponarejevanju dolarskih novčanic.** Po njegovih informacijah so bili izdelani vsi številni falzifikati dolarjev, ki jih je našla berlinska policija zadnje čase v različnih delih Berlina, v sovjetski Rusiji. Izjavil pa je dalje, **da ima tudi dokaze za to, da so bili ti falzifikati izdelani v moskovski državni tiskarni za tiskanje bankovcev in nato po agentih osrednjega komunističnega sveta prenešeni v Nemčijo.**

V kratkem bo objavil dr. Sachs listine, iz katerih bo razvidno, da je sovjetska vlada za časa spora s Kitajsko izdelala ogromno množino ponarejenih dolarjev, angleških funtov in kitajskih jenov. **Vsega skupaj je bilo natisnjenih teh ponarejenih bankovcev za okoli 2 in pol milijardi dolarjev.** Od tega ponarejenega denarja je bilo poslanih iz Moskve komandi boljševiške rdeče vojske v Mandžuriji ena tona, kitajskemu generalu Fengu, ki je stal v najtesnejših stikih z boljševiki pa dve toni.

Vodstvo ponarejevanja bankovcev so prevzeli trije ugledni člani sovjetske vlade, in sicer tajnik osrednjega izvršnega odbora **Jenukidse,** predsednik komunistične celice v ljudskem komisarijatu za finance **Jurovski,** ki je znan tudi kot morilec carske družine in član političnega urada **Kaganovič.** Tehnična dela pa so izvršili neki sorodnik Jenukidsa in dva strokovnjaka, Jasinski in Heinz po imenu.

V štabu boljševiške vzhodne armade je bila poverjena celi vrsti zaupnikov naloga, da izmenjajo ponarejene bankovce za prave. Mnogi od teh agentov so odpotovali v Nemčijo in Poljsko, kjer so pričeli s svojim zločinskim poslom in tudi prav dobro uspevali, dokler jim ni prišla na sled berlinska policija, ki je o vsem tem prav dobro poučena, kar bodo lahko izpovedali tudi razni ugledni berlinski policijski uradniki, katerih imena bo navedel dr. Sachs.

V zvezi s temi izjavami dr. Sachsa izjavlja berlinska policija, da ima v resnici dokaze za to, da so bili izvršeni na teritoriju sovjetske Rusije številni falsifikati dolarskih bankovcev in da je odredila v zvezi s tem aretacijo komunista Hanza Fischerja, ki pa je pobegnil tik pred aretacijo in se sedaj najbrže skriva na Madžarskem, kjer ga policija že išče.

SESTAVA NOVE ŠPANSKE VLADE

Včeraj popoldne je bila imenovana nova vlada z generalom Berenguerom na čelu — Velike težkoče ob nastopu

Madrid, 30. januarja. Asg. **Kljub pesimistični presoji položaja po stanju včerajšnjih pogajanj, ki jih je imel general Berenguer s posameznimi designiranimi ministrskimi kandidati, je bila danes sestavljena nova vlada.** Tekom dopoldneva je general Berenguer nadaljeval svoje razgovore s posameznimi politiki, opoldne pa je odšel na dvor, kjer je poročal kralju o rezultatih svoje akcije.

Popoldne se je vršila skupna seja designiranih ministrov pod predsedstvom kralja. Na seji so bile sprejete in odobrene zadnje podrobnosti glede sestave novega kabineta in v glavnih obrisih določen tudi program vlade. **Ob 4. popoldne je bila ministrska lista definitivno sestavljena, nakar jo je predložil general Berenguer kralju v potrdilo. Ob 5. so odšli novi ministri na dvor, kjer so položili prisego.** Takoj nato je bil objavljen naslednji uradni komunike:

»General Berenguer je sestavil novo vlado, ki je danes ob 5. položila prisego in prevzela vodstvo državnih poslov. Vlada je sestavljena takole:

ministrski predsednik, zunanje in vojno ministrstvo: **general Berenguer;**

notranje zadeve: **general Mazo;**

mornarica: **kontreadmiral Carvia;**

finance in gospodarstvo: **Arguelles;**

pravosodje: **Estrado;**

zgradbe: **Matos;**

prosveta: **vojvoda Alba;**

delo: **Sangroros Dojano.«**

Težavna pogajanja

Madrid, 30. januarja. d. Kljub prvotnemu optimizmu, ki ga je kazal designirani ministrski predsednik general Berenguer ob prevzemu mandata za sestavo vlade, je njegova akcija naletela na mnogo večje ovire in težkoče, kakor pa se je pričakovalo, dasi so si bili poznavalci razmer že od vsega početka na jasnem, da general Berenguer ne bo imel lahkega posla.

Pogajanja, ki jih je imel general Berenguer s posameznimi ministrskimi kandidati in političnimi voditelji, so bila skrajno težavna. Splošno nerazpoloženje proti diktaturi je prišlo sicer vedno bolj do izraza, toda naziranja o rešitvi sedanje vladne krize so bila tako različna, da ni bilo videti izhoda iz te zmešnjave. Odstop Primo de Rivere je sicer znatno omilil notranjepolitično napetost in preprečil izbruh velike revolucije z nedoglednimi posledicami, vendar pa je nadaljnji razvoj situacije še docela nejasen.

General Berenguer zaenkrat sicer še ni podal program vlade, vendar pa se doznava iz njegove okolice, **da hoče stopnjema likvidirati diktaturo in dovesti na krmilo parlamentarni režim. Najprej namerava izvesti občinske volitve, ki bi jim sledile volitve v pokrajinske sastope, nakar bi bile takoj razpisane parlamentarne volitve.**

Največje težkoče pri sestavi nove vlade so bile v tem, ker general Berenguer glede na razpoloženje posameznih skupin, ki prihajajo v poštev pri sestavi nove vlade, ni mogel določiti svojega programa. Na eni strani mora general Berenguer zadovoljiti vojaške kroge, ki so bili z diktaturo Prima de Rivere tako globoko zapleteni v politično življenje, da se nočejo odreči nadaljnjemu vplivu na državne posle in se zavzemajo za ohranitev diktature, na drugi strani pa vežejo bivši politiki svoj pristanek za sodelovanje v vladi na takojšnjo obnovo ustavnega stanja. Liberalna stranka pod vodstvom grofa Romanonesa, bivšega ministrskega predsednika, je sicer pripravljena podpirati novo vlado, da s tem onemogoči povratek diktature Primo de Rivere, vendar pa tako dolgo ne želi aktivnega sodelovanja v vladi, dokler ne bo urejeno strankarsko-politično življenje. Conde de la Portera, ki mu je bil ponuden portfelj pravosodnega ministrstva, je odklonil sodelovanje z motivacijo, da vidi v vladi generala Berenguera nadaljevanje diktature.

Sodba španskih politikov

Madrid, 30. januarja AA. Grof Laportera je izjavil, da se država še ne bo vrnila v normalno stanje, češ, da vlada generala Berenguerja pomeni zaenkrat podaljšanje diktature. Grof Romanones pa je velel novinarjem da se je položaj ponovno poslabšal, kar je razvidno iz dolgotrajnih pogajanj za sestavo vlade.

Vodja katalonskega pokreta Macchia je izjavil novinarjem, da po njegovem mnenju v Španiji zaenkrat tudi po padcu generala Prima de Rivera ne bo prišlo do važnejših izprememb. Macchia je pristavil, da je prišel padec Prima de Rivere prerano in da so se Katalonci nadejali, da bo odstopil s politične pozornice šele prihodnje mesece.

Bivši predsednik parlamentarne vlade grof Romanones je izjavil, da se nadeja temu, da bo general Berenguer skušal uvesti normalni režim. Ker želi general Berenguer povratek ustavnega življenja, je treba podpirati njegovo vlado, da bi se na ta način onemogočil povratek generala Primo de Rivere.

London, 30. januarja AA. »Morning Post« poroča o dogodkih v Španiji in veli: Položaj Primo de Rivere je postal v zadnjem času nemogoč. Vsa javnost je bila proti njemu. Odločilno pa je bilo, da sta ga zapustila vojska in mornarica, ki sta ga dovedli do oblasti. Primo de Rivera je zapustil svoje mesto z dostojanstvom. General Berenguer, novo imenovani predsednik španske vlade, uživa zaupanje kralja. O njem se ve, da je edini minister, ki bo mogel obvladati težak položaj na Španskem.

Primo de Rivera za nadaljevanje diktature

Madrid, 30. jan. d. Četudi je general Primo de Rivera po svojem odstopu napovedal, da se bo popolnoma umaknil iz političnega življenja, ki se ga je tekom sedmih let, od kar je bil na vladi, naveličal, zaenkrat ne kaže, da bi nameraval uresničiti svojo napoved. Glede na propagando svojih nasprotnikov je napovedal, da bo v posebnem proglasu na narod pojasnil vzroke svoje demisije. Sinoči pa je sklical zborovanje »Unie Patriotice« na katerem je imel velik političen govor. Uvodoma je pojasnil politični položaj. Tudi pri tej priliki je obžaloval svoje napake, ki jo je storil s tem, da se je obrnil za zaupnico na vojaške kroge. V svojih nadaljnjih izvajanjih se je zavzemal za ohranitev diktature, češ da zahteva interes države, da ostane vsaj še nekaj let na krmilu režim osebne odgovornosti. Za primer pa, da bi bilo že sedaj obnovljeno ustavno stanje, je pozival pristaše svoje stranke naj se pripravijo na politično borbo in razmišljajo o sestavi kandidatnih list za parlamentarne volitve. Združenje »Unione patriotica« bo priredilo v počast generala Primo de Rivere svečan banket. Novinarjem je Primo de Rivera izjavil, da bo odšel na oddih na deželo, čim uredi svoje osebno tajništvo.

Velike demonstracije po vsej Španiji

Protimonarhisti skušajo izrabiti padec Prima de Rivere za sebe — Spopadi demonstrantov s policijo

Madrid, 30. januarja d. Kljub strogi cenzuri in obsežnim varnostnim ukrepom se nemiri, ki so izbruhnili že pred padcem Primo de Rivere, nadaljujejo. V Madridu so demonstracije na dnevnem redu. Splošno razburjenje skušajo izkoriščati tudi komunisti, ki hujskajo proti diktaturi in širijo protimonarhistično propagando. V Madridu je prišlo ob enih ponoči do krvavega spopada med demonstranti in policijo. Demonstranti so prodrli v bližino močno zastraženega kraljevega dvorca, kjer so med klici »Doli monarhija!« »Živela republika!« razvili rdečo zastavo. Policija je končno uporabila orožje. Po dosedanjih vesteh je bilo pri spopadu težko ranjenih 12 demonstrantov, 2 policista pa ubita. Do krvavih izgredov je prišlo tudi v Barceloni, od koder javljajo 5 mrtvih in okrog 30 ranjenih. Skoraj po vseh mestih so demonstranti demolirali prostore »Unie Patriotice«. V Cadizu so dijaki uprizorili pogreb diktature. Ko jih je hotela policija razgnati, je prišlo do krvavega spopada. Do velikih izgredov je prišlo tudi pred italijanskim poslaništvom v Madridu. Demonstranti so z vzklikanjem proti diktaturi razbili na poslopju vse šipe. Šele po prihodu vojaštva so se razbežali.

Zaradi teh dogodkov je izdal general Berenguer danes zelo stroge varnostne ukrepe. Po mestu patrulira vojaštvo in policija na konjih. Vsako zbiranje je prepovedano. Dosedanji šef policije v Madridu general Bazara je odstopil. Na njegovo mesto je začasno imenovan general Sanjurio. Po vesteh, ki prihajajo iz Katalonije, je tudi tam položaj zelo resen. Razpoloženje mas se vedno bolj nagiba k republikanizmu, zaradi česar zlasti vojaški krogi pritiskajo za čim prejšnjo rešitev vladne krize.

Poročilo Bethlena o haaški konferenci

Nezadovoljstvo opozicije s taktiko madžarske delegacije v Haagu — Velike manifestacije v zahvalo Italije

Budimpešta, 30. januarja. s. Za današnjo sejo poslanske zbornice, na kateri je podal ministrski predsednik grof Bethlen ekspoze o haaški konferenci, je vladalo izredno veliko zanimanje. Med njegovim govorom se je ponovno dvignil ropot na levici in socijalisti so vzklikali Bethlenu: **»Sledite vzgledu španskega kolege!«**

Predsednik

grof Bethlen

je uvodoma naglasil, da more podati samo približno poročilo, ker so bili v Haagu sklenjeni samo načelni dogovori, ki pa se nanašajo na vse podrobnosti. Madžarska je oproščena vseh zastavnih pravic, ki jih je dosedaj imela reparacijska komisija nad celokupnimi dohodki Madžarske, ter obenem vseh nadaljnjih zahtev, ki bi izvirale iz kateregakoli drugega člena mirovne pogodbe. Dogovori se nanašajo na predvojne dolgove in na določbe, ki vsebujejo druge po vojni sklenjene pogodbe.

Med govorom ministrskega predsednika je predsednik zbornice opetovano ukoril socijalno - demokratske poslance, izmed katerih je bil poslanec Varnai izročen imunitetnemu odboru. Grof Bethlen je zaključil svoja izvajanja z izjavo, **da priznava, da bodo haaške pogodbe obremenile Madžarsko, ki trpi že itak na teški krizi narodnega gospodarstva s težkimi finančnimi bremeni.** Vse to pa paralizira politična bilanca teh dogovorov, ki kaže za zunanjepolitični položaj Madžarske ugodne prognoze. Da je prišlo do teh dogovorov, se mora Madžarska zahvaliti blagohotnemu prizadevanju velesil, **v prvi vrsti pa podpori Italije, ki je v največji meri podpirala Madžarsko. Ko je grof Bethlen govoril o Italiji, so se vsi poslanci dvignili s sedežev — razen skrajne levice — ter več minut manifestirali za Italijo.** Ovacije so pozneje priredili tudi Angliji in Franciji. Značilno je, da so socijalnodemokratski poslanci tudi med ovacijami za Anglijo obsedeli na svojih mestih.

K izvajanjem grofa Bethlena je govoril v imenu opozicije kot prvi

poslanec Rassay,

ki je izjavil, da je dejstvo, da bo morala Madžarska tudi po letu 1943 plačevati letno 13 in pol milijona zlatih frankov, krivično. Vlada je zagrešila taktično pogreško, ko je že na pariški konferenci priznala, da je pripravljena plačati. Dalje je trdil Rassay, da je zgrešeno, če Madžarska proslavlja haaške pogodbe, mesto da bi javno mnenje izreklo ogorčenje.

V imenu enotne stranke je izjavil poslanec **Pekar** ministrskemu predsedniku zaupanje. Socijalnodemokratski posl. **Beyer** je naglašal, da je bila njegova stranka tako dolgo za grofom Bethlenom, dokler je zastopal stališče, da Madžarska ne more prevzeti nobenih nadaljnjih plačilnih obveznosti. **Madžarski ne bi bilo treba plačati, če ne bi bilo prišlo vmes optantsko vprašanje, na katerem pa so sainteresirani samo veleposestniki.** Demokratski poslanec **Pakocz** je izjavil, da njegova stranka odklanja iz načelnih razlogov haaške pogodbe. Grof **Albert Appony** je izvajal, da so hotele velesile razen Italije prisiliti Madžarsko, da bi se odpovedala členu 250. trianonske pogodbe. Če bi bila Madžarska trdovratno vztrajala na svojem stališču, bi bilo pravno zopet nastopilo stanje, kakor je bilo pred pogodbami. Toda Madžarska bi bila morala v tem primeru nositi napram velesilam odij, da je preprečila likvidacije finančnih vprašanj iz mirovnih pogodb.

Zaroka princese Ileane

Bukarešta, 30. januarja. AA. Na banketu, ki ga je priredilo v občinski kazini v Predealu dijakom Nacijonalno društvo za telesno vzgojo in ki sta mu prisostvovala princesa Ileana in knez Hochberg, je bila uradno objavljena zaroka princese Ileane s knezom Hochbergom. Prisotni so priredili mladima zaročencema viharne ovacije. Nato sta govorila polkovnik Badolesco in princesa Ileana, katerih govora sta bila sprejeta s ponovnimi viharnimi odobravanji in ovacijami princesi Ileani in njenemu zaročencu.

Švedska kraljica nevarno obolela

Rim, 30. januarja. AA. Zdravniški buletin, ki je bil izdan o zdravstvenem stanju švedske kraljice, veli, da je splošno stanje kraljice vznemirljivo. Splošne sile so popustile, srce deluje neredno. Kraljica ima hud kašelj. Kakor znano živi švedska kraljica stalno v Rimu.

Odkritje nove faraonske grobnice

Kairo, 30. januarja. Znanstvena ekspedicija pensylvanske univerze je pod vodstvom znanega egiptologa Alan Rowa odkrila pri Meidunu znamenite grobnice neke dinastije, ki je vladala v letih 1580—1350 pr. Kristusom. Našli so mumije, ki so bile pokrite z dragocenimi plašči. Raziskavanja nadaljujejo in ni izključeno, da bodo našli še velike dragocenosti.

Maksimirane trošarine

Štirimilijonski primanjkljaj ljubljanskega mestnega proračuna — Tudi podeželske občine ne vedo izhoda

Ljubljanska mestna občina črpa svoja finančna sredstva iz samostojnih občinskih davščin in taks, iz doklad na državne neposredne davke, iz donosa občinskih podjetij in za kritje izrednih potrebščin iz posojil. Med samostojnimi davščinami je najjačja po svojem finančnem efektu trošarina na alkoholne pijače, živino, sadje in nekatera druga živila. Pri obdavčitvi neobhodno potrebnih življenskih potrebščin je občina vedno pazila, da s tarifnimi postavkami ne draži živil, dočim je smatrala alkoholne pijače za pogrešljiv užitek, ki pa smo kljub temu biti obdavčen tudi samo do mere, ki ne zavira konsuma.

Leta 1914. je pobirala mestna občina od litra vina 13 vinarjev, dočim je leta 1929. pobirala 2.50 Din. Po indeksu življenskih potrebščin moramo predvojno krono pomnožiti s 16 in bi na ta način zračunana predvojna trošarina na vino znašala danes 2.08 Din, kar naj nam služi za dokaz, da se predvojna trošarina na vino v Ljubljani ni posebno zvišala.

Novi dopolnilni zakon o državni trošarini pa občinam s 1. januarjem 1930 maksimira predpis trošarin. Mestna občina ljubljanska bi po novem zakonu ne smela pobirati za 1 liter vina višje trošarine kakor 1 Din, namesto 2.5 dinarja; za 1 liter čistega alkohola ne več od 10 Din, namesto dosedanjih 15 Din in za hektoliter piva ne več kot 60 Din, namesto dosedanjih 100 Din. **Zaradi maksimiranja trošarin izgubi mestna občina pri proračunu mestnega zaklada najmanj 3.500.000 Din. Poleg tega pa nastaja vprašanje, kaj bo s 50 parsko trošarino na vino, ki je zastavljena za obligacijsko posojilo.** Ministrstvo financ je svojčas dovolilo to trošarino za kritje investicij za stanovaniške hiše. Smatrati je pa, da se ta že zastavljena in mestni občini posebej dovoljena davščina ne more všteti v maksimirano trošarino, ker bi sicer nastal nov primanjkljaj 1,376.125 Din. **Mestna občina ljubljanska bi torej z maksimiranjem trošarin izgubila skoro pet milijonov dinarjev dohodkov.**

Ljubljanski proračun za leto 1930, katerega je izdelala občinska uprava in ki bo predložen občinskemu svetu v sklepanje, je v bistvu enak proračunu za leto 1929. Le za ceste je predviden večji izdatek 1,500.000 Din, ker je bil leta 1929. ravno v tem poglavju proračun skoro ves črtan in se zato tekom leta ni moglo iz rednih dohodkov ničesar napraviti. Da pa ljubljanskih cest ne moremo pustiti takšne kakršne so, zgovorno dokazujejo baš sedanji deževni dnevi. **Navzlic največji štedinji pri stroških pa vendar izkazuje osnutek proračuna mestne uprave 3,689.322 Din primanjkljaja, pri čemer je mestna uprava že upoštevala ogromno izgubo na trošarinah.**

Mestna občina se sedaj trudi, da doseže spremembo zakona o državnih trošarinah v tem smislu, da vsaj za velika mesta ne obvelja princip maksimiranja trošarin. Ako bo pa ostalo njeno prizadevanje brezuspešno, potem bo morala iz proračuna črtati domalega vse, kar je predvidenega za napredek mesta. **Ker pa ima redukcija proračuna tudi svoje meje, bo morala občina poseči po zvišanju predvsem občinske doklade na državne davke, čemur se je doslej upirala, ker je uvaževala, da sta n. pr. trgovina in obrt že itak obremenjena s pridobnino.**

Maksimirana trošarina seveda ne ustvarja težkoč samo Ljubljani. Nič manj ni prizadet Zagreb, ki izgubi 6 milijonov in Beograd, ki izgubi 10 milijonov dinarjev. **Prav posebno so pa z maksimiranjem trošarin prizadete tudi podeželske občine, ker so gradile svoje proračune predvsem na trošarini na alkoholne pijače.** Znano mi je, da izgubi n. pr. Kranj 200.000 Din dohodkov.

Maksimiranje trošarin se od mnogih utemeljuje s tem, da se bo dvignil konsum in da bo s tem pomagano vinogradnikom. Dvomimo, če se bo popilo samo en liter vina več, ako bo za 1 Din cenejše. **Konzum alkoholnih pijač brez ozira na trošarine vsako leto narašča.** V Ljubljani je n. pr. zrastel od leta 1913 konzum vina za 67 odst. in konzum ruma za 211 odst.! Vinogradnikom bi trebalo predvsem pomagati z organizacijo izvoza.

Naželjno bi bilo reči, da bi se moralo vprašanje trošarin na alkoholne pijače kot izvor samoupravnih dohodkov rešiti z zakonom o občinskih davščinah. Občinam se morejo vzeti dosedanji dohodki šele, kadar dobijo kompenzacije drugega izvora, ker ne morejo še bolj zvišati davkov. V mislih imam predvsem že omenjeno davščino na pridobnino. Z maksimiranjem trošarin sicer zadovoljimo veletrgovino z vinom, toda ali smemo z zvišanjem pridobnine na splošno ozlovoljiti trgovino in obrt? Nihče pa ne sme računati, da bo z znižanjem milijonskih dohodkov na trošarini brez uvedbe drugih davščin mogoče uravnovesiti samoupravne proračune. Nekje se bodo morali najti novi viri!

V teh dneh se bo odločilo, ali maksimiranje trošarin ostane v veljavi. Ako ostane, potem bo šele načet problem: Kaj sedaj? Rešitev ne bo lahka. In prav lahko, da bodo v času neurejenih samoupravnih financ maksimiranje trošarin obžalovali prekmalu tudi tisti, ki se ga danes vesele in ga pozdravljajo.

Ivan Tavčar.

Lepi uspehi Male antante

Komunike „Avale“ in ekspoze dr. Beneša o sklepih druge haaške konference

Beograd, 30. jan. AA. Agencija »Avala« je z merodajnega mesta dobila to-le poročilo o delu druge haaške konference:

Druga haaška konferenca, ki je svoje delo zaključila 20. t. m., je definitivno regulirala vprašanje nemških reparacij. Razen tega je bil dosežen na konferenci dokončni sporazum tako glede bolgarskih kakor glede avstrijskih reparacij. Prav tako so v glavnih obrisih regulirane madžarske reparacije. Treba bo samo še na konferenci v Parizu, ki začne svoje delo 5. prihodnjega meseca, rešiti vprašanje procedure in nekih podrobnosti o madžarskih reparacijah.

V pogledu *nemških reparacij* so bili za našo državo doseženi v glavnem zadovoljivi rezultati že na prvi haaški konferenci, ki je bila v avgustu minulega leta. Druga haaška konferenca je za našo državo pomembna zaradi dosežene rešitve vprašanj vzhodnih reparacij, avstrijskih, bolgarskih, in madžarskih. V tem vprašanju je bil napor naše delegacije v glavnem usmerjen na to, da se z Madžarsko, Bolgarijo in Avstrijo definitivno regulirajo odnošaji, ki izvirajo iz mirovne pogodbe. Treba je predvsem poudariti, da je druga haaška konferenca sklenila, da se brišejo državni dolgovi za osvobojenje in dolgovi za odstopljena posestva bivše avstro-ogrske monarhije, ki so bili dejansko v breme naše države.

V vprašanju avstrijskih reparacij je konferenca soglasno sklenila, da se Avstrija glede na njeno težko gospodarsko in finančno stanje v bodočnosti oprosti reparacijskih plačil.

Vprašanje **bolgarskih reparacij** je rešeno na naslednji podlagi: do 1. aprila t. l. ima Bolgarija plačati 5 milij. zlatih frankov, od 1. aprila t. l. do zadnjega marca 1940 mora plačevati Bolgarija anuitete v znesku 10 milijonov zlatih frankov. Za dobo od 1. aprila 1940 do konca marca 1950 bodo te anuitete 11 milijonov zlatih frankov, 1. aprila 1950 do konca marca 1966 pa 12.5 milijona zlatih frankov. Te anuitete se plačajo ob koncu vsakega polletja, to je v septembru in v marcu. Naš delež na bolgarskih reparacijah je fiksiran na 5 odstotkov. Ta vsota bo zadostna, da izplačamo obveze naše države iz člena 141. neuillyjske mirovne pogodbe, ki se nanaša na reguliranje bolgarskih državnih dolgov v zvezi z odstopljenimi ozemlji. Prav tako ne bo naša država imela ničesar plačati Bolgarski za odstopljena posestva, katerih vrednost je cenjena na 5.8 milijona zlatih frankov.

Vprašanje madžarskih reparacij obsega na eni strani plačevanje reparacij, a na drugi strani zahteve madžarskih državljanov po členu 250. trianonske mirovne pogodbe. Te zahteve se večinoma nanašajo na spore pred arbitražnimi sodišči za agrarno reformo, izvršene v državah Male antante, in so znane pod imenom optantsko vprašanje. Razen terjatev na gornji osnovi je Madžarska predložila arbitražnim razsodiščem vprašanje optantov na podlagi člena 250. trianonske mirovne pogodbe in več drugih sporov (vprašanje vicinalnih železnic, nekaj industrijskih podjetij in dr.). Po doseženem **sporazumu bo Madžarska** plačevala svoje reparacije do leta 1943. v anuitetah po 10 milijonov zlatih kron, od l. 1943. do 1966. pa v anuitetah po 13.5 milijona zlatih kron. Do 30. junija t. l. gredo celokupna reparacijska plačevanja Madžarske v korist naše države, a pri nadaljnjih plačevanjih bo naša država glede na prejšnje avanse v znesku 47 milijonov zlatih kron, participirala z 2 odstotkoma. Izplačila reparacij po letu 1944. predstavljajo za Madžarsko brezpogojno obvezo, to je obvezo brez vsakršne pravice, da jih ustavi. Terjatve Madžarske in njenih državljanov do upniških držav so rešene na ta način, da sta se ustanovila dva fonda »A« in »B« in to prvi v znesku 240 milijonov zlatih kron in drugi v znesku 100 milijonov zlatih kron.

Fond »A« (agrarni fond) bo služil za izplačevanje terjatev do držav Male antante iz naslova izvršene agrarne reforme. On bo torej substituiral države Male antante. Ako bi fond ne zadostoval, ga mora dopolniti Madžarska. Države Male antante so dolžne plačevati le odškodnine v oni formi, ki jo predpisujejo notranji zakoni dotične države.

Fond »B« bo ustanovljen za kritje eventualnih stroškov iz razsodb po neagrarnih terjatvah madžarskih državljanov. Ta fond je ustanovljen v korist držav Male antante. Iz njega se bodo odpisovali zneski posamičnih razsodb arbitražnega sodišča v neagrarnih tožbah proti Češkoslovaški, Rumuniji in Jugoslaviji. Fond bo upravljala komisija šestih članov, ki jo bodo postavile glavne upniške sile ter Češkoslovaška, Rumunija in Jugoslavija.

Ekspozé dr. Beneša

Praga, 30. jan. g. Zunanji minister dr. Beneš je podal danes v parlamentu obširen ekspoze o haaški konferenci. Po preglednem uvodu o razvoju reparacijskega vprašanja sploh, je najprej sumarno orisal položaj na drugi haaški konferenci in potek konference, nato pa prešel na vzhodne reparacije. Avstriji so bile njene reparacijske obveznosti sploh črtane, Bolgariji pa znižane od 33 milijonov zlatih frankov, na leto, kolikor bi jih bila morala plačevati po mirovni pogodbi, na samo 11 milijonov. To pomeni za Bolgarijo veliko korist, ker bo sedaj lažje izvedla svojo sanacijo. Ker je bil ta uspeh dosežen s podporo Male antante, bo to dejstvo gotovo tudi ugodno vplivalo na odnošaje med Bolgarijo in državami Male antante. Prvi korak v tem pravcu bo razsodiščna pogodba med Bolgarijo in ČSR, ki bo v kratkem podpisana.

Po podrobnem orisu ureditve madžarskih reparacij je dr. Beneš zaključil svoja izvajanja s ponovnim poudarkom, da pomenja druga haaška konferenca velik uspeh Male antante.

Benešev govor je bil sprejet z velikim aplavzom. Debata o njem se bo začela v ponedeljek.

General Berenguer

Novi ministrski predsednik general Berenguer poteka iz stare španske oficirske familije. Star je 57 let. Bil je pred uveljavijenjem diktature vojni minister v kabinetu grofa Maure, v marški vojni pa je bil vrhovni poveljnik španskih čet. Za svoje uspehe v tej vojni, zlasti pa za osvojitev »svetega« mesta Xauen je bil povzdignjen v plemiški stan. Politično se poprej ni udejstvoval, je pa liberalnega mišljenja. Ko je prišla na površje diktatura Primo de Rivere, je tudi on aktivno posegel v politiko. Veljal je za najhujšega nasprotnika generala Primo de Rivere in njegovega režima. Primo de Rivera se ga je skušal na vse načine iznebiti ter je celo dosegel, da je bil zaradi nekih neuspehov v Maroku, ki jih ni zakrivil sam, odstavljen. Pozneje ga je dal zaradi nekega političnega govora zapreti. Baš to pa je bila ena izmed velikih napak, ki jih je napravil Primo de Rivera. Okrog Berenguera so se kmalu zbrali vsi uplivnejši vojaški in dvorni krogi. Tudi kralj je dal generalu Berengueru zadoščenje s tem, da ga je proti volji Primo de Rivere, kot njegovega največjega nasprotnika imenoval za šefa kraljevske vojaške pisarne ter tako zavzel očiten afront proti Primo de Riveri. V tem svojem položaju je general Berenguer često ostro nastopil proti Primo de Riveri. Kot predsednik vojnega sodišča je sodeloval skoraj v vseh večjih procesih proti oficirjem, ki so bili udeleženi pri raznih vojaških revoltah. Skoraj povsod se je zavzel za obtožence ter izposloval njihovo oprostitev ali pa vsaj zelo milo obsodbo.

V političnih krogih sodijo, da je hotel španski kralj baš s tem, da je poveril sestavo nove vlade generalu Berengueru, očitno pokazati, da noče imeti ničesar več skupnega z diktaturo. V koliki meri znači nova vlada radikalno spremembo sedanjega političnega kurza v Španiji, bo pokazala bližnja bodočnost.

Turnir v San Remu

Rubinstein porazil dr. Vidmarja.

11. kolo je poteklo za spremembo malo mirneje, večina partij je končala remis, edino aspiranti na 2., 3. in 4. mesto so napeli vse sile, da zmagajo, kar se jim je tudi posrečilo. Rubinstein, ki se nahaja v sijajni formi, si je z zmago nad dr. Vidmarjem utrdil 2. mesto. Niemcovič je zmagal nad Grauom. Tartakower nad Romijem, Yates nad Monticellijem. Ostale partije so končale remis: Ahues-Kmoch, Bogoljubov-Aljehin, Araiza-Spielmann, Colle-Maroczy.

Stanje po XI. kolu: Aljehin 10; Rubinstein 8 in pol; Niemcovič 7 in pol; Bogoljubov, Tartakower 6 in pol; Yates 6; dr. Vidmar 5 in pol (1); Ahues, Kmoch 5 in pol; Colle, Maroczy 4 in pol; Monticelli, Spielmann 4; Araiza 3 (1); Grau 3; Romi 2 in pol.

Iz 9. in 10. kola navajamo še nekatere podrobnosti. V 9. kolu tudi sijajno disponirani Ahues ni mogel zadržati Aljehina, ki je kot črni po nenavadno težkem boju v indijski partiji prešel po rošadi v napad in zmagal. Isto otvoritev sta imela Romi-Spielmann. Romi je žrtvoval figuro in zmagal po lepi kombinaciji. Damski gambit Araiza-Vidmar je bil prekinjen v remis v poziciji.

V 10. kolu ni delal Romi Aljehinu dosti preglavic. Aljehin si je v damskem gambitu pridobil prostega pešca, ki je odločil partijo. Največje zanimanje je vladalo za partijo Niemcovič-Rubinstein, šlo je za drugo mesto. Niemcovič je v damskem gambitu zašel v veliko časovno stisko, spregledal izgubo figure in moral predati partijo. Dr. Vidmar je zmagal nad Collejem po vehementnem napadu na kraljevo krilo. Bogoljubov je zmagovito uveljavil sicilijanko napram Spielmannu. Kmoch je podlegel Monticelliju zaradi grobe napake, ki je omogočila črnemu pohod prostega pešca. Zelo slabo je igral Grau francosko partijo napram Yatesu in zasluženo izgubil. Tartakower je stisnil Ahuesa v damskem gambitu v brezupno mat pozicijo. Maroczy je bil v francoski partiji z Araizo naenkrat v izgubljeni poziciji, našel pa je kombinacijo, ki je partijo rešila v remis.

Resolucije centrale industrijskih korporacij

Želje in predlogi industrijskih zastopstev k aktualnim gospodarskim in socijalnim problemom

Beograd, 30. januarja p. Zastopniki industrije iz vse države, zbrani v Beogradu na 14. centralnem zboru industrijskih korporacij kraljevine Jugoslavije, so sprejeli po izčrpni razpravi naslednjo resolucijo:

1. Ugotavljamo z zadovoljstvom povečano ekspeditivnost upravnega in zlasti zakonodajnega aparata, kakor tudi splošno zboljšanje prometa v vsej državi. Z razdelitvijo države na banovine je bilo ustvarjenih več gospodarskih področij, ki bodo z odgovarjajočimi upravnimi in gospodarskimi enotami, banovinami, pravilno vplivala na razvoj države.

2. Prosimo kraljevsko vlado, da bi odločitve v vprašanjih glede na carinsko premirje, kakor tudi v ostalih vprašanjih mednarodne gospodarske politike izdajala po zaslišanju in s sodelovanjem prizadetih gospodarskih krogov.

3. Glede na škodo, ki nastaja povodom vesti o bližnji izpremembi carinske tarife, prosimo, da se čimprej izvede uzakonjenje splošne carinske tarife v svrho zaščite domače delavnosti.

4. Z novo ureditvijo države se prenašajo na banovine in občine nove dolžnosti v zvezi z novimi bremeni. Zato prosimo, naj se uveljavita čimprej zakon o občinah ter zakon o financiranju banovin in občin. Financiranje naj se zagotovi brez nove obremenitve naroda na racijonalen in sistematičen način ter po enotnih načelih s posebnimi sredstvi in z odstopom posameznih delov državnih dohodkov. V smislu znanih intencij finančnega ministra je treba, da se uveljavi z zakonom načelo, po katerem naj se sirovine in pomožna sredstva produkcije, pogonska sila ter sredstva za njeno produkcijo, kakor tudi predmeti izvoza in prevoza ne obremenjujejo z nobenimi dajatvami. Doklade za neposredne davke naj bodo enake za vse davčne oblike v duhu zakona o neposrednih davkih.

5. Prosimo, da se pri končni redakciji zakona o ekspropriaciji nepremičnega imetja vpoštevajo predloženi predlogi in opozorila gospodarskih korporacij. Načrt zakona o elektrifikaciji države in izkoriščanju vodnih sil, je osnovan na načelih etatizma, ki so po mnenju vseh gospodarskih krogov enako škodljiva tako za pravilne državne interese, kakor tudi za namene same, ki jim ima ta zakon služiti. Zato prosimo, da se izdela ob sodelovanju gospodarskih krogov nov zakonski načrt, ki bi upoštevalo predloge, izražene v resolucijah 12. centralnega zbora industrijskih korporacij od 29 do 30. novembra l. l.

6. Prosimo, da se pri reviziji socijalne zakonodaje upoštevajo predlogi industrije. V zvezi s tem moramo glede na neresnične vesti, ki se v javnosti pojavljajo, ugotoviti, da industrija ni postavila predlogov, ki bi stremeli za porušenjem osnov socijalne zaščite in socijalnega zavarovanja. Predloge industrije je diktirala težnja, da se določbe naše socijalne zakonodaje, ki gredo mnogo dalje, kakor zakonoda a večjih držav, prilagode našim razmeram.

7. Prosimo, da se zakonske določbe o desetodstotni zaščiti domače produkcije pri javnih nabavah pri vseh državnih ustanovah spoštujejo. Ponavljamo prošnjo, navedeno v prejšnjih resolucijah, naj se določbe o državnih nabavah tudi v zakonu o državnem računovodstvu čimprej podvrže revziji v smislu naših prejšnjih predlogov.

8. Pozdravljamo izjavo ministrstva trgovine in industrije o delu za uveljavljenje zakona o pospeševanju domače podjetnosti in prosimo, da se ta zakon čimprej izvede.

9. V smislu zagotovil dolgoročnih kreditov za investicije ponavljamo našo prošnjo naj se čimprej uveljavi zakon o industrijskih obveznicah.

10. Prosimo, da se v bodoče pri zaključevanju pogodb s posameznimi tvrdkami ne daje olajšave proti zakonskim določbam, ustvarjenim v korist domače industrije.

11. Prosimo, da se zakon o zaščiti lesne industrije uporabi čimprej v okviru njegovih določb.

Konferenca o pospeševanju kmetijstva

Beograd, 30. januarja AA. V ministrstvu poljedelstva se je vršila konferenca za pospeševanje poljedelstva pod predsedstvom ministra dr. Otona Frangeša. Konferenca je trajala 2 dni. Prisostvovali so ji načelniki poljedelskih oddelkov vseh banovin. Iz Zagreba je bil prisoten načelnik Jurić, iz Ljubljane pa načelnik inž. Podgornik. Konferenca je bila otvorjena v torek popoldne z govorom ministra dr. Otona Frangeša in je razpravljala predvsem o reoniranju rastlinskih proizvodov v zvezi z novim zakonom o pospeševanju poljedelstva, o razdelitvi dela po banovinah in o tečajih za razne stroke poljedelstva.

Službeni čas za muslimanske uradnike

Beograd, 30. januarja AA. Predsednik ministrskega sveta general Peter Živković je dovolil, da traja službeni čas za vse državne uradnike in uslužbence muslimanske vere v ramazanskem mesecu brez prestanka od 9. do 16.

Katoliški škofje v Beogradu

Pod vodstvom zagrebškega nadškofa dr. Bauerja se mudi v Beogradu predsedstvo škofovske konference

Beograd, 30. januarja č. Na poziv merodajne strani so prispeli semkaj člani predsedstva škofovske konference, in sicer zagrebški nadškof dr. Ante Bauer, djakovski škof dr. Akšamović, splitski škof dr. Bonefačić in tajnik škofovske konference dr. Slamič. Zagrebški nadškof dr. Bauer stanuje kot gost pri beograjskem nadškofu dr. Rafaelu Rodiću. Danes dopoldne so se cerkveni dostojanstveniki dalje časa razgovarjali z beograjskim nadškofom dr. Rodićem, ob 11. pa so odšli na konferenco k ministru pravde dr. Srškiću. Konferenca je trajala dobri dve uri in sta bila poleg omenjenih navzoča tudi minister za finance dr. Švrljuga in minister za šume in rudnike dr. Korošec. Proti koncu seje je bil pozvan še načelnik budžetnega oddelka ministrstva financ. M. Ostojić. Po zaključeni konferenci je bilo predsedstvo škofov z beograjskim nadškofom Rodićem vred povabljeno na obed k papeškemu nunciju Pellegrinettiju.

Izjava banjaluškega škofa

Banja Luka, 30. januarja. n. Članek nedeljskih »Novosti« o ustvarjanju umetne katoliške fronte je vzbudil tudi tu veliko zanimanje, zlasti v cerkvenih krogih. Tukajšnji škof je dal novinarjem izjavo, s katero obsoja članek »Novosti«. Med drugim je dejal tudi, da je katoliška cerkev danes jačja nego kadarkoli in da bo prav lahko prešla preko takih malih neprijateljev.

Ogromno premoženje Abdula Hamida

London, 30. januarja. List »Daily Mail« objavlja zanimive podatke o velikanskem premoženju bivšega turškega sultana Abdul Hamida, katerega so smatrali za najbogatejšega človeka na svetu. Njegovo premoženje so cenili na 300 milijonov funtov šterlingov, katere je zaplenila turška nacijonalistična vlada. Dediči Abdul Hamida so protestirali proti tej zaplembi in naprosili za pomoč več angleških in ameriških finančnikov. Kakor poročajo bo Grška priznala dedičem 10 milijonov funtov odškodnine, ker je zasedla del bivšega turškega cesarstva.

Macdonald predlagan za Noblovo nagrado.

London, 30. januarja s. Švedska je predlagala Macdonalda za Noblovo mirovno nagrado.

Štiri milijone romarjev

Alahabad, 30. januarja. s. Velike množice romarjev so prišle iz vseh delov Indije do reke Ganges da bi se na dan Kumboh-Mela kopale v blagoslovljeni vodi. Ta dan se bo vršila velika verska svečanost, ki se zaradi astronomskih pogojev ponavlja samo vsakih dvanajst let. Število romarjev cenijo na 4 milijone.

Požar vpepelil belgijsko tovarno

Bruseh, 30. januarja. Silen požar je popolnoma uničil veliko tovarno blagajen. Ker je izbruhnil požar ponoči ni bilo človeških žrtev. Takoj po izbruhu ognja so prihitele na kraj požara številne požarne brambe, ki pa kljub vsem naporom niso mogle omejiti požara. Tovarna je pogorela do tal. Materijalna škoda je zelo velika in jo cenijo na več milijonov frankov. O vzroku katastrofe [illegible] ni dognala nič pozitivnega. Požar je nenadoma objel tvornico in se z bliskovito naglico razširil na vse prostore.

Podaljšanje uradniških železniških legitimacij

Beograd, 30. jan. AA. Generalni inspektorat državnih železnic sporoča, da se iz tehničnih razlogov podaljšajo legitimacije za polovično vožnjo aktivnih in upokojenih državnih uslužbencev civilnega in vojaškega reda do 31. marca t. l. pod pogoji, ki so bili priobčeni že pri prvem podaljšanju do 31. januarja t. l.

Predsednik Masaryk v našem poslaništvu

Praga, 30. jan. AA. Danes ob 16. je predsednik ČSR g. Tomaž G. Masaryk posetil jugoslovensko poslaništvo v Pragi. Pozdravil ga je jugoslovenski poslanik dr. Grga Angjelinović s poslaniškim svetnikom Lazarevićem in vojaškim atašejem Tešanovićem. G. Masaryku je bil serviran čaj. Ob 16.45 je predsednik odšel.

Parnik „Ivo Račić“ rešen

Sušak, 30. jan. č. Zastopstvo »Jugoslovenskega Lloyda« v Splitu javlja, da si je parnik »Ivo Račić« sam popravil poškodbe po nesreči, ki ga je doletela zaradi slabega vremena na morju. Parnik plove sedaj v smeri iz Lizbone in prispe v Benetke 8. ali 9. februarja. Posadka je zdrava in se ni nikomur pripetilo nič hudega. Parniku zapoveduje kapetan dolge plovbe Kosović.

Državne podpore bolgarskim književnikom

Sofija, 30 jan. AA. Predsednik Sobranja je predložil načrt zakona o podelitvi državne podpore književnikom Krasimiru, Smatovu, Cirilu Hristovu in Elinu Pelinu. Načrt zakona bo v nekaj dneh sprejet v Sobranju. Književnikom bo priznana večja vsota na račun podpore, a največja Elinu Pelinu v iznosu 100.000 levov. (41.000 Din).

Deputacija poštarjev v Beogradu

Beograd, 30. jan. č. Semkaj so prispeli delegati poštarjev iz Zagreba, Novega Sada, Skoplja, Splita in Sarajeva ter posetili ministra za gradbe Trifunovića, ki so ga naprosili za povečanje draginjskih doklad. Jutri bo sprejel odposlanstvo poštarjev tudi predsednik vlade.

Iz poštne službe

Beograd, 30. januarja. AA. Z odlokom ministra za gradbe in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta so premeščeni: Amelija **Pondelik**, poštna uradnica pri pošti Maribor II., k pošti Maribor I. Leon **Lampič**, poštni uradnik pri pošti v Celju, k pošti Ljubljana I. Vida **Kureš**, poštna uradnica pri pošti Ljubljana I., k pošti v Radovljici; vsi po potrebi službe.

Borba za svetovni rekord v igranju klavirja

Zagreb, 30. jan. n. Danes popoldne ob štirih je pričel pijanist svetovni rekorder Geza Ledowsky igrati na glasovir, da doseže svetovni rekord v 85-urnem neprestanem igranju. Igrati bo nehal v ponedeljek zjutraj ob petih. Nocoj so že pričeli prihajati ljudje, da si ogledajo tega zanimivega rekorderja, ki je živel svoječasno stalno v Zagrebu in ima za ženo Zagrebčanko. V nekaj dneh odpotuje Ledowsky, ki ga poznajo na obeh kontinentih, v deželo dolarjev, da si steče tamkaj nove slave.

Eksplozija v novosadski tvornici

Novi Sad, 30. januarja. n. V tukajšnji tvornici bonbonov se je pripetila danes težka nesreča. Radi nepazljivosti nekega delavca je eksplodiral parni stroj, pri čemer je bilo šest delavcev poškodovanih, dva težko, ostali pa lažje. Škode je povzročila eksplozija okoli 200.000 dinarjev.

Drsalne tekme v Davosu

Chamonix, 30. jan. s. Danes je bilo sklenjeno, da se mednarodne drsalne tekme zaradi neugodnih vremenskih prilik preložijo v Davos. Moštva, ki se udeležujejo tekem, so danes že odpotovala in jutri prično tekmovanja. V skupini A. tekmujejo Avstrija, Češkoslovaška in Francija, v skupini B. pa Poljska, Nemčija, Švica in Anglija.

Naši kraji in ljudje

Novi most čez Muro v Gornji Radgoni

Gornja Radgona, 29. januarja

Dne 22. t. m. ob 10. dopoldne je bil novi železobetonski most čez reko Muro med Gornjo Radgono in avstrijsko Radgono izročen prometu. Ker se bo oficielna svečanost, pri kateri bodo navzoči višji dostojanstveniki naše in avstrijske države, vršila spomladi leta 1930., so pri tej priliki prisostvovali samo lokalni faktorji. Točno ob 10. dopoldne so delavci na obeh straneh odstranili zapore novega mostu ter takoj začeli z razdiranjem starega lesenega mostu. Most je izročil prometu gradbeni nadsvetnik avstrijske deželne vlade dr. Krebitz, ki je imel kratek nagovor. Navzoči so bili nadalje od Avstrijcev okrajni glavar, župan z občinskim odborom in žandarmerija. Od naše strani pa so bili navzoči župan trške občine Gornja Radgona g. dr. Boezio, podžupan g. Karbaš, obč. odbornik g. Sotlar, upravnik tukajšnje carinarnice g. Arsenič ter organi finančne kontrole in žandarmerija.

Ker je bila ta predčasna otvoritev potrebna predvsem zato, da se stari leseni most pred navalom ledenih plošč odstrani in ni bilo posebnih objav, se tokrat ni zbralo mnogo gledalcev iz okoliša, pač pa so domačini iz Gornje Radgone in avstrijske Radgone takoj razvili živahen pohod preko novega mostu, ker je hotel pač vsakdo iti prvi preko. Od pešcev so prešli prvi iz Gornje Radgone tjakaj trgovski zastopnik g. Jedrejčič, iz avstrijske strani semkaj pa kavarnar g. Frisch.

Zgoraj: Gradbeni nadsvetnik dr. Krebitz (X) drži kratek nagovor ter izroča most svojemu namenu. Občinstvo je zbrano sredi mostu na državni meji. V ozadju tik mostu zgradba velikega carinskega poslopja, ki bode to leto dograjena.

Spodaj: Novi most. Za njim so vidne jobe starega lesenega mostu, katere v teh dneh odstranjujejo.

K 10 letnici NSZ na Jesenicah

Našemu delavstvu se tudi pred vojno ni godilo dobro, zato je razumljivo, da si je skušalo pomagati do boljšega gmotnega položaja s strokovnimi organizacijami. Do leta 1907. smo imeli le internacionalne marksistične organizacije, ki pa so bile našemu delavstvu tuje. V Trstu, kjer je bila raznarodovalna akcija šovinizma in internacionalnega socializma najjačja, je bila tudi protiakcija največja. In res se je leta 1907. narodno delavstvo strnilo v svojo prvo strokovno organizacijo »Narodno delavsko organizacijo«.

NDO si je stekla neprecenljive zasluge za narodni pokret v Trstu in v vsem Primorju in izvila je rdeči internacionali iz rok dotakratni monopol delavskega zastopstva in socialnega udejstvovanja. Kmalu se je ustanovila NDO v Ljubljani in v drugih večjih delavskih središčih, dokler ni avstrijska vlada NDO razpustila. Gibanja narodnega delavstva seveda ni bilo mogoče zatreti, ker se je kmalu nato ustanovila NSZ, ki je svoje delo nadaljevala po tradicijah razpuščene NDO. Razumljivo, da tudi NSZ ni našla milosti pri avstrijski oblasti.

Koliko je koristilo narodno delavstvo osvobojeni domovini v poprevratnih dneh, o tem bi se dale popisati cele knjige. Narodni delavec je bil oni, ki je vzdržal naše obrate in ki je onemogočil akcije demagoških boljševikov.

NSZ se je po vojni hitro razvijala. Od vseh strani so prihajale želje delavstva, da razširimo organizacijo po vsej Sloveniji. Med temi so bili tudi naši vrli Jeseničani. Toda priznati moramo, da so bile Jesenice trd oreh. Res, da smo imeli precej zavednih narodnih delavcev, a teror nasprotnikov je bil tako silovit, da v začetku ni bilo misliti na ustanovitev samostojne organizacije. Naši tovariši pa niso mirovali. Sklicali so v največjo delavsko dvorano na Jesenicah pri »Jelenu« javen delavski shod, na katerem naj javno povemo vsemu delavstvu, kaj smo in kaj hočemo. Tega shoda sem se udeležil v družbi tovariša Simončiča.

Ko sva se s Simončičem pripeljala z jutranjim vlakom na Jesenice, so naju čakali vsi tovariši pripravljalnega odbora že na postaji, nakar smo se takoj podali na Savo. Ko stopim v dvorano, sem se nemalo začudil, ko vidim, da je dvorana nabito polna, misleč, da so to po večini naši. Toda kmalu smo se prepričali, da temu ni tako. Že pri otvoritvi shoda sem ugotovil, da je naših komaj 10 do 15, vsi drugi pa, da so komunisti. Tovariš Simončič je imel nalogo, da govori prvi, toda že po par stavkih nastane silen hrup, ki se mi hotel poleči. Kričanje, žvižganje, dviganje stolov in pesti je ustvarilo prav burno razpoloženje. Stopim na mizo, da bi pomirjevalno vplival, toda v naglici so mi mizo izpodnesli. Nastane vsesplošno prerivanje, hrup in trušč vedno večji. Ker je bila dvorana natrpana, so stali ljudje tudi zunaj pri oknih. Naenkrat opazim, da so zagrabili tovariša Simončiča in ga vrgli skozi okno. Nato so navaliti tudi name in hoteli napraviti isto, kar pa so zabranili naši vrli tovariši, četudi jih je bilo le pičlo število. Tudi tovariš Simončič se je pojavil zopet kmalu v dvorani. Hrup in trušč vedno večji, nevarnost za splošni pretep neizogibna, o nadaljevanju shoda niti govora. Toda iz dvorane noče nihče. Nato se pojavi v dvorani dr. Lemež. Napravili smo z njim kompromis, da se shod nadaljuje na ta način, da ga otvori in vodi komunist, jaz pa, da bom dobil svobodno besedo. Množica se je počasi pomirila. Po otvoritvi shoda je govoril prvi dr. Lemež, nato pa sem dobil besedo tudi jaz ter sem kljub raznim medklicem govoril skoro eno uro in je bil shod še precej v redu zaključen. Po shodu sva šla z dr. Lemežem v sosednjo sobo na kosilo in komunistom ni hotelo v glavo, da sva sploh mogla sesti k eni mizi.

Led je bil prebit. Naši tovariši so postali odločnejši, nasprotniki pa so končno uvideli, da se tudi z nasiljem ne damo ugnati. Nekaj mesecev nato smo ustanovili na Jesenicah samostojno podružnico NSZ, ki je štela takoj v začetku nad petdeset članov. Naša organizacija je rastla, se krepila in danes je ena najvzornejših podružnic NSZ.

Če kdo, so Jeseničani upravičeni, da primerno proslavijo 10-letnico ustanovitve NSZ. Iz malega začetka je nastala velika in močna organizacija, ki lahko z zadovoljstvom gleda nazaj na svoje desetletno uspešno delo. NSZ na Jesenicah je znala vedno čuvati načelo narodnosti, skrbela je za povzdigo svojega članstva, verovala je v etična in moralna načela in odločno zavračala grobo nasilje nasprotnikov. Delavstvo na Jesenicah je uvidelo, da revolucionarno sanjarenje, brezglavost in breznačelnost našemu delavskemu pokretu le neizmerno škoduje. Delavci so sprevideli, da je bilo negativnih izkušenj že dovolj. Jeseničani so se prilagodili realnim razmeram v naši državi in so se obrnili k pozitivnemu delu pod zastavo NSZ. Vsem narodnim delavcem na Jesenicah pa k uspešnemu desetletnemu delu naše iskrene čestitke!

Rudolf Juvan.

Napredujoča elektrifikacija kranjskega sreza

Kranj, 30. januarja.

Problem elektrifikacije spodnjega dela naše prelepe Gorenjske obeta s hitrimi koraki priti do končne svoje realizacije. Baš v poslednjih letih se je v tem pogledu storilo po vedno bdeči inicijativnosti državne lokalne uprave in z veliko podjetnostjo elektrifikacijskih podjetij ter dovzetnostjo prebivalstva mnogo koristnega. Ako bodo uresničeni še nekateri načrti in preosnove, bomo imeli v par letih v kranjskem srezu popolno razpredeno električno omrežje. Kakšne koristi donaša električna moč za privabitev industrije in za propagando tujskega — letoviščarskega prometa v elektrificiranih naših vaseh, o tem imamo dovolj dokazov iz naše sredine.

Včeraj si je ogledala kolavdacijska komisija pod vodstvom sreskega načelnika g. Josipa Znidarčiča novo zgrajeni daljnovod visoke napetosti v vasi na severni strani Joštovega pogorja, kar predstavlja nov precejšen prispevek k že razširjenemu električnemu omrežju v kranjskem srezu. Z novo napeljavo so dobile električni tok Okroglo, Strževo, Rakovica (postaja Sv. Jošt), Spodnja in Zgornja Besnica. Novi vod se odcepi od glavnega daljnovoda visoke napetosti Završnica—Kranj nižje pod Naklom ter vodi skozi Okroglo, čez Savo v 160 m dolgem razpetju, v Rakovico ter v obe Besnici. Ob vodu so zgrajeni štirje transformatorji za dotično krajevno omrežje. V Strževem blizu meje mestne občine so zgradili ob glavnem daljnovodu nov transformator za krajevno omrežje Strževega. Ljudje so nove pridobitve izredno veseli; na omrežje je priključenih že sedaj večina hiš v radi razsvetljave, tudi nekaj za pogon gospodarskih strojev.

V kratkem se obeta razširjenje in preureditev električnega omrežja na vzhodni strani Kranja. Občina Predoslje in tvornica Zabret in Kom. v Britofu, ki je v nekaterih naseliščih Predosljanske občine postavila lastno električno omrežje in oddaja tok iz lastne elektrarne, se pogajata z vodstvom kranjskih deželnih elektrarn v Završnici, da bi slednja prevzela obstoječe omrežje, ga spopolnila in razširila na ves obširen teritorij občine Predoslje (Britof, Suha, Kokrica). Deželne elektrarne bodo zgradile daljnovod od Naklega skozi Kokrico v Predoslje. Pričakovati je, da bo že letos prišlo do uresničitve.

Nadalje ima v tej zvezi Završniška elektrarna namero, da bo svoj obstoječi daljnovod do Kranja nadaljevala na levem bregu Save do Smlednika, tako da bi prejele električni tok obljudene vasi Čirčiče, Prebačevo, Hrastje, Voglje in Smlednik. Zaradi prevelike zaposlenosti deželnih elektrarn pa bo ta gradnja najbrže preložena na prihodnje leto.

Letos dobimo tudi daljnovod iz Velenja skozi Krani do Završnice, ki bo združil kapaciteti nove veleniške kalorične elektrarne in Završnice. S tem bo pa podan soliden temelj nadaljnje velikopotezne elektrifikacije ne samo Gorenjske, ampak velikega dela dravske banovine. Dosedanje razširjenje električnega omrežja Završniške elektrarne je bilo omogočeno največ s tem, ker se je koncem lanskega leta zvezala z novo kalorično električno centralo kranjskih tvornic Jugočeške, ki je dela svojo rezervo toka Završnici na razpolago.

Večji del ostalega kranjskega sreza pa že ima svojo električno moč, ki jo dajejo poleg Završnice, treh elektrarn v Kranju in Bornove elektrarne v tržiškem predelu manjše lokalne elektrarne. Električnega toka še nimajo tudi Jezerska kotlina, ki jo pa zaradi letoviščarskega prometa in lesne industrije zelo rabi, ter kraji na desnem bregu Save od Kranja proti Medvodam, mimo katerih je že speljan daljnovod Majdičeve elektrarne iz Kranja.

Mlade srake

Zagorje, 29. januarja

So prav za prav srakoperji. Že večkrat smo v naših dopisih imeli opravka s prestopki mladine, ki nima zadostnega nadzorstva in strahu bodisi od strani staršev, varuhov ali občinstva, bodisi da se vloge na varstvena oblastva zavlačujejo in posledice — mladina greši dalje. Tako je te dni, že izza zadnjega vloma v rudniško kovačnico znana dvojica zopet prišla v nasprotuje z zakonom.

Opuščena steklarna ima v svojem starem skladišču še nekaj steklene robe. Ker pa je bilo skladišče premalo zavarovano pred dolgimi prsti, je uprava začela spravljati steklenino v varnejše prostore. To seveda ni bilo po volji tem nadebudnežem, zato so hoteli izrabiti zadnjo priliko in iz nezadostno zaprtih prostorov odnesti čim več vrednosti, da bi si s prodajo po kmetih oskrbeli denar za cigarete, slaščarije in kino. V ta namen so z ukrivljeno žico potegnili k sebi vrv, ki je visela visoko od tal, pritrjena na škripec pri veliki odprtini skladiščne stene. Potem pa — smuk, in pograbili so, kolikor so mogli. Pri tej produkciji jih je z zanimanjem in radoznalostjo opazovala kopica drugih otrok. Če bi ne prišla na pozorišče neka ženska, pred katero se je mladež razpršila, bi najbrž dobil vsak svoj delež na ukradenem blagu. Torej nekaka kolektivna tatvina s to razliko, da je orožništvo na ovadbo začelo zasledovati le glavne krivce. Najmanjši in najbolj prebrisani Štefanček je ušel v hribe in se potikal po kmetijah pod Sv. Planino. Pričujoče vrste naj bodo ponovno svarilo staršem, da pazijo na družbo, v katero zahajajo njihovi otroci.

Samo še danes!
ALI STE ZA SMRTNO KAZEN ALI PROTI?
Poglejte si pretresljivo dramo
Noč pred smrtjo
z lepo LIL DAGOVER v glavni vlogi
Ob 4., pol 6., pol 8., 9.
Tel. 2124 **Elitni kino Matica.**

Pustolovščine mladega „strica iz Amerike“

Ljubljana, 30. januarja

Lani v decembru je zapustil tople zapore ter po več mesecih zopet začel uživati zlato svobodo zgovorni in samozavestni Nabrežinčan Jože, mladenič prikupljive zunanjosti. »Kam sedaj iz toplega varstva? Težko vprašanje! Najbolje, da na kmetih igram vlogo strica iz Amerike. Ta vloga je prav zame,« si je mislil Jože in začel je nove ljubavne in druge pustolovščine.

Najprej se je Jože pojavil v ljubljanski okolici. Bil je povsod gostoljubno sprejet od zgovornih mater in po bogatih ženinih hrepenečih hčerk. Prva avantura mu je imenitno uspela. Živel je pri nekem kmetiču kakor mali bog v Franciji. Domače dekle mu je hvaležno poklanjalo svojo prvo ljubezen. Več dni je bil v gostih. Nato je izginil. Krenil je v drugo vsa, kjer so bogati kmetje doma. Tudi tu je izvohal družino, ki je imela »strica in sorodnike v Ameriki«. Več dni se je tam gostil in izvabil od gospodarja tudi nekaj denarja. Dekle Angelca pa mu je poklonila srebrno uro in prav tako svoje srce.

— V tretje gre rado! si je mislil Jože, ko je moral zapustiti toplo gnezdo pri drugem kmetu, ker so postajala tla prevroča. Krenil je dalje po širni cesti proti Kamniku. V neki vasi blizu Kamnika je izvohal, da živi družina, ki ima tudi »strica v Ameriki«. Kmalu po Novem letu je neko popoldne potrkal na hišna vrata posestnika Štefana. Gospodarja ni bilo doma, pa pri peči sta se greli skrbna gospodinja in prav zala hčerka Marička.

— Dober dan Bog daj, mama! Kako se vam godi? Ali ste zdravi vsi? — s takimi vprašanji je obsul nepoznani došlec Štefanovo gospodinjo ter ji kavalirsko ponudil roko.

— I kdo pa ste, lepi gospod? Tako golant ste! je začela odgovarjati brhka gospodinja.

— Ali me nič ne poznate? Saj imate vendar strica v Ameriki? Pa zelo bogatega strica, ki premore milijone.

— Za pet ran Kriščevih! Pa vendar nisi ti Mirko, sin Štefanovega brata. Oh, tako podoben si mu!

— Da, jaz sem Mirko. Prišel sem v staro domovino pogledat očetov dom. Jaz sem se rodil v Ameriki. Dolgo sem iskal rojstno vas svojega očeta! — Tako je začel praviti prebrisani Jože presenečeni in vzradoščeni gospodinji. Elegantni došlec je v svoj govor kaj rad vstavljal razne ameriške izraze, da je tako še krepkeje podčrtaval svoje poreklo iz Amerike.

Pri Štefanovih je postalo vse praznično. Vsi domači so stregli gostu kakor so mogli in znali. Peklo in cvrlo se je kar tri dni. Po neki fotografiji so posneli, da je mladi gospod popolnoma podoben Mirku. Gospodar Štefan je poslal po zelenko vina. Gospod »Mirko« je odločno pripomnil:

— To vino je slabo! Navajen sem piti boljšega!

— Pa v Ameriki je prepovedan alkohol?

— Nič ne de! Lahko ga pije, kdor ima milijone, tudi v Ameriki! . . .

Napačni Mirko se je tri dni dobro gostil. Od gospodinje je izvabil nekaj kovačev. Tudi gospodar mu je pomolil par kovačev, ko je videl, da ima Mirko pri sebi pismo na ljubljansko banko, kjer lahko dvigne kar 85.000 dolarjev. Mlada Micka pa se je z vsem srcem oklenila lepega Mirka. Praznovala sta kar zaroko. In Mirko je napravil natančen načrt, kaj vse bo nakupil v Ljubljani za »ohcet«. Govoril je Micki:

— Kupim tebi čisto novo žensko kolo, pa najlepši avto. Na kolodvoru v Ljubljani že avto čaka. Dal bom zanj 100.000 Din. In kupim ti v Ljubljani lep zlat poročni prstan, lepo poročno krilo . . . Pa te bom peljal k brivcu, da ti ostriže lase na »bubi« . . . Ohcet mora biti imenitna! . . . Kupim v Ljubljani 50 litrov najboljšega vina, šampanjca, kupim najfinejše meso, kupim 200 najfinejših cigaret in 25 razglednic, da jih pošljemo v Ameriko. No pa fotografirati se bomo dali . . .

Tako približno torej je znal Jože govoriti dekletu. Ko je pozneje izginil kakor kafra, so vsi debelo gledali. Lepa reč! Naposled so premetenega goljufa prijeli orožniki v bližini Kamnika.

Pred sodnikom-poedincem na deželnem sodišču je mladi avanturist Jože R. danes prostodušno priznal vse goljufije. In spokorno je sprejel kazen: zaradi goljufije in tatvine obsojen na 5 mesecev strogega zapora in 500 Din denarne globe odnosno 5 dni zapora ter v izgubo častnih državljanskih pravic za 2 leti.

— Če se še vidimo pred sodiščem, takrat bodo pa kar leta, je pripomnil sodnik.

— Ne bom nikoli več, gospod sodnik, prišel pred vas, je svečano zatrjeval obsojenec ter odšel v spremstvu ječarja nazaj v zapor.

Začnite pri kavi . . .

če hočete svoj način življenja kakor tudi Vaše rodbine v zdravstvenem pogledu pravilno usmeriti. Pri kavi Hag, Vam je napredek najlažji. Kofein je nearomatična snov brez duha in okusa, škodljiva srcu, živcem in ledvicam. Pri kavi Hag, pravi, fini zrnati kavi, so te neprijetne posledice radikalno odstranjene. Ker se kava Hag sama po sebi kot kvaliteta oceni, s tem popolno ustreza zahtevi: da varuje zdravje in povečuje veselje do življenja.

KAVA HAG

KAVA HAG VARUJE VAŠE SRCE

Velike tatvine v tobačni tovarni

Razkrinkana družba, ki je dalje časa plenila tobačno skladišče in razpečevala tobak

Ljubljana, 30. januarja

Po previdnosti in pažnji straže oddelka finančne kontrole iz Polhovega gradca so prišle varnostne oblasti pred par dnevi na sled senzacionalnim tatvinam tobaka in tobačnih izdelkov v ljubljanski tobačni tovarni. Tatvine v tobačni tovarni so bile opažane že dalje časa, vendar tatov ni bilo mogoče izslediti.

V nedeljo zgodaj dopoldne se je pojavil, kakor že nekajkrat poprej v okolici Dobrove mlajši moški, ki se je oglašal od hiše do hiše in ponujal kadilcem v nakup fino rezan tobak po zelo nizki ceni. Neznanec je imel tobak v zavitkih navadnega papirja. Ko se je približal neki hiši, sta nenadoma stopila predenj dva finančna stražnika.

»Kaj nosite s seboj?« se je glasilo energično vprašanje.

Nagovorjenec se je pojava straže očividno močno prestrašil in je v odgovor samo nekaj zajecljal. Pozneje, ko sta ga stražnika prijela trše in zahtevala, naj jima da zavoje v nahrbtniku na vpogled, se je neznanec pričel nenadoma izgovarjati, da ima pri sebi 3 kg tobaka, ki ga je nakupil na Viču od nekih žensk in ga hoče sedaj spraviti zopet v denar. Stražnika sta se prepričala, da ima neznanec zares tobak pri sebi. Dognala pa sta takoj, da je tobak zrezan doma, kar je dokazovalo, da je moral biti ukraden in sicer najbrž iz tobačne tovarne v Ljubljani. Napovedala sta neznancu aretacijo in ga pozvala, naj se legitimira. Aretiranec je obotavljaje se priznal, da se piše Lojze Ločnikar, uslužbenec tobačne tovarne, stanujoč na Brdu nad Vičem.

Na policiji je Ločnikarja zasliševal dežurni uradnik, nadzornik Matko Močnik, kateremu je aretiranec po daljšem oklevanju podal celotno izpoved.

»Koliko vas je bilo, ki ste kradli?«

— Pet nas je bilo iz tobačne tovarne.

»Pa ste bili v zvezi tudi z drugimi?«

Ločnikar je nekaj časa molčal, slednjič pa zamrmral:

»No, nekaj jih je že bilo zraven.«

Iz njegovega nadaljnjega pripovedovanja sledi, da so se nekateri delavci domenili za krajo tobaka že lansko pomlad. Bili so to omenjeni 32-letni Lojze Ločnikar, 28-letni Josip Zdešar z Glinc in 31letni Miha Kunaver z Glinc. Takrat so se že tudi odločili, da bodo kradli v prvi vrsti nerezani tobak v balah, ker se te vrste tatvine najlaglje zabrišejo. V ta namen je neko noč ostal Ločnikar v tovarni in poiskal že dosluženi stroj za rezanje tobaka, ki ga je spravil med smeti in pepel. Naslednjega dne je prišel po pepel in smeti v tovarno brat Josipa Zdešarja, posestnik Lojze Zdešar z Viča, ki je odpeljal stroj, skrit v pepelu, iz tovarne in ga spravil domov. Vendar pa se družba ni mogla odločiti, da takoj prične s krajo tobaka.

»Poleti je prenevarno, ker so prekratke noči,« so si dejali. »Počakajmo torej do zime!« so menili in pri tem je ostalo vsaj deloma. Prej so odnašali le manjše količine za širokopoteznejše delovanje pa so pričakali 1. decembra. V omenjeni noči se je Ločnikar skril v tovarni preko noči, vdrl v skladišče in odnesel balo tobaka do zidne ograje za tovarno ob železnici. Tam je zavalil balo čez zid in pograbila sta jo Kunaver ter Josip Zdešar, ki sta jo odpeljala naprej na posestvo Lojzeta Zdešarja, kjer jih je že dolgo časa čakal med tem popravljeni stroj za rezanje tobaka. Tam so se zbirali zdaj Kunaver, oba Zdešarja ter Ločnikar ter rezali tobak tri noči. Tobak so si pozneje razdelili in ga je vsakdo prodajal na svojo pest. Ločnikar ga je prodal večjo količino v okolici Polhovega gradca, drugi pa v okolici Vrhnike. Ločnikarju je posel šel še nekam od rok, dočim pa drugi tobaka niso mogli spraviti zlahka v denar. Zaradi slabih kupčij so se pozneje dogovorili, da bodo spravili iz tovarne raje več tobaka za pipo ali klobas za žvečenje. Rečeno, storjeno. Ločnikar se je še parkrat skril v tovarni in metal vreče imenovanih tobačnih izdelkov komplicom čez zidno ograjo. Nekajkrat je moral kot kurilec peči tudi zgodaj zjutraj v službo in je oddajal tobak Kunaveriu in Zdešarju kar pri ograji ob Tržaški cesti.

Nekaj časa jim je podjetje uspevalo, nato pa so morali pritegniti v svoj krog tudi sodelavca Matevža M. iz Trnovega, ki je kriv le deloma, in je uslužben v tovarni že nad 30 let. Par mesecev pozneje so skušali pridobiti tudi delavko Marijo T., ki je tudi že stara tovarniška uslužbenka. Zamamili so tudi to in odnašali iz njenega oddelka že rezan tobak ter izgotovljene cigarete.

Zdaj jim je posel uspeval bolje. V denar so spravljali klobase za žvečenje, tobak za pipo, tobak, ki so ga prirejali na stroj sami iz listnatega tobaka in pa cigarete. Bili so nemoteni do pretekle nedelje, ko je Ločnikarja zajela nenadoma finančna straža.

Še tekom nedelje so detektivi aretirali še oba Zdešarja, Kunaverja in Matevža M. Zaplenili so »pri Mišu«, kakor se pravi po domače pri Zdešarju, stroj za rezanje tobaka, večjo količino tobaka in nekaj drugih tobačnih izdelkov. Poznele so našli policijski organi tobak tudi pri nekem S. v Brdu, ki je Ločnikarjev svak. Zaradi tobačne tovarne se nahaja v zaporu zaenkrat pet ljudi, ki so udeleženi na kraji neposredno, pet oseb pa, ki so imele tobačne izdelke v zalogi, ker so jih prej kupile od razpečevalcev.

Pride! Pride!
Dama s trotoarja

Uboj v Župelevcu pred sodniki

Celje, 30. januarja

Pred okrožnim sodiščem v Celju se je vršila 28. t. m. razprava proti Antonu Trampužu in Andreju Kmetiču zaradi uboja Fr. Križančiča, kmečkega fanta z Bizeljskega.

V noči na 18. novembra lani so se fantje iz raznih vasi zbrali pri Premelču v Župelevcu, da bi voglarili, ker je bila tam svatba. Med fanti z Bizeljskega in Bojšnega so bile napete razmere, zaradi česar je prišlo najprej do prepira in potem do pretepa. Fran Križančič, ki je načeloval četi fantov, oboroženih s teležniki, motikami ter drugim orožjem, in ki je sam imel za boj pripravljen teležnik in nož, je končno prišel v prepir z Josipom Trampužem ter ga hotel napasti. Andrej Kmetič je priklical bratranca Josipa in Antona Trampuža na pomoč. Anton Trampuž je udaril s kolom po tleh med Premelčem in Križančičem. Nato je Križančič skočil proti Josipu Trampužu s teležnikom, v tem hipu pa je Križančiča udaril Andrej Kmetič s kolom po glavi, tako da se je zgrudil na tla in je naslednjega dne ob 2. popoldne umrl.

Sodni razpravi, ki se je vršila po novem zakonu pred tričlanskim senatom, je predsedoval s. o. s. dr. Dolničar. Obtožbo je zastopal namestnik državnega tožitelja dr. Rus, zagovornika pa sta bila za Antona Trampuža dr. Kalan, za Andreja Kmetiča pa dr. Karlovšek. Anton Trampuž se je zagovarjal, da sploh ne ve, ali je Križančiča zadel, ker je hotel napraviti le mir in je udaril med oba fanta. Anton Kmetič je udarec priznal. Sodišče je Antona Trampuža oprostilo. Andrej Kmetič pa je bil obsojen zaradi prekoračenja silobrana na 5 mesecev ječe.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!
13

Domače vesti

* **Napredovanje.** Za stalno so potrjeni in pomaknjeni v 4. skupino II. kategorije naslednji davčni pripravniki: Anton Žmuc pri davčni upravi v Celju, Karel Mächtig pri davčni upravi v Šmarju pri Jelšah, Srečko Vrtovšek pri davčni upravi v Brežicah, Jakob Kozeli in Josip Vajdetič, oba pri davčni upravi v Litiji. V 1. skupino II. kategorije so pomaknjeni šef obmejne in železniške policije v Koprivnici Rudolf Maté, šef obmejne in parobrodarske policije na Sušaku Franjo Ujčić in šef obmejne in železniške policije na Rakeku Slavko Bravničar.

* **Osebna vest.** Gosp. Juro Lesjak, pravni praktikant pri okrajnem sodišču v Brežicah, je imenovan za sodnika pri okrajnem sodišču v Šoštanju.

* **Jugoslovenska umetniška razstava v Londonu.** Kakor poroča londonska revija »The Near East«, se bo 3. aprila letos otvorila razstava jugoslovenske umetnosti v tamkajšnji Tate - galeriji. Razstavo bosta priredila Jugoslovensko društvo v Veliki Britaniji ter posebni odbor v Jugoslaviji, ki je lani aranžiral razstavo britanske umetnosti v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Razstava bo obsegala tudi večje število Meštrovićevih umotvorov.

* **Poslovanje pri carinarnicah.** Od 1. februarja posluje'o carinarnice vsakodnevno od 8. do 12. in od 14. do 17. popoldne.

* **Davkoplačevalci** se opozarjajo, da je **rok za vlaganje prijav za rentnino** odrejen v času od 15. januarja do 15. februarja. Tozadevne tiskovine se dobivajo pri davčnih upravah po ceni 1 Din za komad. Po poteku rednega roka, to je po 15. februarju, se lahko vložijo prijave še do vštevši 3. marca, vendar pa morajo zavezanci v tem roku vložene prijave opravičiti s tehtnimi razlogi.

* **Natečaj za idejne osnutke za palačo Pokojninsega zavoda v Ljubljani.** Uprava Pokojninskega zavoda v Ljubljani obvešča **vse konkurente, da je na srednji parceli** stavbišča ob Gajevi ulici (parcela št. 136-21) stoječa zgradba provizorna ter da se prostor tudi tako zazida. Izmere sredne parcele so torej: fronta ob Gajevi ulici 23.95, globina parcele okrog 33.6, širina parcele ob sosedu 23.95. Celotno ima parcela 812 m² površine. Eventualne ostale informacije so na razpolago pri direkciji Pokojninskega zavoda v Ljubljani ob uradnih urah.

* **Tečaji o rezi v vinogradu.** Vinarska podružnica v Ormožu priredi v mesecu februarju pet tečajev o rezi v vinogradu, na katerih bo praktično in teoretično predaval vinarski nadzornik v pokoju g. Josip Zupanc iz Ptuja. Tečaji bodo v naslednjih krajih: v ponedeljek 3. februarja ob 8 pri vinogradu viničarja Lovrenca Šeruge na Stanovčaku; istega dne ob 14. v vinogradu g. Lovra Petovarja v Jeruzalemu: v sredo 5. februarja ob 10. v vinogradu g. Franja Herga na Vinskem vrhu; v četrtek 6. februarja ob 10. v vinogradu g. Franja Kočevarja na Kogu in v soboto 8. februarja ob 9. v dornovskem vinogradu v Podgorcih. Tečaji se ne bodo vršili v primeru visokega snega, sicer pa ob vsakem vremenu.

* **Smrtna kosa.** V Središču ob Dravi je umrla ga. Terezija Zorjanova, v visoki starosti 87 let, mati g. dr. Mate Zorjana, državnega pravdnikat v Mariboru. — V Draškovcu je umrla ga. Josipina Trenzova, vdova dvornega svetnika. Pogreb bo danes popoldne ina pokopališče pri Sv. Jerneju. — V Cerknici je preminula ga. Anica Ronkova. Pogreb bo danes ob 15. — Pokojnicam blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Jadranska zračna proga.** V Splitu se je pričela akcija za čim prejšnjo realizacijo zračnega prometovanja vzdolž jadranske obale, v prvi vrsti zaradi razvoja turizma. Družba za zračni promet v Beogradu je državnim oblastvom predlagala, naj se upostavi zračna zveza med Zagrebom in Sušakom, med Beogradom in Podgorico, pozneje pa naj bi se te proge zvezale ter upostavila nova proga vzdolž cele obale od Podgorice preko Kotora, Dubrovnika in Splita do Sušaka. Na našem Primorju se z velikim zanimanjem pričakuje rešitev tega vprašanja, ki je velevažno za razvoj turizma na Primorju. Kakor pišejo zagrebške »Novosti«, se bodo dela za upostavo jadranske zračne proge v kratkem pričela.

Kaj je?

AUBURN-CORD

* **Družabni večer zagrebških Slovencev.** Družabno življenje Narodne knjižnice in čitalnice v Zagrebu tako lepo napreduje, da postajajo naši lepi prostori v Gundulićevi ulici št. 29. za večje sestanke skoro premajhni. Sedaj bomo priredili vsak mesec vsaj en družabni večer v večjem obsegu. Večeri brez vsakega obveznega programa naj služijo potrebi, da se rojaki iz ožje domovine sestajamo in spoznavamo. Prvi tak večer bomo imeli to soboto ob 20. v restavraciji »Janje« v Nikolićevi ulici 7. —

* **Nova tobačna tovarna.** V Nišu je sedaj dograjena ena največjih in najmodernejših tobačnih tovarn v Evropi. Tovarna šteje več velikih poslopij. Delavcev in delavk bo v početku zaposlenih nekaj nad 900. Število delovnih moči se bo polagoma znatno povečalo. Dnevno se bo predelalo približno 13.000 kg tobaka. Tovarna razpolaga z najmodernejšimi stroji, ki so urejeni na električni pogon.

* **Spor z državo zaradi šume.** V Prokupju se vrši velika sodna obravnava, za katere izid vlada veliko zanimanje po vsem Sandžaku in zapadni Srbiji. Gre za spor med državo in bratoma Šećeragićema, ki si svojita velikanski gozdni kompleks na planini Zlatar, vreden svojih 30 milijonov dinarjev.

* **Velik vihar na Jadranu.** Kakor javljajo iz Splita, je v noči od torka na sredo vladal na Jadranu močan vihar, ki je onemogočil ves pomorski promet. Vihar je trajal tudi še v sredo z brzino 50 km.

* **Dve nezgodi.** V splošno bolnico v Ljubljano so pripeljali včeraj delavko Marijo Vidmarjevo iz Zaboršta pri Domžalah. Imenovana se je med delom polila z žvepleno kislino in dobila hude poškodbe po nogah in životu. — Drugi ponesrečenec je hlapec Ferdinand Debelak iz Lok nad Laškim. Debelak je snažil v hlevu kobilo, ki je nenadoma skočila in brcnila Debelaka v prsi tako močno, da je nesrečnik obležal sredi hleva nezavesten. V bolnici so ugotovili, da ima udrt prsni koš.

* **Marija Hausmeister izvršila tudi v Osijeku veliko tatvino.** Kakor smo nedavno poročali, je bila te dni v Sloveniji po zagrebških detektivih aretirana Marija Hausmeister, ki je okradla v Zagrebu direktorja delniške družbe »Zagorka« za vrednost 50.000 dinarjev. Zagrebška policija je fotografijo tatice poslala tudi osiješki policiji, kjer je kriminalni šef spoznal po sliki Marijo Hausmeister kot ono osebo, ki je osiješkemu trgovcu Evgenu Kiralyju pokradla gotovine in dragocenosti za 40.000 dinarjev, potem pa izginila neznano kam. Marija Hausmeister je v Osijeku nastopala kot Marija Zupančič.

Samo še danes!
Velenapeta senzacija! Ufa-premijera!
ZA ZLOČINCEM NI SLEDU
Ob 4., ½6., ½8. in 9. uri.
KINO IDEAL.

* **Velika poneverba.** V Velikem Bečkereku je bil aretiran bančni uradnik Ivan Maršalek, ki je kot poverjenik zagrebške banke za parcelacijo in kolonizacijo upravljal veleposestva grofa Andorja Karaszonyja. Obtožujejo ga, da je poneveril 1.800.000 Din.

* **Grozen umor v okolici Sarajeva.** V torek zjutraj je bila sarajevska policija obveščena, da je bil v bližnji Mahali izvršen grozen umor. Ko se je stari Mustafa Asterić iz službe vrnil zjutraj na svoj dom, je našel svojo 70letno ženo mrtvo. V sobi je na tleh ležala sekira, s katero je ubil zločinec starko. V sobi je bilo vse razmetano. V prisotnosti policije se je ugotovilo, da so bili odnešeni stari turški cekini in zlatnina v vrednosti nad 20.000 dinarjev ter 600 Din gotovine. Uvedla se je takoj obsežna preiskava.

* **V prepiru ubil prijatelja.** V zapore osiješkega sodnega poslopja so te dni dovedli kmeta Mata Čolakovića iz Vinkovcev, ki je na grozen način usmrtil svojega prijatelja kmeta Antona Tekmatarevića. Ko sta namreč v Čolakovićevi hiši poskušala rakijo, sta se sprla zaradi Tekmatarevićeve pokojne žene, ker je Tekmatarević očital Čolakoviću, da se je rad smukal okoli njegove žene, ko je bila še mlada. Nastal je prepir. Čolaković je pograbil kladivo in svojemu prijatelju razbil glavo. Potem je mrtvecu razparal trebuh in njegov drob razmetal po dvorišču. Ker so se na Čolakoviću pojavili znaki blaznosti, bodo poslali Čolakovića na opazovanje.

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

* **Gospod'nje! Vaše perilo pere, posuši, monga ali lika tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Hrvatski skladatelj Šafranek - Kavić** bo jutri zvečer prisostvoval ljubljanski premijeri svoje opere »Hasanaginica«. Komponist je rodom iz Zagreba, kjer je študiral glasbo v Glasbenem zavodu, kasneje pa nadaljeval in končal na Dunaju in v Gradcu. Izmed njegovih skladb se posebno odlikujejo simfonijske skladbe »Sljeme« »Soča« (po Gregorčiču), »Ježnja«, »Guslar« in »Proščenje«, dalje balet »Figurino«, ki je v decembru v Bratislavi dosegel pri publiki in kritiki popoln uspeh. Poleg »Hasanaginice« je g. Šafranek - Kavić komponiral tudi opero »Medvedgradska kraljica«, ki je v Zagrebu 1927 zelo častno uspela. L. Šafranek - Kavić je stalni glasbeni kritik »Obzora« in sotrudnik glasbene revije »Sveta Cecilija«.

u— **Vičane in bližnjo okolico** opozarjamo na koncert pevskega zbora ljubljanske Glasbene Matice, ki bo v nedeljo 2. t. m. ob 20. na Viču. Koncertni program sestoji iz dveh delov. V prvem delu se bodo peli umetni mešani zbori slovenskih in hrvatskih skladateljev, v drugem pa prelepe naše narodne pesmi iz vse kraljevine. Vstopnice se dobivajo v Sokolskem domu in pri g. Jeločniku v Rožni dolini.

u— **Koncert Pavla Robesona.** Iz Turina je došlo obvestilo, da je koncertni pevec Pavel Robeson hudo obolel in ni pričakovati, da bi v prihodnjih tednih izvršil napovedane koncerte. Zaradi tega odpade koncert v Ljubljani. Kupljene vstopnice naj se vrnejo Matični knjigarni, kjer se dobi tudi povrnjen znesek za prodane vstopnice.

u— **Iz gledališča.** Nedeljski predstavi v operi bosta popoldne opereta »Beneška noč«, zvečer pa »Rigoletto« z g. Primožičem v naslovni vlogi, a kot Gilda nastopi odlična koloraturna pevka ga. Tinka Wessel - Pola. — V drami bo drevi za red E ponovitev božične igre »Cvrček za pečjo«. — Jutri bo 25. predstava burke »Utopljenca«. Premijera Špicarjeve petdejanske pravljice »Pogumni Tonček« bo v nedeljo popoldne ob 15. Sicer je bila ta ljubka mladinska igra na našem odru uprizorjena že leta 1918., a za sedanjo uprizoritev je režijsko in dramaturško nekoliko preurejena. Avtor bo prisostvoval predstavi. Vstopnice so v predprodaji v opernem gledališču, cene običajne. Opozarjamo okoličane na ugodne avtobusne zveze.

FOTO-KINO-APARATI
in potrebščine najceneje v drogeriji
KARC, LJUBLJANA
in
KARC Weltrom, MARIBOR CENIK GRATIS!

u— **Šentjakobski gledališki oder** uprizori v soboto 1. februarja izvrstno burko »Svetnik« in v nedeljo 2. februarja burko »Pred poroko« z gg. Košakom in Lavričem v vodilnih vlogah. Oba sta priljubljena komika šentjakobskega odra. Obe burki sta bili dosedaj uprizorjeni po petnajstkrat, kar priča o priljubljenosti obeh komadov. Kdor se hoče pošteno nasmejati, naj poseti predstavi. Vstopnice se dobe v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu.

u— **Francoski institut v Ljubljani** vabi člane in prijatelje na predavanje, ki bo v soboto 1. februarja ob 21. v društvenih prostorih v Narodnem domu. Predaval bo prof. Warnier iz Zagreba o Napoleonu in Jugoslovanih. Opozarjamo na zanimivo predavanje ker bo g. predavatelj podal do sedaj še neobjavljene rezultate svojih raziskavanj po arhivih dalmatinskih mest.

u— **Iz dijaškega življenja.** Akademski klub za Društvo narodov opozarja vse člane, da bo danes izredni občni zbor ob 16. na univerzi, soba št. 90. Udeležba za člane obvezna. — Slušatelji ljubljanske univerze se opozarjajo, da so že razposlana vabila za IV. reprezentančni ples 8. februarja v Unionu. Reklamacije se sprejemajo vsak dan pri vratarju univerze.

u— **Československa Obec v Ljubljani.** V nedeljo 2. februarja ob 16. v Narodnem domu »Krojač, čevljar in Gašperček.«

u— **Odbor oblastne strelske družine v Ljubljani** vabi svoje strelce na sestanek, ki bo v nedeljo 2. februarja v gostilni pri »Levu«. Razgovarjali se bomo o zimskem streljanju. Zradi važnosti tega vprašanja udeležba obvezna.

u— **Lutkovno gledališče na Taboru.** V nedeljo 2. februarja se prvič uprizori izvirna lutkovna igra Mitje Šviglja v šestih slikah »Gašperjev junaški čin«. Domači pisatelj obvlada s točno sigurnostjo lutkovno tehniko in obeta postati eden najboljših pisateljev tovrstne literature. Igra je zelo zanimiva in napete vsebine. Vrši se v raju palčkov, kar je novost za Ljubljano. Režira neutrudljivi br. Počivavnik, ki se je v teku sezone že večkrat odlikoval s temeljito pripravljenostjo in poznavanjem zakulisnih tajn te vrste umetnosti. Uprava mu izreka zahvalo z željo, da bi še nadalje vztrajal pri trudapolnem delu v korist in zabavo ljubljanskih malčkov.

Nasade trte, kave, čaja
človeštvo tisoč let že vzgaja.
Najbolj uspel mu dosedaj
sadik je vrt za BUDDHA čaj!
Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva ul.

u— **Pobegel dijak.** Neznano kam je pobegnil 11 letni dijak Fr. Černe, stanujoč pri starših na Stožicah. Imenovani se je odstranil od doma že 25. t. m. in se ne ve, kaj ga je gnalo po svetu. Mladi ubežnik je za svojo starost majhne postave, rdečeličnega okroglega obraza, kostanjevih las, rjavih oči in oblečen v sivo obleko; na glavi je imel rjavo, sportno čepico in je bil obut v visoke, črne čevlje na zadrgo.

u— **S plaščem pod sukno.** V dalmatinski gostilni v Židovski ulici se je predsinočnjim zbrala družbica fantov, ki so hoteli uganiti kakšno originalno. V teku večera so postajali fantje vedno veselejši, kajti dalmatinec jim je stopal v glavo. Slednjič menda tik pred policijsko uro, je ugotovil gostitelj družbice, da mu je zmanjkalo denarja. Prihodnji trenutek se je že odločil za malo šalo. Stopil je v sosednji lokal, slekel svojo suknjo, pograbil 1800 Din vreden plašč, last natakarice Marije L., in ga oblekel, nakar je vrgel po vrhu še svojo suknjo. Čez čas se je vsa družba poslovila in se podala naprej v kavarno. Tam je eden iz družbe skušal natakaričen plašč zastaviti, a so mu drugi to ubranili. V lokal je bil poklican tudi stražnik, ki je plašč zaplenil. Veselo družbo so spravili na policijsko stražnico, kjer je ostala čez noč in bila naslednje jutro zaslišana. Nerodna zadeva se obdeluje od dveh strani: kot neumna šala in pa kot poskušena tatvina.

ANGINOL TABLETE
delujejo profilaktično in antiseptično proti difteriji, angini, gripi, hripavosti in prehlajenju v vratu. 1997

u— **Vlom v transformatorski objekt v Dravljah.** Te dni so vlomili neznanci v transformatorski objekt v Dravljah ter pri tem odlomili končnico železnega droga, s katerim so zaprta vrata. Kratko malo so pregorele varovalke in se je pogreznila vsa vas Dravlje v temo, da so morali ljudje nažigati petrolejke in sveče. Neznani storilci so nato izginili. Škodo so popravili monterji šele naslednji dan. Kdo je udrl v transformator in kaj je prav za prav nameraval, je neznano.

u— **Tatvina perila.** Žena trgovskega potnika Antonija K., stanujoča na Celovški cesti št. 34, je prijavila, da se je predvčerajšnjim, najbrže v popoldanskih urah, utihotapil v vežo neznan tat, ki je pobral iz škafa okrog 18 komadov še mokrega robcev, last njenega moža. Čudno pri tem je, da se tat ni lotil ostalega perila, ki je bilo že razobešeno na hodniku. Robci so bili označeni z monogramom »F. H.«.

u— **Gozdovniki!** Pozivajo se člani RVS, da prihajajo na obvezne sestanke, ki se vrše vsak četrtek v areni Narodnega doma ob 6. zvečer.

u— **Sokol Moste** priredi maškerado v soboto 1. februarja ob 20. v svojem domu. Najlepša maska dobi lepo nagrado. Igral bo jazzband.

u— **Pesna vaja SO »Preporoda«** drevi ob pol 8. v areni Narodnega doma. Vabljeni vsi prijatelji in prijateljice plesa. 133

u— **Tamburaško društvo »Krim«** vabi na predpustno veselico s plesom, ki bo v soboto 1. februarja v bogato dekoriranih zgornjih in spodnjih prostorih gostilne pri »Sodčku«, Hrenova ulica 24. Začetek ob 20. uri. Vstopnina prosta. 134

u— **Bohemski karneval SK »Ilirije«.** Zaradi pomanjkanja posebno razigranih in neprisiljeno domačih prireditev se je SK »Ilirija« odločila, da priredi letos tako zabavo. Po vzorcu sličnih prireditev na Dunaju, v Berlinu itd. bodo tudi Ljubljančani imeli priložnost, da se povsem neprisiljeno in od srca zabavajo. Karneval, ki bo 15. februarja v veliki dvorani Uniona, bo nekak posnetek znamenitega »Böserbubenbala«. Te vrste prireditve so povsod najbolj privlačne, kajti deviza je: čim večja zabava. Dovoljene so maske vseh vrst in narodnosti. Dvorana bo razkošno dekorirana. Za najlepšo masko je določena dragocena nagrada. Izbrana bo tudi kraljica karnevala — najlepša dama. Razdelile se bodo tudi nagrade za najoriginalnejše maske. Na razpolago bo tudi velikomesten bar, v katerem bo zabaval goste prvovrsten jazz - band. Prijavljenih je že več skupin in se nadaljnje prijave še sprejemajo na naslov SK »Ilirija« (prireditveni odbor), kavarna »Evropa«. Večje skupine mask bodo imele znaten popust na vstopnini. 128

u— **Opozarjamo,** da bo od 27. t. m. do 10. februarja inventurna prodaja s 15% popusta od običajnih cen. **P. Magdič, Ljubljana, Aleksandrova cesta 1.** 260

Iz Celja

c— **Koncert Glasbene matice ljubljanske** ki bo v nedeljo 9. febr. popoldne v veliki dvorani Celjskega doma v Celju, bodo posetili tudi v velikem številu bližnji in daljnji okoličani. Isti se opozarjajo, da se zaradi vrnitve s posebnimi avtobusi po koncertu obrnejo pravočasno na »Mestno avtobusno podjetje v Celju«.

c— **Celjsko mestno gledališče.** V sredo 5. februarja ob 20. bodo gostovali v gledališču Mariborčani z velezabavno in pikantno francosko komedijo »Lepa pustolovščina«. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni Goričar & Leskovšek.

Pride! Pride!
Dama s trotoarja

c— **Zopet nova zima.** V sredo zvečer je pričelo med drobnim dežjem snežiti tudi v Celju in okolici. Snežilo je s kratkimi presledki tudi ves včerajšnji dan. Sneg se je na polju in okoliških gričih obdržal, dočim se je v mestu sproti tajal.

c— **Smrtna kosa.** V Bukovem žlaku, občina Tehar'e pri Celju, je umrl 28. t. m. v starosti 59 let upokojeni artiljerijski polkovnik g. Oto Šimunić. Pokopan je bil včeraj popoldne z vojaškimi častmi na celjskem mestnem pokopališču.

c— **Ogenj v Tremerju.** V noči od srede na četrtek je na doslej še nepojasnjen način pričel goreti večji kozolec med vasjo Tremerje in železniško progo. Ljudje, ki so takoj priteli na kraj požara in ga skušali na vse mogoče načine udušiti, niso mogli dosti rešiti. Na pogorišču je ostalo le nekaj sežganih tramov.

c— **Ukradeno mleko.** Posestnici Neži Benedek z Ostrožnega pri Celju je v torek zjutraj ukradel neznan tat iz veže v neki hiši v Simon Gregorčičevi ulici v času, ko je raznašala mleko raznim strankam v hiši, petlitersko posodo, polno mleka. Škoda znaša okoli 50 Din.

c— **Velika tatvina odkrita.** V nekem celjskem večjem podjetju so prišli na sled velikim tatvinam, ki so jih izvrševali uslužbenci sistematično že več mesecev. Prizadeti uslužbenci so bili včeraj aretirani in zaslišani na policiji. Podrobnosti v interesu nadaljnje preiskave še ne moremo priobčiti.

Iz Maribora

a— **Zahvala Nj. Vel. kralja in min. predsednika Udruženju rez. oficirjev v Mariboru** Predsednik Udruženja rez. oficirjev in bojevnikov v Mariboru g. Jakob Perhavec je prejel od ministra dvora Bore Jeftića pismeno zahvalo Nj. Vel. kralja za izraze udanosti povodom občnega zbora Udruženja rez. oficirjev, pododbora v Mariboru. Za pozdravno brzojavko se je zahvalil tudi min. predsednik P. Živković, dočim je komandant dravske divizije v Ljubljani, general Tripković poslal udruženju daljše pismo, v katerem naglaša, da se z veseljem spominja prekrasnega jugoslovenskega Maribora, najvažnejšega obmejnega stebra Jugoslavije in želi novemu odboru čim več plodonosnih uspehov.

a— **Iz gledališča.** V soboto bo večer klasične muzike in neprisiljene zabave, premiera Straussove večno lepe operete »Netopir«. Sodeloval bo ves operetni ansambl, režiral g. Vlado Skrbinšek, dirigiral pa g. Herzog. — V nedeljo 2. febr. pa bo otroška igra s petjem, godbo in plesom »Grudica«. Vsak odrasli z vstopnico ima pravico vzeti enega otroka do 4. leta na krilo. Cene dramske in kuponi.

a— **Ljudska univerza v Mariboru.** »Verdum«, francoski vojni film, se bo predvajal v Apolo kino V soboto, 1. februarja: ob 4. dij. predstava in 8. zvečer. V nedeljo, 2. februarja: ob 10.30, in ob 4. pop. V ponedeljek 3. februarja: ob 8. zvečer. Blagajna odprta pol ure pred pričetkom predstave.

a— **Petindvajsetletnico** svojega obstoja bo praznovalo letos agilno prostovoljno gasilno društvo na Pobrežju, ki se zlasti pod načelstvom podučitelja g. Klemenčiča vedno lepše razvija. Nedeljski občni zbor je pokazal vsestranski napredek društva in tudi zanimanje občanov za požrtvovalno in človekoljubno udejstvovanje gasilcev. Društvo si je lani nabavilo lasten avto, letos pa si namerava o priliki svojega 25 letnega jubileja nabaviti še motorno brizgalno. Pri volitvah je bil za načelnika zopet izvoljen naduč. g. Klemenčič, za tajnika pa g. Pšeničnik.

Samo še danes! **Velevažno!**
Temperamentna **Anny Ondra**
v briljantni komediji
Sladka grešnica
(Devica iz Pariza)
Ob 4., četrt na 7., pol 8. in 9.
Tel. 2730 KINO »DVOR«

a— **Inteligenca in »Ljudska knjižnica«.** Pri razveseljivem naraščanju obiskovalcev »Ljudske knjižnice« v Mariboru je opažati, da razmeroma zelo malo čita inteligenca. Široki sloji nesorazmerno marljiveje segajo po knjigah, kot pravi duševni delavci. Isto razmerje je videti tudi v knjižnici »Delavske zbornice«. Ker si nedvomno tudi duševni delavci dandanes sami ne more o kupovati dragih novih knjig, najbrže domnevajo, da imata navedeni knjižnici na razpolago le knjige za priprosto ljudstvo. Temu pa ni tako. Iz seznamov, ki jih »Ljudska knjižnica« razglaša, posebno pa iz razobešenih ilustriranih ovitkov v čakalnici knjižnice je videti, da nabavlja baš »Ljudska knjižnica« izključno prvovrstne proizvode svetovne literature, ki morajo zadovoljiti najbolj razvajenega intelektualca, ki hoče z duhom časa naprej.

a— **Splošna stavbena družba na Teznu** je za minuli ponedeljek 27. t. m. popoldne povabila mariborske novinarje k ogledu tovarne. Odzvali so se zastopniki tukajšnjih listov, tudi zastopnik »Jutra«. Gg. ravnatelji in inženjerji so novinarjem ljubeznjivo razkazali celo podjetje, ki je — zlasti v izdelovanju železnih mostovnih konstrukcij — eno največjih v Jugoslaviji, z najmodernejšimi stroji opremljeno. Podjetje je dobavilo že nad 20 železnih mostov za Jugoslavijo, med drugim novi železniški most pri Verženju, sedaj pa izdeluje 6 mostov za Grško. Ogromna je tudi produkcija v tovarni vijakov, kjer dela neprestano okrog 60 najmodernejših strojev vse mogoče vrste vijakov, ki polnijo velikansko skladišče in romajo od tam v vagonih po celi državi. Podjetje ima danes 54% domačega in 46% solidnega švicarskega kapitala in pomeni močno postojanko v našem narodno-gospodarskem življenju. Pri polnem obratovanju zaposluje okrog 300 delavcev, pri katerih je uvedla tudi posebni — prostovoljni — način štedenje.

Pride! Pride!
Dama s trotoarja

a— **Smrtna kosa.** V sredo popoldne je umrl v Mariboru dveletni Slavko Časar. Pogreb bo danes ob 16.30 iz mestne mrtvašnice na Magdalensko pokopališče.

a— **Nov sneg.** V vremenu je nastal nenaden preokret. Dočim so zadnje čase na trgu že prodajali razne pomladanske cvetlice in gozdno brstje, je sedaj zapadel nov, precej moker južen sneg, ki je pobelil breg in dol. Temperatura pa je kljub novemu snegu ostala nad ničlo. Po mestu je sneg potrgal prece brzojavnih in telefonskih žic.

a— **Gradbeno gibanje v Mariboru.** Na seji mariborskega mestnega sveta, ki se je vršila v četrtek zvečer, so bila podeljena sledeča nova gradbena oz. uporabna dovoljenja: Marija Riedl, zgradba avto-garaže na Cesti ob železnici 14; Tomažič Josip in Ljudmila, gradba pritlične stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja na Radvanjski cesti 26; trgovec Berdajs, adaptacija v Mariborskem gradu in Radivoj Pirc, Cvetlična ulica, uporabno dovoljenje za brivski paviljon.

Iz Škofje Loke

šl— *Zgodba o izgubljeni kravici.* Ko je še pred kratkimi leti trgal mali Ivan »voje hlačice po šolskih klopeh, pač še ni imel toliko skrbi kakor sedaj, ko že opravlja posle odraslih ljudi. Nedavno sta naš kamnitniški znanec Ivan in kravica rezala bolo cesto proti Kranju. Mimo skrbno razpostavljenih domov Starega Dvora in Virmaš sta imela potnika lep del poti hitro za seboj. Toda glej spaka! Pri Sv. Duhu se je živinče uprlo in ni hotelo ne koraka več naprej, kljub vsem poizkusom ozlovoljenega gonjača. Še večl Kravica se je naposled vlegla ob poti na tla in pogledovala Ivana, ki ni vedel, kaj bi. Naposled je dečko žival pustil v leži, a sam jo je urnih nog ubral v Škofjo Loko, da pove gospodarju kako in kaj. Vse bi bilo prav, da se upornica ni medtem dvignila in namerila svojo pot proti železniški progi. Skrb Ivanova je bila kajpada še večja, ko ni svoje živali nikjer več našel. K sreči se je stvar dobro izšla. Govedo sta našla dva berača in oddala žival nekemu gospodarju sosednje vasi, ki je odpeljal izgubljenko v svoj hlev dotlej, da se oglasi pravi lastnik. Po daljšem povpraševanju je Ivan le izvedel, kje domuje njegova svojeglava rjavka.

Iz Kranja

r— *Odložena prireditev.* Zaradi nepredvidenih zaprek je preložena prireditev Gasilnega in reševalnega društva v Kranju, ki je bila napovedana za 2. t. m.

r— *Pojasnilo.* Notico o smrtnem primeru 4 letne vnukinje čevljarskega mojstra Andreja Hribarja, ki je umrla na davici, popravljamo v toliko, da njenega trupla niso prenesli v mrtvašnico mestni delavci, ampak jo je na poti v mrtvašnico spremljal duhovnik. To v pojasnilo, da ne bi napačno tolmačili prvotne notice.

Iz Tržiča

č— *Občni zbor Kola jugoslovenskih sester v Tržiču* bo 2. februarja ob 2. popoldne v hotelu Lončar.

č— *Tržiška nedelja* je bila v znamenju blata in dežja. Že v soboto je proti vsako-

mu pričakovanju nastopilo izredno južno vreme, ki je zmehčalo vse ceste in pobralo še zadnje trohice ledu in snega. Odmeka se je poznala tudi v gorah. Kljub slabemu sportnemu vremenu je bilo na Kofcah, na Zelenici in pod Strožcem še dosti sportnikov in turistov. Tekma tržiškega Sportnega društva se je morala zaradi slabega vremena izvršiti po skrajšanem sporedu. Zmagal je domačin g. Kmetič Hinko. Letošnje vreme je res čudno. Med tednom taxole do četrtka se obeta najlepše. petek je navadno silno lep, sobota se zvrže, nedelja pa čisto odpove. Koliko novih sank in smuč se je v pričakovanju ugodne zime kupilo samo v Tržiču! Tržiški založnik prva »Union« g. Karel Globočnik bodi vedno bolj nejevoljen okoli, ker se mu nikakor ne posreči napolniti obsežno ledenico z ledom. Svečnica je pred vrati, a ledenica še vedno skoro prazna Vendar smo trdno prepričani, da se bo tudi letos ure snil pregovor, ki pravi, da zima in davkarija ne prizaneseta.

Z Jesenic

s— **SOKOLSKA MASKERADA 1. februarja NA JESENICAH. — Bajna razsvetljava. — Razkošna dekoracija. — Prvovrstna godba. — Vabljeni vsi!**

Iz Kamnika

ka— *Prireditve v Kamniku.* Čeprav je predpustni čas letos izredno dolg, se bosta vršila samo dve prireditvi. Prva prireditev, to je obrtni ples, bo v soboto. Druga prireditev, sokolska maškerada, se bo vršila na pustno soboto 1. marca. Obe prireditvi bosta v vseh prostorih Narodne čitalnice. Za 8 februar se nam po enomesečnem odmoru obeta zopet dramska predstava čitalničarjev. Pripravlja se tudi uprizoritev dveh mladinskih igric.

Iz Radeč

ra— **Huda telesna poškodba na Praprotnem.** Niso še pozabljeni dnevi razburjenja, ki so jih nedavno doživeli Vrhovci, ko so našli posestnika Kržana za Savo mrtvega s prestreljeno glavo, a že moramo zopet beležiti zločin, ki ga je zakrivila posurovela mladina. Te dni zvečer sta prišla Ivan B. in njegov 16letni brat v gostilno bratranca Jožefa Fisterja na Praprotnem. Bila sta že pijana in sta začela nadlegovati goste. Gostilničar Jožef Tišter je bil končno prisiljen, da je nadležneža postavil pod kap. V tej borbi je Ivan B. zgrabil za nož ter zabodel z njim gostilničarja v prsi. Poklicani zdravnik g. dr. Matko iz Radeč je ranjenca obvezal in ga zaradi nevarnosti za življenje pustil v domači oskrbi.

ra— **Smrtna kosa.** V farni občini Radeče je umrlo nedavno v enem dnevu pet bolnikov, kar se pri nas že dolgo ni zgodilo. Predzadnjo nedeljo smo pa pokopali ob veliki udeležbi ljudstva go. Marijo Pogačnikovo, soprogo našega mestnega župana, ki je bila splošno spoštovana in dobra žena. Župana g. Pogačnika, ki je bil sam že nekaj tednov hudo bolan, je smrt njegove žene, ki je umrla v ljubljanski bolnici, zelo potrla. Pokojnici bodi lahka zemljica! Žalujočim naše iskreno sožalje!

Iz Novega mesta

n— *Telefonski promet z Italijo.* Poštna uprava je ugodila prošnji številnih interesentov — lesnih trgovcev izvoznikov, da se otvori reden telefonski promet s poedinimi kraji v Italiji. Pristojbine za enkratni telefonski pogovor znašajo: Novo mesto—Reka 19.80 Din, Novo mesto—Trst 19.80 dinarjev, Novo mesto—Udine 23.10 Din, Novo mesto—Padova 28.05 Din, Novo mesto—Milano 34.65 Din. V nujnih primerih je predvidena trikratna teksa, v zelo nujnih primerih desetkratna. Promet se otvori 1. februarja.

n— *Gasilsko društvo v Novem mestu* priredi v soboto 1. februarja zimsko prireditev. Na sporedu bodo med drugim »Gasilska pesem«, ki jo bo pel oktet, Linhartova »Županova Micka« ter koncert Sokolskega salonskega orkestra pod vodstvom dirigenta g. Fakina.

n— *Statistika bolnikov v bolnici usmiljenih bratov.* Preteklo leto se je zdravilo v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji 1583 bolnikov. Zdravih odpuščenih je bilo 1262. odpuščenih 255, neozdravljenih je ostalo 42, umrlo pa jih je 32. Izvršenih je bilo 721 težkih ter 171 lahkih operacij. V pretepih ranjenih se je zdravilo 334 bolnikov, od katerih jih je 7 umrlo, drugi pa so bili odpuščeni kot zdravi.

Iz Litije

i— *35. redni občni zbor Okrajne posojilnice v Litiji,* r. z. z n. z. bo 16. februarja ob 2. popoldne v posojilniški pisarni. Dnevni red: poročilo načelstva, odobritev računskega zaključka za leto 1929., čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora in slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, bo čez pol ure drug občni zbor na istem mestu in po istem dnevnem redu, ki bo veljavno sklepal ne glede na število deležev. *Načelstvo.*

i— *Izlet na Sv. Planino* V nedeljo pohite zagorski planinarji na Sv. Planino. K sestanku članstva zagorske sekcije vabimo tudi litijske planince. Odhod z vlakom ob četrt na devet.

i— *Odhod g. sod. svetnika Trojeta.* Gospod Josip Troje, dosedanji predstojnik litijskega okrajnega sodišča, je prestavljen na lastno prošnjo k celjskemu okrožnemu sodišču. Značilno za priljubljenost odhajajočega uradnika je bila lepa poslovitev v ponedeljek s strani litijskega prebivalstva kakor tudi od uradništva. Vsi so pohiteli na kolodvor, da stisnejo ob slovesu roko. G. Troje je bil član vseh litijskih društev, posebno toplo srce pa je imel za Jugoslovensko Matico. Litija mu bo štela v posebno čast, da je bil izmed onih, ki je skušal ublažiti vsa medsebojna nasprotstva, pojavljajočih se običajno v vsakem kraju, pa se vse odstranijo, če posreduje vplivna osebnost. Tekom svojega 6letnega bivanja v našem okraju si je g. Troje pridobil vsepovsod same prijatelje, na svojih uradnih potih in kot agilen član SPD je prišel redno v stik s kmečkim prebivalstvom, kateremu je bil ves čas najboljši svetovalec. Ves okraj, ki je priredil odhajajočemu sodnemu predstojniku 9 odhodnic, ga bo obdržal v najprisrčnejšem spominu, in bo g. Troje vsikdar kar najbolj dobrodošel v naši sredi. Na njegovem novem službenem mestu pa mu želimo kar največ sreče in uspehov.

Iz Zagorja

z— *Nedeljski izlet naših planinarjev.* Člani SPD Litija—Zagorje prirede v nedeljo 2. februarja skupen zlet na Sv. Planino. Vabimo tudi goste iz drugih krajev, da se naužijejo lepot in dobrot, ki jih nudi ta lepa višinska točka v Zasavju.

z— *Stavbno gibanje* je bilo v preteklem letu zelo živahno. Nove stavbe so postavili v Zagorju Rudolf Ahčan, Božjak Anton, Košir Štefan in Ljudska stavbna zadruga. V Toplicah Zore Leopold, pri Sv. Urhu Humšek Alojzij in Juvan Marija ter Strgaršek Jože iz Bevškega. Predelali odnosno prizidali so v Zagorju Novak August in Ludovaj Ludovik, v Toplicah pa Jeran Mihka in Šuligoj Benedikt. Mnogo stavbnih dovoljenj je ostalo neizrabljenih, nekaj novih stavb pa še ni porabnih, ker niso dogotovljene. Največjo delavnost razvija TPD, ki je trasirala novo širokotirno železnico od postaje do separacije.

Iz Trbovelj

t— *Pasji davek.* Lastniki psov se opozarjajo, da si tekom 8 dni nabavijo na občini pasje znamke. Vsakega psa, ki bi po preteku tega roka ne imel znamke, bo vzel konjač.

Velesenzacija! Mladini prepovedano!

Grandijozni velefilm iz dobe carske Rusije:

Rasputin

GRIGORIJE CHMARA
VLADIMIR GAJDAROV

Na sporedu je tudi film: »Trbovlje, največje rudarsko - industrijsko središče Jugoslavije« in prvi film o lepotnem tekmovanju trboveljskih lepotic za častni naslov »Miss Trbovlje«.

Predstave: danes in jutri ob 6. in 8. ter v nedeljo ob 4., 6. in 8. v

kinu ‚Svoboda' Trbovlje

Cene: Din 4, 6, 8 in 10.

t— *Izlet na luno.* Nameravani polet na luno se vrši nepreklicno in ob vsakem vremenu dne 1. februarja. Za start je že vse pripravljeno. Na razpolago bodo obiskovalcem rakete Opplovega in Očenaškovega sistema. Po zadnjih signalih z lune posnemamo, da se nam pripravlja slavnosten sprejem z godbo in pozdravnimi govori. Program za čas bivanja na luni je izredno pestro sestavljen in ga dobi vsak udeleženec pri startu v Sokolskem domu. Opozarjamo vse interesente na točnost, ker se na zamudnike ne bo mogoče ozirati. Torej v soboto vsi v Sokolski dom!

Iz Ptuja

j— *Večer smeha v ptujskem gledališču* se obeta v ponedeljek 3 februarja, ko bodo gostovali Mariborčani z nad vse zabavno Doboviškovo burko s petjem in godbo »Radikalna kura«, v kateri zziva zlasti g. Daneš v vlogi Boštjana Bombeka salve smeha.

j— **Javna nesnaga.** Iz tukajšnje bolnice in hiralnice se izteka onesnažena voda po jarku Ljutomerske ceste mimo stanovanjskih hiš in zelenjadnih vrtov v Grajeno. Smrad, ki ga povzroča ta tekočina v okolici bolnice in po Ljutomerski cesti, je tako zoprn in močan, da ga ne ubije niti najhujši mraz. Nekateri, ki niso primorani hoditi po Ljutomerski cesti, se že izogibajo tega najlepšega dela mesta. Smrad se baje pripisuje dejstvu, da je bolnica pred kakim letom morala opustiti svojo čistilno napravo za umazano vodo. Ker je Ljutomerska cesta najbolj obljudena in ker vodi mimo bolnice in hiralnice edina lepa cesta Olepševalnega društva v ljudski vrt in na Mestni vrh, je nujno potrebno, da se ta nedostatek čim prej odpravi. Kdo je dolžan to storiti, je za ogroženo javnost postranskega pomena. Merodajna oblastva se naprošajo, da se zavzamejo za to, da se nedostatek odpravi vsaj pred nastopom toplih dni.

Iz Ljutomera

lj— *Samomorilec,* ki so ga pretekli teden našli v Novem mestu, se piše Franc Kosi in je doma iz Stročje vasi pri Ljutomeru. Izučil se je krojaštva pri mojstru Andreju Hanželu v Ljutomeru. Njegovi sorodniki ne vedo, kaj je vzrok njegovega početja.

Iz Dobove

d— *Gnojenje z umetnimi gnojili.* Na poziv Kmetijske družbe so se prijavili za poskuse z umetnimi gnojili Jurkas Vinko, Cetin Franc, Bogovič Ivan, vsi iz Sel, ter Kovačič Josip iz Dobove. Poskusi se bodo vršili na krompirju, pesi, ječmenu, ovsu in koruzi. Gnojila v to svrho se bodo dobila brezplačno. Ob tej priliki opozarjamo sadjerejce na pravočasno škropljenje z arborinom, dokler drevje ne prične brsteti. Uničimo brezštevilne sovražnike sadnega drevja!

d— *Zločin ali samomor.* K zadnji notici s tem naslovom moramo pripomniti, da so preiskali orožniki kakor tudi neki detektiv opisani primer smrti Krulca do potankosti, pa niso mogli najti nikakih dokazov o zločinu. Torej mora biti res, da se je imenovani sam vrgel pod vlak, kar je že prej napovedal.

d— *Za lepo zunanje lice vasi.* Vas Dobova se polagoma razvija, kar sklepamo po novih zgradbah, ki so zrasle iz tal v zadnjih letih. Ni pa prav, če se gradi brez vsakega načrta za skupno lice vasi, ki bo gotovo čudno, če bo lahko postavil vsak svojo hišo po lastni volji. Občinski zastopniki naj proučijo zadevo kaiti lepo urejeno središče naše fare bo v ponos nas vseh. Ker pa spada Dobova pod štiri občine, je to en razlog več, da je treba občine vse fare združiti. Če se bo to zgodilo, in to želi velika večina razsodnih ljudi, se bo dalo mnogo dobrega ukrenti za našo skupnost in napredek našega kraja.

d— *Nov dom* si zgradi gasilno društvo v Velikem Obrežu. Stari dom je bil lesen, pa že zato in zaradi pomanjkanja prostora ni več odgovarjal novim potrebam. Marljivi odbor si je nadel težko nalogo sezidati nov dom, zato se priporoča za vsestransko podporo domačinov bodisi v denarju ali v obliki drugih potrebščin. Gasilno društvo Veliki Obrež je izmed petih v dobovski fari najstarejše.

Iz Gor. Radgone

gr— *Blažev sejem.* Letošnji prvi veliki kramarski in živinski sejem bo v ponedeljek po svečnici, to je 3. februarja. Razen kramarskih in živinskih sejmov so bili tukajšnji občini dovoljeni tudi živinski sejmi, in sicer 17. januarja, 23. aprila in 27. septembra. Ker se pa ti doslej niso posebno dobro obnesli, je občinski odbor na eni zadnjih sej sklenil sejme samo za živino ukiniti, tako da se bodo v bodoče vršili samo kramarski in živinski sejmi, katerih je pet: 3. februarja, 25. maja, 30. junija, 10. avgusta in 15. novembra vsako leto.

Iz Murske Sobote

pm— *Čebelarska podružnica v Murski Soboti* je lani izposlovala od mariborskega oblastnega odbora podporo, ki so jo prejeli po toči prizadeti čebelarji: Džuban J., Križevci; Taflik Jožica, Kančovci; Gomboc Miha, Korovci; Titan Josip, Puconci; Tremel Miha, Bokreča; Vrečič Karol, Strnkovci. Podružnica šteje 24 članov, njen vložni zapisnik 205 dopisov, blagajniška knjiga 35.126 Din prometa. Podružnica je ugotovila količino medu v Slov. Krajini — nad 10.000 kg samo pri umnih čebelarjih —, pošiljala je vzorce po vsej državi, celo v Budimpešto, Bolgarijo, in Nemčijo Do pol milijona denarja bi prišlo za med v Prekmurje, ako bi se vsi čebelarji organizirali in bi se našli trgovsko sposobni in požrtvovalni ljudje, ki bi dobro vodili podružnico. Zadnji čas pa je, da se pobere članarina in da se izvoli na občnem zboru nov odbor, ki bo v resnici deloval.

pm— *Zaročila* sta se g. Mušič Rudolf, suplent na samoupravni realni gimnaziji v Murski Soboti in gospodična Herta Greorčeva, hčerka davkarja g. Josipa Gregorca v Murski Soboti.

= **Dobava smučarskih čevljev.** Dne 7. februarja se bo vršila pri intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 600 parov smučarskih čevljev. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI).

GOSPODARSTVO

= **Vprašanje obveznega signiranja našega hmelja.** Referent za hmeljarstvo v kmetijskem ministrstvu g. inž. Teržan je včeraj objavil v »Jugoslovenskem Lloydu« in v »Trgovinskem glasniku« daljši članek, v katerem obravnava novi nemški hmeljski provenjenčni zakon ter prihaja do zaključka, da moramo tudi mi za naš hmelj dobiti posebno znamko. V času, ko je bilo zaradi nizke svetovne produkcije povpraševanje po našem hmelju zelo veliko, so se naši hmeljarji uprli akciji, ki je hotela izkoristiti ta moment in z zakonom urediti vprašanje signiranja hmelja in vprašanje naše znamke. Protivniki so argumentirali, da bi se z uvedbo signiranja otežkočila svobodna trgovina, ker se naš hmelj prodaja kot nemško blago; zato bi bilo treba čakati, da se organizira Nemčija in da šele tedaj uvedemo signiranje tudi mi. Ugodni moment, ko bi lahko z našo marko upoznali svetovno privovarniško industrijo v času velikega povpraševanja po blagu, smo zamudili. Neorganizirani prihajamo danes na svetovno tržišče kot proizvajalci slabega hmelja, čeprav je kakovost našega hmelja dobra, če se z njim pravilno postopa. Po novem zakonu o kontroli izvoza kmetijskih proizvodov pa je danes tudi pri nas dana možnost, da se vprašanje signiranja hmelja po izvoru zakonskim potom regulira. Glede na višino v hmeljarstvu investiranega kapitala bi stroški take organizacije ne bili veliki, če pomislimo, da ne bomo mogli drugače vzdržati nemške in češkoslovaške konkurence. Potrebno je tudi, da se predvide, v katerih okoliših se lahko goji hmelj, sposoben za signiranje, kajti če ne bomo organizirali naše produkcije, tedaj bo naš hmelj izgubil še ono, kar mu je na dobrem glasu preostalo iz prejšnjih let.

= *Panevropska carinska konvencija in rešitev agrarne krize.* Priprave za povišanje agrarnih carin v Češkoslovaški so v češkoslovaških industrijskih krogih izzvale precejšen odpor, ker bi povišanje agrarnih carin povzročilo draginjo v najvažnejših življenjskih potrebščinah in izzvalo mezdna gibanja ter podražitev produkcije. Da mora evropsko kmetijstvo iskati rešitev krize le v carinski združitvi evropskih držav na podlagi priznanja ugodnostnih carin v medsebojnem prometu, nam potrjujejo tudi izvajanja, ki jih je v zvezi z agrarnimi zahtevami podal predsednik Češkoslovaškega gospodarskega društva in bivši minister dr. Schuster. Izhajajoč od teze, da gre pot k združitvi evropskih držav preko sporazuma velikih držav, predvsem Nemčije in Francije, ki je po ureditvi reparacij olajšan, je predavatelj opisal pojave združevanja evropske industrije v obliki kartelov in produkcijskih ter prodajnih dogovorov. Zbližanje evropskih držav je mogoče že na podlagi pakta o gospodarskem sodelovanju, ki ga pripravlja Društvo narodov. Evropa je kot celota prisiljena uvažati žito in se zapira proti uvozu, da ščiti domačo produkcijo. Če bi se evropske države združile in pristopile k carinski konvenciji z ugodnostnimi carinami v medsebojnem prometu in z zaščitnimi carinami napram drugim državam (predvsem Ameriki), tedaj bi bila sedanja kriza evropskega kmetijstva rešena ali pa vsaj znatno omiljena, in sicer brez nevarnosti za industrijo in industrijskega delavca, kajti tudi evropska industrija bi bila na ta način zaščitena pred zunanjo konkurenco in bi imela v Evropi sami ugodnejše prodajne možnosti. Kakor smo že nedavno na tem mestu izvajali, bi taka carinska zveza evropskih držav v veliki meri koristila našemu izvozu kmetijskih proizvodov, ki se mu ustvarjajo vedno večje ovire v sosednjih državah.

= **Udeležba države na dobičku Narodne banke in odplačilo državnih dolgov.** Iz pravkar objavljene bilance Narodne banke je razvidno, da znaša za preteklo leto udeležba države na dobičku Narodne banke 42.3 milijona Din (napram 44.6, 42.4, 39.0 in 35.6 milijona Din v predhodnih štirih letih). Po odbitku državo obremenjujočega dela stroškov za tiskanje bankovcev, ki znaša 5 milijonov Din (napram 8.5, 12.4, 2.3 in 2.2 milijona Din v zadnjih 4 letih) ostane od te udeležbe na dobičku čistih 37.3 milijona Din (lani 36.1), ki so se, kakor vsako leto, porabili za odpis državnega dolga za odkup kronskih novčanic. Skupno z odplačilom iz proračunskih sredstev se je ta dolg države pri Narodni banki v preteklem letu zmanjšal za 59.1 milijona Din na 948.3 milijona Din. Napram l. 1923. se je državni dolg za odkup kronskih novčanic zmanjšal že za 290 milijonov Din. Dolg države pri Narodni banki po računu stalne in začasne zamenjave pa se je v preteklem letu zmanjšal od 227.8 na 205.9 milijona Din.

= **Občni zbor gremija trgovcev za ptujsko okolico v Ptuju.** V ponedeljek se je v restavraciji »Društvenega doma« v Ptuju vršil redni letni občni zbor Gremija trgovcev za ptujsko okolico, ki ga je s kratkim poročilom o delovanju gremija otvoril načelnik g. Ivan Traun. Iz poročila načelstva se vidi, da je imel gremij koncem preteklega leta 373 članov. Načelnik g. Traun je obširno poročal o osnovanju trgovsko-nadaljevalne šole, ki naj bi bila v Ptuju. Da se krijejo stroški za to šolo v višini 6000 Din, je bilo sklenjeno, da se uvede prispevek za šolo in šolske potrebščine po 200 Din za učenca, kateri znesek bodo plačevali starši ali pa sporozumno učni gospodar sam. Pri spremembi pravil je bila zvišana inkorporacijska pristojbina od dosedanjih 200 Din na 500 Din, vajeniška vpisnina na 100 Din in oprostnina na 100 Din. Glede sprejemanja vajencev je bilo sklenjeno, da sme vsak trgovec zase zaposlovati 1 vajenca in na vsakega pomočnika po enega vajenca več. Zvezni tajnik g. I. Kaiser je obširno poročal o uvedbi vajeniških preizkušenj, nakar je bil odobren preizkuševalni red in je bila izvoljena preizkuševalna komisija. Vajeniška preizkušnja je postala s sklepom občnega zbora za vse vajence v gremijalnem okolišu obligatorna. Razpravljalo se je še o napovedi pridobnine in o zakupu soli nakar je načelnik g. Traun zaključil zborovanje.

= *Vinarska zadruga v Brežicah* nas prosi za objavo naslednjega vabila: V jeseni 1929. je bila na pobudo okrajne blagajne ustanovljena Vinarska zadruga v Brežicah, ki ima naslednje načelstvo: načelnik g. Lipej Franc, veletržec v Brežicah; namestnik g. Janežič Jos., star., posestnik, Stara vas-Bizeljsko ter člani gg.: Černoga, trgovec in posestnik, Zdole, dr. Megušar Anton, odvetnik, Brežice, Škoberne Josip, posestnik in župan, Dolsko, Uran Franc, posestnik, Sevnica; Urek Ivan, posestnik in župan, Globoko. Zadruga je že registrirana in so tudi že vložene prošnje za podpore, ki so jih pristojne oblasti že obljubile tako, da bo zadruga mogla začeti z obratovanjem že v letošnjem letu. Zadruga bo nakupovala grozdje le od svojih članov, ki se bodo nabirali po sklepu načelstva le do konca februarja t. l., ker mora zadruga že sedaj vedeti, koliko obratnih sredstev mora preskrbeti do jesenske sezone. Zato se nujno opozarjajo vsi vinogradniki brežiškega okraja, da takoj prijavijo pristop neposredno pri vinarski zadrugi v Brežicah, ki začasno posluje v prostorih Ljudske posojilnice v Brežicah ali pa pri posameznih članih načelstva ali zaupnikih zadruge. Izkušnja je pokazala, da vinarske zadruge dosežejo s tipiziranjem vin višjo ceno, in vino lahko prodajo, medtem ko vinogradniki, ki niso člani zadruge, vina ne morejo prodati ali pa ga morajo dati pod ceno. Nova vinarska zadruga bo sicer skušala vsaj en del vina prodati v inozemstvo.

= **Trsje iz banovinskih trsnic** se oddaja letos po istih cenah in pogojih kakor lani, in sicer: cepljeni trsi I. po 1.50 Din, korenjaki I. po 0.25 Din, II. po 0.15 Din, ključi I. p 0.15 Din, II. po 0.08 Din. Trsje se naroča na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, pri Trsnici in drevesnici v Pekrah (p. Limbuš), pri Trsnici in drevesnici v Kapeli (p. Slatina - Radenci), pri Trsnici pri Sv. Uršuli (p. Dramlje), pri sreskem načelstvu v Krškem in Novem mestu ter na Kmetijski šoli na Grmu (p. Novo mesto). Naročila so kolka prosta.

= **Vprašanje ustanovitve jugoslovensko-nemške trgovske zbornice.** V beograjskih kakor tudi v berlinskih vladnih krogih je bila v zadnjem času ponovno izražena želja, da se glede naraščajoč trgovinski promet med Jugoslavijo in Nemčijo ustanovi jugoslovensko-nemška trgovska zbornica, ki naj bi posredovala gospodarsko zbližanje med obema državama.

= **Konkurz** je razglašen o imovini Justine Kern, trgovke v Mariboru, Gosposka ulica 34 (prvi zbor upnikov 6. februarja, oglasitveni rok do 1. marca, ugotovitveni narok 13. marca) ter o imovini Rudolfa Welle-la, prekajevalca v Mariboru (prvi zbor upnikov 6. februarja, oglasitveni rok 16. marca, ugotovitveni narok 27. marca).

BORZE

30. januarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik, zlasti v devizah Trst, Berlin in Praga. **Tečaji deviz so se zopet pričeli dvigati;** tako se je deviza Newyork okrepila od 56.63 na 56.67, deviza London od 276 na 276.25, deviza Berlin od 13.5575 na 13.565, deviza Dunaj od 7.9836 na 7.9945 in deviza Trst od 296.80 na 297.05.

Na zagrebškem efektnem tržišču so tečaji Vojne škode ostali dalje stabilni. Do zaključka pa je prišlo le za kaso po 440. Investicijsko posojilo se je do zadnje oslabitve zopet nekoliko okrepilo na 83.50 zaključek. V Blairovih posojilih ni bilo prometa, pač pa so bili zaključeni % zastavni listi Drž. hipotekarne banke po 82 (ob sklepu se je nudil denar le po 80.50). Zasebne vrednote so bile povsem zanemarjene. Tečaji bančnih vrednot so ostali skoro povsem nespremenjeni, le Narodna banka se je glede na bližnji občni zbor okrepila (v Beogradu je bila zaključena že po 8500). Do prometa je prišlo le v Unionbanki po 203.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.80, Berlin 13.55—13.58 (13.565)), Bruselj 7.9014, Budimpešta 9.92, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 797.95—800.45 (799.45), London 276.25, Newyork 56.67, Pariz 222.91, Praga 167.47 do 168.27 (167.87), Trst 296.05—298.05 (297.05).

Curih. Zagreb 9.1275, Partz 20.345, London 25.21, Newyork 518.15, Bruselj 72.125, Milan 27.11, Amsterdam 208.15 Berlin 123.82 Dunaj 72.925, Sofija 3.74, Praga 15.32, Budimpešta 90.535, Bukarešta 3.07875, Sofija 3.74.

Zagreb. Pariz 221.91 — 223.91, London 275.85 — 276.25, Newyork 56.57 — 56.77, Milan 296.037 — 298.037, Berlin 13.55—13.58, Dunaj 797.80 — 800.80, Curih 1094.40 do 1097.40, Praga 167.47 — 168.27, Budimpešta 992 — 995 Bukarešta 33.75.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Prištediona 925 denar, Kreditni zavod 170 den., Vevče 132 denar,

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 440 den., kasa 440 — 441, za februar 412.5 — 414, za marc 416 — 417, investicijko 83 — 83.5, agrarne 50 — 52, 8% Blair 88.5 — 92, 7% Blair 79 — 80.5, 7% Drž. hip. banka 79.5 — 80.5; bančne vrednote: Prištediona 925 — 930, Union 203 do 206, Jugo 86 — 88, Narodna 8400 — 8450, Srpska 162 den., Zemaljska 130 den., Poljo 65 — 67, Ljubljanska kreditna 125 denar; industrijske vrednote: Narodna šumska 40 blago, Gutmann 185 — 190, Slayeks 89 do 90, Slavonija 200 den., Drava 305 den., Šećerana 390 — 395, Ljevaonica 125 — 135, Vevče 125 den., Brod vagon 125 — 135, Dubrovačka 430 den., Jadranska 520, Trboveljska 490 — 500.

Beograd. Vojna škoda 439.75 — 440.5, za februar 414 zaklj., investicijsko 83 — 84, Narodna 8500 zaklj.

Blagovna tržišča

Les

+ **Ljubljanska borza** (30. t. m.). Tendenca nespremenjeno mlačna. Zaključeni so bili 3 vagoni desk (smreka-jelka) in 2 vagona bukovih hlodov. Povpraševanje je za 1500 kub. metrov desk (smreka-jelka, 4 m, od 16 cm širine navzgor, 20 do 50 mm deb., III.), za 2 vagona hrastovih hlodov (I., od 40 cm navzgor, od 3 m dolž. navzgor) ter za hrastove podnice (43 mm, 2.65 m dolžine, 19—28 cm širine). Nudi se 50 vagonov suhih bukovih drv in 5 vagonov hrastovih friz (I., II.). — Tudi v zadnjem času se situacija na lesnem trgu ni skoro nič spremenila. Tendenca je na žalost še vedno mlačna. Prihajajo sicer povpraševanja, ki pa so le bolj informativnega značaja in le redko pride do zaključkov. Zadnji čas je tudi tendenca v hrastovini popustila, čeprav je bila še nedavno priličnо čvrsta. Temu je vzrok baje okolnost, da so velike hrvatske tvrdke postavile na italijanski trg večje količine tega blaga.

Žito.

+ **Žitni trg** (30. t. m.) Navzlic ponovnemu nazadovanju tečajev na budimpeštanski terminski borzi so cene pšenici na našem žitnem trgu ostale povsem stabilne, kar je v zvezi z okolnostjo, da je zelo malo blaga na razpolago. Nekateri okoliši v Vojvodini, zlasti v bližini mlinov, so v pšenici že povsem razprodani, trgovina pa svoje še razpoložljive zaloge zadržuje. Pšenica stane danes 215 Din za 77 kg težko blago in 220 Din za 78 kg težko (vse fco nakladalna postaja v Bački), dočim zahtevajo za potisko pšenico do 230 Din. Za moko ničlo je dalje veliko povpraševanje. Cene koruzi pa so ostale v glavnem nespremenjene.

+ **Ljubljanska borza** (30. t. m.) Tendenca za žito nespremenjena. Zaključen je bil 1 vag. ovsa in 1 vagon činkvantina. Nudi se **pšenica** (slov. post. mlev. tar., plač. 30 dni): baška 79 kg 262.50 — 265, 77 kg 255 — 257.5, sremska 77 kg 247.5 — 250.5, slavonska 77 kg 242.5 — 245.5; **moka:** »0«, fco Ljubljana, plač. po prejemu 410—415; **koruza:** baška, umetno sušena 185 — 187.5, po mlevski tarifi 180 — 182.5 času primerno suha 157.5 — 160; **ječmen:** baški 63/64 kg 170 — 175; **oves:** baški navadna voznina 205 — 210, **rž:** baška 72/73 kg, mlevska voznina 207.5 — 210.

+ **Novosadska blagovna borza** (30. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet: 37 vagonov pšenice, 12 vagonov koruze, 11 vagonov moke in 3 vagoni ovsa. — Pšenica: baška 77 kg 210 — 212.50; 78 kg 212.50 do 215; gornje baška, 78 kg 215 — 217.50; banaška Tisa šlep, 78 kg 217.50 — 222.50; gornje banaška, 78 kg 207.50 — 210; sremska 77 kg 207.50—212.50; 76 kg 202.50 do 205. Ječmen baški 63/64 kg 125—130. Oves: baški 137.50—142.50. Koruza: baška in sremska 102.50—105; za februar 107.50 — 110; za marc [illegible] 115—117.50; umetno sušena 120—125. Moka baška »0« in »00« 840—850, »2« [illegible] 810; »5« 250—260; »6« 185—195; »7« 145 do 155; »8« 112.50—115.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (30. t. m.) Tendenca mlačna: promet srednji. **Pšenica:** za marc 23.45 — 23.46 (obračunski tečaj 23.50), za maj 24.36—24.37 (24.40), za oktober 23.67—23.68 (23.70); **rž:** za marc 13.69 — 13.70 (13.70); **koruza:** za maj 14.48 do 14.49 (14.50), tranzitna za maj 13.85.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 30. januarja 1930. Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m in sek	Oblačno 0—10	Padavine: vrsta	Padavine: v mm do 7 ure
Opazovanja								
Ljubljana		774.0	1.8	89	NE 2	10	dež in sneg	12.2
Maribor		755.5	1.0	100	mirno	10	sneg	9.0
Zagreb		753	1.0	100	NW 2	10	dež in sneg	22.0
Beograd	8.	75[illegible].5	4.0	100	SW 2	10	Dež	1.0
Sarajevo		52.9	1.0	85	ENE 2			
Dubrovnik								
Skoplje	7.	753.9	4.0	90	mirno	10	Dež	3
Split		749.0	8.0	5	E 6	9	Dež	12

Najvišja temperatura danes v Ljubljani + 3.4, najnižja + 1.6.

Solnce vzhaja ob 7.22, zahaja ob 17.5, luna vzhaja ob 8.45, zahaja ob 18.33.

Dunajska vremenska napoved za petek: Večinoma oblačno vreme. V severnih Alpah morda semintja sneg. Temperatura bo polagoma zmerno padala.

Iz življenja in sveta

Boksarski prvak v filmu

Konkurent za naslov svetovnega prvaka v boksanju, Nemec Max Schmeling (četrti od leve), je prevzel glavno vlogo v novem filmu »Ljubezen v ringu«, ki ga režira Reinhold Schünzel (v sredi). Drugi od leve je portugalski boksač Santa, ki igra v filmu vlogo Schmelingovega tekmeca.

Nerodni krokodili

Iz Hollywooda so poslali veliko karavano v Ugando v Srednji Afriki. Ob vznožju skalovja, po katerem pribobni v Nil slap Murchison, je nastalo kinematografsko mestece. Posneti je bilo treba napete prizore za tropski film »Podjetnik Horn«. Glavni prizor predočuje beg igralca Carrija v Hornovi ulogi po šibkem zamorskem mostičku iz ovijalk preko jezera, kjer vse gomazi lačnih krokodilov. Pokrajina, z bujnim bičevjem poraščena obala, je bila idealno lepa. A velikanski, nad 3 m dolgi krokodili so takoj pobegnili v vodo, čim so se približali beli ljudje. Režiser Van Dyke je najel za sodelovanje zamorski rod Mkvamba. Zajezili so rečico, Nilov pritok, nižje slapa in tako je nastal kakšen hektar velik ribnik. Dva tedna so zabijali zamorci v dno debele kole in jih prepletali z vejevjem. Ko je bil jez gotov, so vrgli v vodo veliko ustreljene divjačine, med drugim dva orjaška povodna konja. Potem so odprli zatvornico in so imeli krokodili prost vstop. Pripravili so tudi potreben mostič in je igralec ponovno poskusil svojo pot. A krokodili so bili previdni. Prišli so šele tretjo noč, ko je pričela mrhovina prezapeljivo dišati. Zamorci so ugotovili, da »jih bo zadosti« in so spustili zatvornico. A krokodili so se ponoči tako nažrli, da so ostali podnevi na dnu in se niso prikazali za fotografiranje. Treba jih je bilo nekako spodbuditi. Petorica operaterjev je pripravljala aparate na kolih sredi vode. Štirideset zamorcev je pričelo po nestvorih streljati z debelimi šibrami, da bi se zganili. Trije najpogumnejši lovci so jih celo dregali s kavlji iz čolnička. A krokodili so se potuhnili. Harry Carry se je zastonj povzpel na svoj mostič. Krokodili so oživeli šele ponoči. Besno so se zaletavali v jez, ki se je tresel pod udarci njih mogočnih repov. Če bi razdrli jez in pobegnili v Nil, bi bilo vse izgubljeno in režiser je imel že zadosti stroškov. Povsod so prižgali grmade. Američani in 160 zamorcev z bakljami v rokah so odrivali krokodile od obrežja. Pošastni nestvori so zagrabili in kakor bilko pregriznili marsikatero bakljo. Vzpeniali so se na kratkih krivih nogah in se zagnali v zid. Ljudem so se tresla tla pod nogami. Najboljši lovci roda Mkvamba so z eksplozivnimi kroglami pokončali najbolj srdite krokodile »glavarje«, ki so po njih mnenju vodili napad. Pošastni boj je trajal vso noč. Drugi dan so priporočali zamorci režiserju naj zniža vodno gladino. Pričeli so kopati 300 m dolg kanal. Po večdnevnem delu je napočil veliki trenutek. Stotine zamorcev so skočile v vodo in pričele mlatiti po njej z dolgimi drogovi. Drugi so z obale metali debele kamne in Američani so streljali kakor prismojeni. Zdaj so se krokodili res zganili. Pozno zvečer je dosegel režiser zaželjeno sliko: stotine jeznih, z velikanskimi čeljustmi škrtajočih pošasti. Dal je povelje in zopet je zlezel Carry na svoj most. Petero fotografov in trije mikrofoni so ujeli sleherni prizor in glas: lesketajoče se baklje, divje kričanje urnih zamorcev, bobnenje slapa, težko pljuskanje krokodilov itd. S tem je bila opravljena vsa naloga: stala je dosti denarja in tudi zdravja: Američani so zelo trpeli v močvirnatem barju in trije med njimi so celo umrli. Vse to je bilo potrebno, da bi se predvajal po kinematografih prizor, ki traja v filmu »Podjetnik Horn« reci in piši — natančno dve minuti...

Nov prvenstveni slučaj v Vatikanskem mestu

V vatikanski državi se zgodi vsak dan kaj takšnega, kar se v vatikanski državi prej še ni zgodilo. Včasih kaj dobrega, včasih kaj slabega, a dobro kakor slabo očituje vedno znova razne pomanjkljivosti, s katerimi ustanovitelji nove države prej niso računali. Tako niso računali s tem, da bodo imeli v tucatu svojih državljanov tudi kakšnega nepoštenega vmes in se niso zavarovali proti takšnim eventualnim nepoštenjakovičem. Ko so zalotili te dni v cerkvi sv. Petra nekega de Paolisa, baš ko je brez posebnega dovoljenja izpraznjeval puščice za milodare, so stali mahoma pred vprašanjem, po kakšnih zakonih naj ga sodijo. Sodnike vatikansko mesto namreč že ima, svojega lastnega kazenskega zakonika pa ne. Sedaj premišljujejo o tem, da bi takšen zakonik sestavili. Razprave se bodo vršile brez dvoma v italijanščini, ker latinščine, uradnega cerkvenega jezika, velika večina vatikanskega ljudstva sploh ne razume. Obsojence bodo zapirali v svojo lastno jeco — ki jo pa morajo šele osnovati. Oblasti so se že pobrigale, da jo bodo imele čim prej na razpolago. Papež ima pravico obsojenca pomilostiti in ker na ta prvi kriminalni slučaj v državici niso bili pripravljeni, gre govorica, da se mu bodo izmazali za sedaj tako, da bo prvi ujeti zločinec pomiloščen.

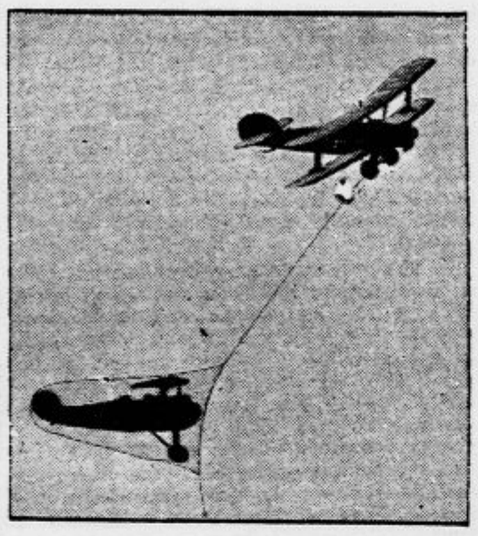

Najnovejša letalska senzacija

Na berlinskem letališču je preizkusil letalec Udet svojo novo izzajdbo, ki je senzacija dneva. Na letalo je z vrvjo privezana prozorna plošča, na kateri je naslikano letalo. Plošča sama je napeta z uteži, da ohrani svojo obliko in se gibije natančno tako, kakor letalo samo. Udet pravi, da je izvršil poizkus v reklamne svrhe, obnesel bi se pa v primeru vojne, ker bi izgledalo, da je napadalec še enkrat močnejši, nego je v resnici. Tudi bi obstreljevanje veljalo v prvi vrsti sliki, ki se da poljubno spustiti niže, med tem ko se letalo lahko dvigne v nedosežne višine.

1600 načrtov za znak Društva narodov

Mednarodna zveza Lig Društva narodov je pred časom razpisala natečaj za znak Društva narodov. Kakor poročajo sedaj iz Bruslja je prejela okrog 1600 načrtov iz vseh delov sveta. Dne 6. in 7. februarja se bo sestalo razsodišče, ki bo iz te ogromne množine načrtov izbralo najprimernejšega in določilo nagrade.

Otrokov organizem

njegov razvoj in prehrana bo najbolj osigurano na ta način, da se da otroku za zajtrk in južino dve do tri žličke

OVOMALTINE

v skodelico mleka.

Nehvaležni ranjenec

Pred kratkim je zasačila pariška policija na delu znanega vlomilca Armanda Galanta, ki je na njo pričel streljati. Po daljšem boju so ga odpeljali v bolnišnico s sedmimi ranami; ena krogla mu je prebila prsi nad srcem, dve nogo in ena desnico. Ranjenec je bil tako slab, da so ga pustili brez straže. Policija pa se je morala kmalu pokesati zaradi svojega zaupanja. Drugo noč je zagledal neki bolničar dva nepoznana obiskovalca, ki sta pred njim pobegnila pod Galantovo postelj. Ko jima je ukazal, naj se odstranita, sta privlekla revolverje in ga podrla na tla. Spustila sta se nato v tek in njima je sledil s sedmimi kroglami prestreljeni ranjenec! Zunaj je čakal avtomobil, ki je čedno trojico odpeljal, predno je napadeni strežaj utegnil obvestiti vratarja. Menda se bo gospod Galant raje zdravil zunaj, da se reši sodnije in ječe.

Prazno mesto

Pri nas smo vajeni oglasov: »Odda se soba, stanovanje, hiša v najem.« V V Ameriki pa zdaj laho čitamo: »Odda se v najem novo zgrajeno mesto za en milijon prebivalcev.« To ni nobena šala. Vlada je nakazala v to svrho že 800 milijonov dolarjev in sicer bodo mesto zgradili v okolici Pittsburga, kjer so našli do sedaj nepoznana velika ležišča premoga. Tu se morajo naseliti tisoči rudarjev. Država skrbi pred vsem za elektriko, plin in vodovod. Uredila jim bo cestno železnico in vrtove, sredi katerih bodo ležale bodoče hiše. Nebotičniki bodo prepovedani. Seveda bodo za to potrebne milijarde, a jekleni trust je že nabral velik del potrebne glavnice. Sploh je načrt tako navdušil javnost, da priporočajo arhitekti, naj bi namesto novih hiš v dosedanjih prenatrpanih mestih — zgradili kar nova mesta. Na ta način bo rešena stanovanjska kriza in dobi vsak stanovalec zadosti solnca in zraka. V Kaliforniji so se celo pričele kar v naprej dvigati cene zemljišč.

Spet ena, ki bi bila rada najlepša

Gdč. Zoika Dona, ki študira pravo na vseučilišču v Bukareští in ki so jo izvolili za »miss Rumunijo«, bo zastopala svojo deželo na lepotnem turnirju v Rio de Janeiru.

Znanost in sport

V Chicagu imajo kongres sportnih učiteljev. Na njem je sprožilo veliko prahu pismo nekega visokošolca, znanega sportnika, ki se pritožuje, da je sport pokvaril vse ameriške visoke šole. Avtor piše, da je zaslovel kot šampijon svoje univerze. Krepke mišice so mu prinesle več zmag pri rugbiju in nogometu. Sportni voditelji so mu prepovedali obiskovati predavanja, da »si ne bo pokvaril linije«. Profesorji so mu iz istega vzroka spregledali izpite in vaje. Tako so minila štiri leta in se je naposled mladenič spomnil, da je prišel na univerzo zaradi diplome. Zaostal je zaradi sporta toliko, da res ni stanu položiti državne izpite. Naj torej študira nadaljnja štiri leta, med tem ko bodo njegovi tovariši že izvrševali svoj poklic? To bi bila lepa nagrada za »ponos univerze«! In dijak zahteva, naj mu univerza pokloni diplomo, »tako rekoč častno diplomo«, dasi ve, da je ne zasluži... Večina udeležencev kongresa in tudi tiskovnih poročevalcev je bila istega mnenja. Samo maloštevilni posamezniki si upajo trditi, da je sport sicer lepa reč, a da vendar ne sme biti na poti splošni izobrazbi. Omenjeni mladenič je tehnik, strojni inženjer. Kaj bo veljala njegova diploma in njegovo delo, čeprav bi ga kjerkoli nastavili zaradi njegovih nogometnih zmag?

Zemlja ni okrogla

Američani dele druge narode v civilizirane, polcivilizirane in barbarske. Na čelo vsem pa postavljajo sebe, češ da so edini na svetu tako civilizirani in kulturni, da velja zanje izraz »enlightened« t. j. prosvitljeni. Kljub tej prosvitljenosti pa se v Ameriki najdejo ljudje, ki od časa do časa s svojo modrostjo nekoliko zatemne to prosvitlenost. Ni še pozabljena znana »opičja pravda« v Daltonu, kjer so slavnostno obsodili Darwinovo descendenčno teorijo, že se je oglasil človek in čisto resno dokazuje, da zemlja ni okrogla, marveč ploska. Mož, ki izdaja svojo globoko kulturno temo, je mister Wilbur Glenn Voliva in napada Byrda, češ da so njegova poročila o južnem tečaju lažnive čenče, ker zemlja kot plosko telo nima tečajev. Ako bi tako naziranje objavil kak zasebni učenjak, bi javnost šla z nasmehom preko čudaške trditve, toda mister Voliva je javen delavec, ki opravlja službo višjega šolskega nadzornika nad šolami v državi Illinois. Ta višji šolski nadzornik se ne zadovoljuje samo s tem, da je zavrnil Byrdove »izmišljotine«, marveč je v zvezi s tem naslovil na vse podrejene šole okrožnico naslednje vsebine: »Trditev, da je zemlja okrogla, je gol predsodek in prazna vera, zato pozivam vse učitelje in profesorje, naj uče mladino, da je zemlja plosko telo.« Otroci v državi Illinois se bodo tedaj učili, da je zemlja ogromna plošča koje spodnja stran še ni raziskana. Kaj bi rekla Kopernik in Galilei k temu šolskemu nadzorniku?

Moda med kinematografskimi zvezdami

Ameriška film. igralka Etheline Terry vzbuja zavist med tovarišicami v Hollywoodu, ker se ji je posrečilo izumiti nov model pižame: iz rožastega žameta, z alenconskimi čipkami, s tunika, ki je zavezana okoli vratu.

Moder gospodar si nabavi

traverze

že sedaj, da ne bo imel spomladi skrbi in nepotrebnih stroškov. Traverze v vseh dolžinah in profilih in Trboveljski cement v papirnatih vrečah ima najceneje v zalogi

Stupica Franc, železnina

v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1.

In še ena

»Miss Holandska«, gdč. Rija van der Rostova.

Primorske novice

»Italia Redenta« objavlja poročilo o svojem delovanju v Julijski Krajini v l. 1929. Vzdrževala je 55 azilov. V goriški pokrajini jih je bilo 29, in sicer: Bilje, otrok 45; Kanal 47, Kobarid 44, Cerkno 32, Grgar 41, Idrija 130, Miren 71, Dornberg 60, Čezsoča 26, Podbrdo 29, Bovec 42, Prvačina 38, Kojsko 48, Ročinj 33, Žaga 28, Anhovo 50, Šempas 23, Sv. Lucija 20, Trnovo 28, Tolmin 64, Volčja draga 32, Vrtojba 77, Volče 28. 6 azilov je v furlanskih krajih. Sličen kakor na Goriškem je bil obisk azilov tudi v drugih pokrajinah. V vseh azilih je bilo 2580 otrok. Po vseh azilih so dobivali revni otroci brezplačno gorko kosilo, drugi so prispevali za kosilo po 5 lir na mesec.

Goriški prefekt Sergio Dompieri poseča slovenske občine. Te dni je bil v Kalu na Kanalskem. Poročilo pravi, da je prefekt govoril z zastopniki ljudstva in se je informiral podrobno o vseh občinskih potrebah. Prepričal se je o redu, disciplini in slogi med prebivalstvom, ki dela vztrajno in resno, da prispeva k gospodarskemu podvigu v deželi. Prefekt se je izrekel o tem zelo pohvalno. Ljudstvo ga je entuzijastično pozdravljalo pri prihodu in odhodu. Prefekt Dompieri je potem posetil Tolmin. Poročilo navaja, da vtriplje v tej planinski coni plodno življenje in da sodeluje disciplinirano vse »drugorodno« prebivalstvo. V alpinski vojašnici se je informiral prefekt o odnošajih vojaškega življenja med slovenskim ljudstvom in izvedel je, da vlada med vojaki in Tolminci najboljše razmerje . . .

Poštni nabiralec v Opatjem selu si je pridržal več poštnih pošiljatev. Ko ga je oblast prijela, je družina povrnila vso poneverjeno vsoto. Sodniki v Gorici so ga obsodili te dni zaradi poneverbe na 5 let, 6 mesecev in 7 dni zapora ter na globo 291 lir z odpustitvijo enega leta in globe po amnestiji.

Tekom zadnjih dveh let je bilo premeščenih iz Julijske Krajine v stare italijanske province okoli dve sto učiteljev. Fašistični tisk pravi, da se je izkazalo, kako dobro delo je storila s temi premeščenji šolska oblast. Odstranjeni so bili iz obmejne cone malo koristni in negotovi elementi. Na novih službenih mestih so uvideli učitelji, da so imeli napačne pojme o Italiji in njenem ljudstvu. Sedaj izjavljajo številni premeščenci, da so povsem zadovoljni z razmerami v italijanskih krajih.

Lani je povžil Trst 126.745 komadov zaklane živine, in sicer: volov 13.786 ter 5.346 krav, 48.282 telet, 39.959 jagnjet in koštrunov, 15.841 prašičev in 3.531 konj. Zmrznjenega mesa se je razpečalo 4 milijone 573.719 kg. »Piccolo« dostavlja, da bi se motil, kdor bi mislil, da uživa Trst najboljše goveje meso. Velik del klavnih volov in telet prihaja iz Jugoslavije, ki je po »Piccolovem« mnenju zelo revna na pašnikih in živali se izkoriščajo do starosti za poljska dela. Tudi od tam poslana teleta so mršava . . . Konsum govejega mesa pada. Leta 1928. je bilo zaklane goveje živine 21.320, lani 19.132. Tudi pri drugem mesu se je znižal konsum, narastlo pa je vživanje konjskega mesa. Na dan ubijejo v klavnici devet konj.

Mihelič S.:

Dopis z dežele

Po časopisih čitam novice vsake sorte, mogoče in nemogoče. Z naše strani, iz naše vasi ni nobene. Nabralo pa se je pri nas toliko lepih stvari, zanimivih, resnih stvari, da ne moremo in ne smemo več molčati.

Lani je bila huda zima. Menda jo vsi, ki smo učakali letošnjo, še prav dobro pomnimo. Vzroki so različni. Eni jo niso še pozabili vsled tega, ker še letos občutijo ozebline, ki jim jih je prizadejala, drugi zopet zato, ker so imenitno zaslužili s prodajanjem zimskih oblek in drvi, mi (govorim tukaj v imenu vaščanov) pa, ker je ona kriva, da je prišel v našo vas prepir, prepir, ki se je vnel radi počenega — korita.

V onem hudem mrazu lanske zime se je zmislilo naše vodno korito (pripomniti moram na tem mestu, da to korito ni bilo iz centruma naše vasi, ampak iz njenega predmestja) in počilo. Zmislilo? Ponavljam, da se je zmislilo in da je imelo s tem hudobne namene. Kje je na svetu kak poštenjak, ki bi mu v takem mrazu rojile tako neumne misli po glavi? Povejte mi ga! Mislim, da ga ni.

Rekel sem, da je počilo. Da ne bo nesporazumljenja, povem, da ta »pok« ni bil tako močan. O ne! prav na tihem je počilo kakor bi n. pr. kdo... no ja! saj to ni nič takega, vsakemu se lahko primeri in tudi našemu koritu bi ne zamerili, ko bi se bilo to zgodilo recimo poleti ali pa vsaj ne v tako hudem mrazu.

Res pravijo, da so lansko leto zelo, zelo mnoga korita popokala, ampak to ne drži. Kaj vse pravijo! Tako je n. pr. nekdo rekel, kaj rekel, celo napisal je, da bom izdal tiskane spomine, pa še pisanih nimam. Če bi človek vsemu verjel, bi danes ne gledal več z zemlje na luno, ampak z lune na zemljo.

Pa vrnimo se k našemu koritu, to je bolj aktualno. Ponoči je torej počilo korito v našem vaškem predmestju. Nihče ni slutil nesreče. Le občinski potepuh je pravil drugi dan, da je imel čudne sanje, pa kdo bi verjel potepuhovim sanjam, ko še njegovim besedam nihče ne verjame. Zjutraj so prišli vaščani napajat živino. Pa nemalo so se začudili, ko so zagledali razklano korito. Obnemeli so možje in se spogledali. Prav tako so se spogledavali konji, voli, krave in druga domača živina. Pa je nazadnje povzel besedo mož, ki je propadel pri kandidaturi za župana:

»Kaj hočemo? Trije pojdimo do župana, da zapove tlako. Korito je treba popraviti.«

Odšli so trije do župana, našli so ga na peči.

»Korito je vrag vzel, tlako skliči, da napravimo novo.«

»Lepo mi voščite dobro jutro,« se je smejal župan in obrval škorenj.

»Ne šali se! Naša živina je žejna, kje naj jo napajamo?«

»V čebru, če ne mislite sami napraviti korita, vas ga ne bo. Vsa tri korita v vasi so bila ob istem času nova in ko bodo vsa tri za nič, bomo zopet napravili druga na občinske troške — prej pa ne!« Ostro je pogledal župan vse tri možakarje in se poroglijivo nasmehnil.

Spoznali so, da ne bodo nič opravili. Obrnili so se in eden je še med vrati siknil: »Hudič! Ponoči bom šel pa bom še vaša razklal.«

Pa ni imel časa, da bi to napravil, vaški birič ga je zaprl v »občinsko kamrico«. Ko ga je drugi dan spustil, ni imel več tako pregrešnih misli v glavi.

Predmestje naše pa res čaka, kdaj bodo popokala še druga korita. Do tedaj bo pa napajalo živino res iz čebrov.

Mislim, da je tako najbolje — županu moramo biti pokorni.

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20

Petek, 31.: Cvrček za pečjo E.
Sobota, 1. februarja: Utopljenca. 25. predstava. Izven.
Nedelja, 2. februarja ob 15. Pogumni Tonček. Mladinska igra. ob 20. Cvrček za pečjo. Ljudske cene.
Ponedeljek, 3. februarja: Za ljubezen so zdravila.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20.

Petek, 31.: Zaprto (generalka).
Sobota, 1. februarja: Hasanaginica. Izven. Premijera
Nedelja, 2. februarja ob 15. Beneška noč. Ljudska predstava. — Ob 20.: Rigoletto. Gostuje ga. Tinka Vesel - Pola.
Ponedeljek, 3. februarja. Zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Petek, 31.: Zaprto.
Sobota, 1. februarja: Netopir. Premijera. B.
Nedelja, 2. februarja: ob 15. Grudica. Kuponi. Ob 20. Netopir.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Ponedeljek, 3. februarja ob 20. Radikalna kura. Gostovanje Mariborčanov.

CELJSKO GLEDALIŠČE.

Sreda, 5. februarja ob 20. Lepa pustolovščina. Gostovanje Mariborčanov.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.
Začetek ob 20.15

Sobota, 1. februarja: »Svetnik«.
Nedelja, 2. februarja: »Pred poroko«.

Gostovanje Comédie Francaise v ljubljanskem gledališču

Če se ne motim, je nastala Duvernoisova komedija (po naše bi rekli »drama«) »Beg« (La fugue) po njegovi istoimenski noveli in vsebuje tako že v kali običajne nedostatke prostih dramatizacij. V obliki proze zgoščeno, vsebinsko in psihologično zanimivo enov je pisatelj prelil v štiri dramska dejanja, a pri tem jo je razvlekel in razredčil preko potrebe, njene dramatične prvine je spremenil v dialogizirane prizore, brez neposrednega, živega odrskega dejanja in tudi koncu je odvzel, kolikor se spominjam, njegovo tragedistično in psihologično fino pointo, ki bi našemu čustvovanju govorila bolj v srce. Kakor je delo sicer polno drobnih umetniških vrednot, vendar ni bilo baš srečno izbrano, da bi nam predstavilo francosko dramatiko v njeni klasični in občudovanja vredni veličini, zlasti pa ker gre v njem pretežno za igro pogovorov in ostaneta zmisel in lepota teh pogovorov v izvirnem jeziku občinstvu, ki ga večinoma ne obvlada, neodgrnjena skrivnost.

No, pri tem gostovanju je šlo v prvi vrsti za igralce in njihove sposobnosti, ne za primer o vrednosti francoske gledališke literature. In tu moram priznati, da sem se podal na večer že v naprej z veliko nevero v uspeh. Krivdo naj si pripiše nerodna reklama, s katero so pri nas »delali razpoloženje« v javnosti. Iz te reklame je namreč človek sklepal, da sestavljata gostujočo skupino dve igralski potenci velikega formata, vse drugo pa »so manj pomembne moči« — tedaj sistem odrskega ustvarjanja, ki se ga je človek naveličal do sitega, če je videl n. pr. nekoliko neznamenitih, a tudi zelo znamenitih italijanskih potujočih igralskih družin, kjer se vse vrti in sije okoli ene, dveh »zvezd« prvega reda oz. kjer pomaga vse s svojo neznatnostjo in skromnim bliščem, da bi se zvezda tem bolj lesketala sredi svoje nepomembne okolice. Človek vidi takšno predstavo, občuduje zvezdo in gre domov — brez nadaljnjih učinkov, razen da pomiluje avtorja predvajanega dela. Tedaj nekaj čisto nasprotnega, nego je to, kar je videl n. pr. na večerih hudožnikov, ki mu ostanejo v spominu do konca dni; nekaj čisto nasprotnega od stroge podrejenosti igralca delu, od enakovrednega sodigranja celotnih ansamblov z zvezdami vred, ki stremijo za njim celo pri nas, v naši Ljubljani, in sicer (če hočemo biti odkriti) s čim dalje vidnejšim in pomembnejšim uspehom. To sta dva svetova, dve naziranji o nalogah in namenu igralske umetnosti, ki se ne bosta nikoli razumeli.

Reči pa moram, da dejstva moje skepse niso potrdila. Bilo je narobe — toda v nasprotni smeri deloma spet po nepravem. Ni res, da bi bili, vsaj v tej francoski skupini, »vsi drugi manj pomembne moči« — kajti baš ti drugi, ti stranski ulogarji, so podali močan dokaz igralskega znanja in živega uživetja v svojo ulogo, ti so držali večer tako rekoč pokoncu. To velja v manjši meri za obe solidno izdelani ulogici g. Nauda (sluga Charles) in gdč. Annette Janvierove (sobarica Céline), tem bolj pa za kreacijo na zunaj nekoliko malomarnega, duševno pa gibčnega ironika, zdravnika Pleigea (g. Julien Lacroix) in za kreacijo starega lahkoživca in zabavnega besedičarja Gloqueliera (g. Felix Barre), ki se je s svojo živahnostjo tudi občinstvu »vsede« v srce. Četrta zelo pomembna uloga, ki si je zaslužila polno priznanje, pa je bila zarjavela vdova Barge (ga. Marguerite Balza), ki je postavila celo drugi igralski vrhunec tega večera v pretresljivem prizoru ob koncu tretjega dejanja, ko se poslavlja od moža, ki mu je drugovala dve leti v najtežji dobi njegovega življenja in ji je sedaj priznal, da mu je bila samo irelevantno sredstvo, ki se ga je poslužil samo za to, da bi ubil ljubezen svoje žene in da bi jo ubranil samomora ob svoji smrti, ki so mu jo bili zdravniki napovedali. To so prizori, ki jih razume človek iz glasu in gibov igralčevega telesa, tudi če ne pozna jezika, v katerem mu igralec govori. Prvi višek pa je podala ga. Gabrielle Robinne (Jeanne), ko skuša v drugem dejanju pridržati svojega moža, da bi se povrnil k njej in je ne ostavil zavoljo druge ženske. V tem prizoru je ga. Robinne kakor v nekaterih manjših upravičila svoj sloves znamenite igralke, o čemer so pisali listi, dočim se v ostalem ni povzpela nad povprečno igro, ki je za »zvezdo« vendarle še premalo. In to, če hočemo biti prav iskreni, velja tudi za glavnega junaka in največje pričakovanje vsega večera, za g. Renéja Alexandrea v ulogi muzika Bernarda Lahochea. Meni se je videl preenoličen in če bi bilo to upravičeno v prvih dveh dejanjih, kjer igra na smrt bolnega človeka, se mi ne vidi potrebno v zadnjih dveh, ko stoji pred nami nov človek, v polni posesti svojega zdravja in z novo vero v življenje. Sicer se pa dobro zavedam, da bi bilo prenagljeno soditi zmožnosti kakšnega igralca po eni sami ulogi, ki mu vrhu tega ne nudi niti mnogo prilike za razmah njegovih sil.

Sklep (čeprav so takšni sklepi deplasirani): Večer je gotovo zaslužil pozornost, s katero se mu je odzvala Ljubljana, bil je zanimiv; nekaj izrednega, česar bi sami ne zmogli in kar bi nam služilo za vzgled, pa ne. In ta pomen bi morala imeti gostovanja tujih ansamblov, ki smo jih gotovo potrebni. Kakor čujemo, bo v kratkem gostovala druga skupina pariških dramskih umetnikov. Želel bi si, da bi nam bila ta tisto razodetje, ki ga pričakujemo. Kajti edino s takšnimi razodetji, z medsebojnim razodevanjem najvišjih kulturnih vrednot, se sklepajo trajna in globoka prijateljstva med narodi, vse drugo ta prijateljstva samo dopolnjuje ali jim služi samo začasno ali pa je neodkritosrčen diplomatski bluf.

Karlo Kocjančič.

Književni napad iz groba. Prav za prav ni dobesedno tako, toda pred leti umrli pesnik A. B. Simić je dobil šele zdaj priliko, da »raztrga« poezijo svojega tovariša v Muzah g. Gustava Krkleca. V februarski številki zagrebške revije »Književnik«, ki je izšla že te dni, je uredništvo objavilo članek A. B. Simića »Gustav Krklec«, ki je bil spisan v decembru l. 1921. A. B. Simić kritizira pesniško zbirko g. Krkleca »Srebrna cesta«, ki je kot ena redkih povojnih pesniških knjig izšla nedavno v 2. izdaji. Po Simićevem mnenju so Krklečeve pesmi samo »loše izlomljena proza u simetrične in nesimetrične retke«. Posledek njegovih izvajanj je ta, da g. Krklec sploh ni pesnik. Medtem je bil avtor »Srebrne ceste« že mnogkrat priznam, prevajan v tuje jezike in uvrščen v literarno zgodovino kot odličen poet (n. pr. v Prochazkovem češkem pregledu srbskohrvaške književnosti). Za Simićem, ki leži v grobu, pa se je postavilo uredništvo »Književnika«, ki trdi, da Simićeva sodba velja tudi »o lirici Krkležev koju je publicirao poslije knjige »Srebrna cesta«. Vsekakor je ta »napad iz groba« ali — če hočete — iz literarne ostaline, zanimiv literarni kuriozum.

Mićun Pavićević in Umberto Urbani ali osebni stiki in književna kritika. Znani prevajalec in popularizator jugoslov. slovstva med Italijani g. Umberto Urbani je spisal esej o plodovitem, a nepriznanem pesniku in pisatelju Mićunu Pavićeviću, avtorju zbirk »Crnogorci u pričama i anegdotama«. Ta esej je dr. I. Aranci prevel v srbohrvaščino in je izšel v posebni brošuri. V 2. številki beograjske revije »Život i rad« je objavil nje urednik g. Milan Rajić članek »Slučaj gospodina Umberta Urbanija«. Tu prijazno, vendar pa odločno vprašuje g. Urbanija, kako je mogel v g. Pavićeviću »odkriti« velikega pesnika, ko bi bil moral kot poznavalec jugoslov. književnosti vedeti, da v Jugoslaviji ni nikogar, ki bi mogel g. P. resno priznati značaj velikega pesnika in da vzlic svojim 39 knjigam sploh ni bil sprejet v literarne preglede kot pesnik, kamoli kot »veliki pesnik«. Članek g. Rajića utegne vzbuditi pozornost v književnih krogih.

Prevodi Alojza Gradnika iz orientalske lirike. V beograjskem mesečniku »Život in rad« (februarski zvezek) so izšli trije novi slovenski prevodi g. Alojza Gradnika pod skupnim naslovom »Iz orijentalske lirike«. G. dr. Gradnik je prevel pesmi »Zaneljivec« Amra il Kaisa, »Moč ljubezni« Haruna Al Rašida in »Ljubezen v snu« Abna Nuvasa. Pesmi potekajo iz zbirke, ki jo pripravlja naš pesnik za natisk in ki bo obsegala prevode iz arabske in perzijske lirike. Nedvomno se bo ta zbirka občinstvu tako priljubila kakor predlani knjiga »Iz kitajske lirike«.

Knjiga vojnih spominov. Znani general Uzun Mirković je pravkar izdal prvi del svojih »Ratnih uspomena«.

Beograjske umetnostne razstave. V Beogradu razstavljajo: slikarji Miodrag Petrović, Miloš Golubović in Staša Beložanski kot posebna skupina, dalje slikarica Zora Petrovič, ki je priredila kolektivno razstavo svojih del in Bolgar Nikola Tanev. O nekaterih razstavah bomo še priobčili podrobnejše poročilo našega beograjskega dopisnika.

O arheološkem raziskavanju v Jugoslaviji poroča obširno v »Slavische Rundschau« št. 1. ljubljanski vseučiliški prof. dr. Balduin Saria.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV:

Petek, 31. januarja

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 16.30: Slike iz umetnosti zgodovine. — 19: Gospodinjska ura. — 19.30: Italijanščina. — 20: Koncert »kramel kvarteta«. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Morsejevi znaki.

Sobota, 1. februarja

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 16.30: Esperanto. — 19: Nemščina. — 19.30: Prenos programa iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — Koncert radio-orkestra.

BEOGRAD 10.30: Reproducirana glasba. — 12.30: Koncert radio-orkestra. — 18: Godba za ples. — 20: Pevski koncert članov beograjske opere. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Poročila. 22.10: Komedija. — ZAGREB 12.30 Reproducirana glasba. — 17.30: Glasbeni program za mladino. — 20: Prenos programa iz Beograda. — 22.10: Lahka godba orkestra. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 17.30: Mladinski program z glasbo. — 19.05: Koncert godbe na pihala. — 20: Literarni kabaret. — 22.20: Lahka godba. — BRNO 16.30: Moderna godba za ples. — 19: Prenos koncerta iz Prage. — 20: Prenos programa iz Prage. — VARŠAVA 16.15: Reproducirana glasba. — 20.30: Večerni koncert lahke glasbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.30: Koncert ženskega simf. orkestra. — 18.15: Pesmi. — 20.05: Dramski večer. — Lahka godba orkestra. — BERLIN 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Klavirski koncert. — 20: Simfonični koncert. — 21: Berlin plese — 22.15: Prenos opernega plesa. — FRANKFURT 16: Koncert iz Stuttgarta. — 19.30: Ves program iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Narodni plesi. — 20: Zabaven večer. — 24: Mojstri jazza. — STUTTGART 15.30: Plesna glasba. — 19.30: Prenos iz gledališča: »Seviljski brivec«. — 22: Poljuden koncert na citre in kitaro. — 23.15: Sportni program. — Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 18: Popoldanski koncert. — 19.45: Gledališki večer. — Ciganska godba. — LONDON 20.30: Mešan program. — 22.35: Operetna glasba. — 23.30: Godba za ples. — RIM 17.30: Koncert lahke glasbe. — 21: Prenos opere iz Milana.

SPORT

Sportni drobiž

Med zastopniki JNSa in BLP so se v zadnjem času vršili neoficijelni razgovori, da bi se dosegel sporazum med našo vrhovno nogometno reprezentanco in opozicijo. Ta pogajanja so se nadaljevala ob priliki zadnjega bivanja tajnika dr. Ribolija v Beogradu ter so bila, kakor javljajo zagrebški in beograjski listi dovedla do sporazuma. Včeraj se je vršila seja JNSa, na kateri se je razpravljalo o posameznih točkah tega sporazuma. Dr. Riboli je izjavil, da bo JNS gotovo odobril ta sporazum. Njegove glavne točke so: 1. vsi podsavezi priznavajo JNS kot svoj vrhovni forum, ki bo do glavne skupščine vodil vse posle; 2 JNS bo preklical svoj sklep glede imenovanja komisarjev v beograjskem, subotiškem in sarajevskem podsavezu; 3. sklicala se bo konferenca, na kateri se bo razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih, n. pr. o izpremembi pravil in pravilnikov kakor tudi o reorganizaciji saveza. Na tej konferenci bi se tudi rešilo vprašanje glede sklicanja glavne skupščine, ki bi se vršila v teku enega meseca v Zagrebu. Predkonferenca sama pa bi se vršila v Beogradu.

Beograjska nogometna reprezentanca je s svojo zmago nad atensko nekoliko ublažila poraz naše državne reprezentance. Zanimivo je, da je v beograjskem moštvu nastopil tudi Mihelčič, toda ne v golu, temveč v napadalni vrsti na levem krilu, kjer je prav dobro opravil svoj posel. Beograjska vrata je branil Jakšić.

Mednarodni savez za hockey na ledu je sklenil, da se prične svetovno prvenstvo danes, v petek v Davosu, ako se vreme v Chamonixu ne popravi.

Znani norveški lahkoatlet Charles Hoff, ki je bil doživotno diskvalificiran, trenira sedaj mladega skakača Otona Berga, ki je dosegel že lepe uspehe. Berg, ki je star 23 let in 1.85 m visok, je dosegel v skoku v daljavo 7.42, v skoku ob palici pa 3.90. Hoff pričakuje, da bo Berg prekosil njegove rekordne uspehe.

Službene objave Mariborskega zimskosportnega podsaveza

Vse člane opozarjamo, da se dobe pri podsavezu za verificirano članstvo legitimacije. Potrebna je fotografija, pristojbina 10 Din. V bodoče bodo tekmovalci pripuščeni k tekmam samo z verifikacijsko legitimacijo. Člane naprošamo, da zainteresirajo svoje članstvo k čim večjemu verificiranju ter nabavi verifik. legitimacij. Nove verifikacijske legitimacije se lahko rabijo tudi kot osebne legitimacije k železniškim legitimacijam.

Ponovno opozarjamo vse člane, da se vrši vse dopisovanje z JZSS samo preko našega podsaveza. Na enak način se morajo naročati tudi železniške legitimacije.

Seznam članstva, ločeno za verificirano in neverificirano, še dosedaj niso poslali: SK Rapid, Železničar, Maribor, SK Ptuj, SK Ojstrica, SPD—ZSO Celje, SPD—ZSO Prevalje, Črna—Mežica in Smučarski klub Slov. Gradec. — Prosimo vse navedene, da to čim prej izvršijo.

Sankaška tekma za prvenstvo Pohorja v izvedbi I. SSK Maribor je odgodena na poznejši termin.

Enako je odgodena tudi meddržavna tekma v Bohinju na prihodnje leto.

Dne 2. marca priredi podsavez izlet preko Klopnega vrha—Peska—Rogle v Mislinje. Zbirališče 1. marca na Klopnem vrhu oziroma Pesku, prihod v Mislinje 2. marca ob 17. Že sedaj prijavljamo članom ta izlet, da organizirajo čim več udeležnikov.

Članom javljamo, da bodo izmenoma izhajala naša obvestila tudi v Sportnem listu, ki izhaja v Ljubljani vsak ponedeljek.

Postaja Maribor gl. kolodvor je dovolila, da se rezervira na koroški progi zadnji vagon izključno za smučarje, oziroma sportnike, in sicer vsako soboto pri vlaku 9014 in 9024 iz Maribora glavni kolodvor ob 13.20 in 17. uri ter vsako nedeljo pri vlaku 9025 in 9015, v Maribor glavni kolodvor prihod ob 18.26 in 21.05, a to na progi Maribor glavni kolodvor—Dravograd—Meže, oziroma Fala.

Vagoni so označeni s posebnimi napisnimi tablami.

Seznam pri JZSS verificiranega članstva pred ustanovitvijo podsaveza izide v kratkem v službenih glasilih JZSS. — V naslednjem navajamo imena članov verificiranih pri M. Z. S. P.:

6. januarja 1930 — SPD — ZSO — Črna Mežica: Martin Ule, dr. Rudolf Puncengruber, Franc Polajnar, Maks Golob, Karel Gros, Gustav Grčar, Hinko Blajer. SPD — ZSO Celje: Ervin Gračner, Ivo Zore, Avgust Tominc. SPD—ZSO Maribor—Ruše: Boris Sket, Slava Baskako, Ivanka Kos, Zlatko Voglar, Zdravko Štengl, Peter Škofič, Josip Petrun, Alojz Koren.

Za navedene naj se čim prej naročijo verifikacijske legitimacije ter obenem nakaže odpadajoči znesek.

Prihodnja seja v četrtek dne 6. januarja 1930 ob 20. uri v restavraciji Orel.

Tajnik.

Jugoslovenski lahkoatletski savez. (Službeno.) Pozivajo se vsi klubi, da javijo savezu na naslov tajnika I. g. Zdravka Frančića, Matičeva ul. 5., najkasneje do 15. februarja imena onih svojih do sedaj verificiranih atletov in atletinj, za katere ne želijo, da bi tudi v bodoče bili verificirani, da se bo mogla klubom določiti glavnica glede na število verificiranih atletov za tekoče leto. Na seji upr. odbora 16. t. m. je bilo sklenjeno, da ima prvenstvo mest za poedince isti program in vrstni red disciplin kakor II. del moškega državnega prvenstva za poedince. Dodati se ne sme nobena disciplina, črtati se pa sme samo sporazumno z vsemi klubi. — Tajnik I.

ASK Primorje (plavalna sekcija). Vsako sredo in petek trening v telovadnici I. drž. gimnazije, Tomanova ulica, dohod iz Gajeve ulice in sicer za članice od 17.30 do 18.30, za člane od 18.30 do 19.45. V kopališču Slon vsak ponedeljek, vhod iz Frančiškanske ulice, za članice od 16.30 do 17., za člane od 17. do 18.30 ure.

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Vsako sredo in petek trening v telovadnici I. drž. gimnazije, Tomanova ulica, dohod iz Gajeve ulice in sicer za članice od 17.30 do 18.30, za člane od 18.30 do 19.45.

SK Ilirija. Seja prireditvene sekcije in damskega komiteja danes ob 18.30 v damski sobi kavarne Emona. Vsi in točno. Odborniki glavnega odbora dobrodošli.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes ob 19.15 seja sekcijskega načelstva v posebni sobi kavarne Evropa. Naprošajo se vsi odborniki, da prisostvujejo seji polnoštevilno. V prvem redu se vabi k seji Doberletova in vse ostale, ki so bile obveščene o tem s posebnimi dopisi. Jutri popoldne ob 16. uri in v nedeljo dopoldne ob 10.30 hazenski in lahkoatletski trening na igrišču, obvezen za vse članice. Treningi se vrše ob vsakem vremenu. Pri vseh treningih se sprejemajo nove članice. — Načelnik sekcije.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Danes (petek) ob 19.15 točno trening v telovadnici Sred. tehn. šole. Ob 18. trening (teh) na igrišču za člane smučanje. V nedeljo ob 11. na igrišču gozdni tek za ostale. Obvezno za vse.

SK Slovan. V petek trening v telovadnici, kamor pozivam zlasti naslednje: Globelnik I., II., Marchiotti, Volkar, Šleget, Grm, Pečar, Vidic Bucik, Ključec, Cirovič, Bögl, Rakoš, Seunig.

Dopisi

BREŽICE. Priprave za črno-belo revuto, ki jo priredi tukajšnji Sokol, kakor že javljeno, v soboto 1. februarja ob 20. v vseh prostorih tukajšnjega Narodnega doma, so v polnem teku. Zdi se, da bo letošnja prireditev prekašala vse dosedanje, zato se pričakuje številna udeležba od strani Sokolu naklonjenega meščanstva ter okoličanov.

PREVALJE. Podružnica SPD v Prevaljah bo priredila 8. februarja v prostorih gostilne Ahac v Prevaljah planinski ples. Začetek ob 20. Vse one, ki se hočejo res neprisiljeno zabavati, vljudno vabimo k udeležbi, sosedna društva pa prosimo, da na ta dan svoje prireditve opuste.

SREDIŠČE OB DRAVI. Dramatični odsek našega Sokola se udejstvuje to sezono zelo razveseljivo. Po uspeli uprizoritvi Schönherrjeve komedije »Zemlja« dne 24. novembra nas je presenetil na Štefanovo z veseloigro s petjem »On in njegova sestra«. Ni prostora, da bi pohvalili poedince, naj omenimo le sestro Miro Brenčičevo, ki je mnogo pripomogla z lepo igro in pevskimi točkami k splošnemu uspehu igre. Igro so ponavljali 19. t. m. Uspela je mestoma še bolje. Tudi obisk je bil zadovoljiv. Ta repriza bi bila skoraj onemogočena, ker ni bilo v Središču klavirja na posodo. Zato ga je nabavil naš širokopotezni režiser v Mariboru na splošno zadovoljstvo občinstva. Pri uprizoritvi Petrovićeve vesele vaške igre »Ploga« dne 26. t. m. smo spet mogli ugotoviti napredek. Vsi igralci so rešili svoje vloge sijajno in pripomogli k popolnemu moralnemu uspehu. Kar pa se tiče obiska, bi želeli več umevanja za narodno prosvetno delo. Besede niso dovolj. Br. režiserju Vitoriju, čigar neumorno delo je že v lanski sezoni rodilo lep sad, v letošnji sezoni pa kaže stalno umetniško napredovanje našega odra, naj bodo vsaj ti uspehi nagrada za njegovo večletno požrtvovalnost.

SLATINA RADENCI. V nedeljo 19. januarja se je zaključil pri nas trimesečni gospodinjski tečaj, ki je najlepše uspel. To je pokazala zaključna prireditev. Bili smo priča, kaj zmore naša preizkušena voditeljica ga. Premrou s svojima pomočnicama. Navzoči zastopniki oblastev in raznih korporacij so se kar čudili lepim uspehom tega kratkega tečaja. Med prireditvijo je pridno sviral tamburaški zbor. Poleg voditeljice tečaja ge. Premrou ima lepe zasluge za tečaj tudi uprava tukajšnjega zdravilišča Slatina Radenci, ki je brezplačno dala tečaju na razpolago udobne prostore. Isto tako gre najlepša zahvala županu g. Zemljiču, ki je z neumornim delom skrbel za vse potrebe tečaja. Z lepimi denarnimi prispevki sta poleg okrajnega zastopa priskočila na pomoč tudi denarna zavoda Slatina Radenci in Sv. Jurij ob Ščavnici. Vsem iskrena zahvala! — Dne 22. januarja se je otvoril drugi tečaj, katerega se udeležuje tudi več deklet iz Prekmurja.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Iščemo
mlekarskega poslovodjo
ki se obenem razume tudi na gospodarstvo. Lahko je poročen in tudi otroci ne motijo. Želimo, da je v poslu resen, ker je nadziranje precej obširno. Naslov pod številko »4281« v oglasnem oddelku »Jutra«. 2481

L. MIKUŠ
Mestni trg 15
Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic

Strokovnjaka za vodstvo mlekarne
v večjem mestu Slovenije, ki samostojno izdeluje maslo s kulturo več vrst sira, kakor á la trapist, grojer, roma dur itd., se išče. — Ponudbe z označbo plače, referencami in spričevalom na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mlekarna 2475«.

Kožuhasta volna
najfinejša za sport. Tudi so došli moderni in smyrna vzorci za preproge, kakor tudi volna v vseh barvah.
TONI JAGER
Ljubljana, Dvorni trg 1.

2479

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena soproga, mama

Anica Ronko

roj. v Cerknici

dne 29. t. m. ob pol 10. zvečer, previdena s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb pokojnice bo v petek, dne 31. januarja, ob 15. na domačem pokopališču v Cerknici.

Cerknica, dne 30. januarja 1930.

Žalujoči ostali soprog JOŽEF RONKO.
Otroka TONE, JOŽE ter ostali sorodniki.

Globoko razžaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 29. januarja t. l. po kratki bolezni naša ljuba mati, stara mati, sestra, svakinja in tašča, gospa

Josipina Trenz

vdova dvornega svetnika

previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice bo v petek, dne 31. t. m., popoldne z Draškovca na pokopališče v St. Jerneju. Blag ji spomin!

Draškovec — Št. Jernej, dne 30. januarja 1930.

Dr. FERDO, zdravnik; MARJANA, MATILDA, ing. GUSTAV TRENZ, ELIZABETA poroč. LUSCHIN, sinovi in hčere, ter ostali sorodniki.

Zveza živilskih delavcev, podr. pekovskih pomočnikov, priredi v soboto ob 8. uri zvečer
veliko predpustno veselico
s pestrim sporedom, s sodelovanjem salon. orkestra »Zarjec«.
PLES. GODBA. ŠALJIVA POŠTA.

2420
Tromesečni kuhinjski tečaj
na dr. Krekovi meščanski gospodinjski šoli v Zg. Šiški
se prične 3. februarja 1930
Pouk se vrši od 1/2 3. do 7. zvečer

Pištole za strašenje
lovske puške, floberte, brovning pištole, lovske in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi
F. K. KAISER, puškar
LJUBLJANA, Kongresni trg 9.

Artur Bernedes

BELFEGOR

Pustolovski roman

ČETRTI DEL

Grbec je skrivaj vzdignil roko, da bi pograbil težke klešče, ki so ležale na stružnici, in jih z vso močjo treščil detektivu v glavo. A ta, ki je pazil na vse, mu ni nal časa. Počilo je . . . in grbec je izpustil svoje orožje . . . Detektivova svinčenka mu je bila prebila roko.

Maurice de Thouars je hotel skočiti med Simono in Chantecoqa. A Chantecoq ga je zgrabil za ovratnik, rekoč:

»Nič več si ne bomo lomili kosti. Ne pokvarite mi veselja, da vas celega predam svojemu prijatelju Fervalu.«

Komaj je izrekel te besede, se je pokazal med vrati Gautrais s Pandoro in Vidokom. Policijski komisar in štirje agenti mobilne brigade so ga spremljali.

»Gospod komisar,« je rekel Chantecoq ter mu pokazal Simono in njena pomagača, »to so Belfegor in njegova tovariša. Predam jih v vaše roke.«

Dva agenta sta planila na grbca in Mauricea de Thouarsa, ki se nista upirala.

Komisar je pristopil k Simoni, da bi jo prijel. Tedaj se je odprla stena, ob kateri je slonela, in pokazal se je skrivni hodnik, ki ji ga je bil tajnik barona Papillona že snoči omenil.

Izginila je skozi odprtino in zaklicala:

»Nimate me še!«

Kralj detektivov je planil naprej, a je zadel ob zid, ki se je bil spet zaprl.

»Takoj mi povej skrivnost teh vrat, če ne, ti razbijem glavo!« Lüchner se ni obotavljal . . . Stopil je k zidu in pritisnil na vzmet, ki je bila skrita med dvema štirjaškima kamnoma. Stena se je takoj odmaknila.

»Spustite psa,« je ukazal Koletin oče. Gautrais je odvezal psa s povodca. Takoj sta planila Pandora in Vidok skozi odprtino in jo z vso hitrostjo svojih štirih nog ubrala po stopnicah po katerih je bil pobegnil Belfegor. Vodile so na ploščad enega izmed grajskih stolpov. Preganjalci so dospeli na vrh, ravno ko se je hotela Simona spustiti na sosednjo streho, s katere bi bila mogla skozi okno smukniti v skrivališče, ki si ga je bil previdni grbec uredil za slučaj nevarnosti.

A Pandora in Vidok ji nista dala časa. Vrgla sta se na Simono in jo zgrabila za komolce; ko se je hotela iztrgati, je začutila, kako so se pasji zobje zadrli v njeno meso... Spoznala je, da ji zdaj ne ostane več drugega kakor vdati se ali umreti. Vkljub bolečini ugriza se je skušala povzpeti na zaslon, da bi se strmoglavila v globino.

Pandora in Vidok sta jo še trdneje zgrabila in Simoni se je zazdelo, da jo gleda smrt iz njunih oči.

Vzkrik onemogle jeze se ji je izvil. Zvrnila se je na tla. Vroča sapa ji je potegnila preko obraza... Odprt gobec se je približal njenemu grlu... Pandora ji je hotela pregrizniti vrat.

A tedaj se je začul žvižg... psa sta neutegoma izpustila žrtev in se merno vrnila h Gautraisu, ki je stopil v Chantecoqom na ploščad.

Detektiv je vzdignil napol omedlelo mlado žensko v naročje, rekoč:

»Zdaj mi ne uideš, Belfegor!«

7. poglavje

Med tem, ko so se v notranjosti gradu odigravali pravkar opisani dogodki, se je ustavila na dvorišču Papillonova limuzina.

Vratar je planil gospodi naproti in ves razburjen zaklical, še preden sta utegnila stopiti z voza:

»Gospod baron, gospa baronica, čudne stvari se godijo!...«

»Kaj pa je?« je vprašal zbiralec, stopaje iz avtomobila.

Vratar je pojasnil:

»Minulo noč je gospod Lüchner pripeljal v grad nekega moža in neko žensko, ki ju nisem poznal... Vprašal sem se, kod so mogli priti v grad... Zaklinjam se gospodu baronu, da niso prišli skozi glavna vrata, ki sem jih bil sam skrbno zaklenil. Davi pa me je gospod Lüchner na vse zgodaj poklical in rekel:

‚Snoči sem se dokaj pozno pripeljal z inženjerjem, ki se bo ukvarjal z mehanizmom starih zaporov, ki še vedno noče delovati. Nisem vas hotel buditi, zato sem ga spustil z njegovo ženo vred skozi mala Dianina vrata. Danes dopoldne pride njegova sestra... dami bi si radi ogledali grad.'«

»Ta istorija se mi vidi sumljiva,« je rekla baronica Evdoksija, ki je bila pristopila k svojemu možu.

»Ti se razburjaš vedno ob nepravem času,« je nestrpno dejal baron. »Lüchner je moj zaupnik in nezmožen vsake neprevidnosti ali celo nepravilnosti.«

»Nisem še gotov, gospod baron,« je rekel vratar.

»Nu, govorite!«

»Pred kake pol ure se je z avtomobilom pripeljala inženjerjeva sestra... Kaj čudna se mi je zdela; opazil sem, da ni imela klobuka na glavi... Inženjer, ki je čakal nanjo že nekaj minut — o, zelo fin gospod je videti — se je približal dami, jo spoštljivo pozdravil in dejal:

'Izvolite z menoj, gospodična, popeljem vas h gospodu očetu!'«

»To je pa vendarle čudno,« je menil zbiralec starin.

»Čez četrt ure se je pripeljal nov, pokrit avtomobil naravnost na dvorišče... V njem je bilo šest mož in dve danski dogi. Kar strah jih je bilo pogledati.

Eden izmed mož mi je dejal: ‚Policijski komisar sem in hočem tukaj izvršiti hišno preiskavo.'«

»Hišno preiskavo!« je vzkliknil baron.

»Videl boš, nemara te imajo celo za Belfegorja,« je jasnila baronica.

»Nato so možje stopili v hišo,« je nadaljeval vratar.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! **2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Pisarniško moč
s perfektnim znanjem slovenske in nemške stenografije iščem za Maribor. Pismene ponudbe na podr. »Jutra«, Maribor, pod »Perfektna 4«. 2389

Učenca
zdravega, pridnega in poštenega, za medičarsko obrt takoj sprejmem. Drugo po dogovoru. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pošten učenec«. 2365

Učenca
za soboslikarsko obrt, starega 14—17 let, z oskrbo v hiši sprejme Kovačič Ivan, soboslikar in pleskar v Metliki. 3222

Starejša samostojna oskrbnica
pridna, poštena, z večletno hotelsko praksо, vajena vseh gospodinjskih del — zmožna slov. in nemškega jezika, se išče za večjo restavracijo v letoviščarskem kraju. Nastop službe s položitvijo nekaj kavcije s 1. aprilom. V ponudbi je navesti tudi zahtevek mesečne plače. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 3105

Ličarje in kovače
dobro izurjene išče »Jacenica A. D.«, tovarna vagonov v Smed. Palanki. Javijo naj se v upravi tovarne v Palanki. 3284

Več prvovrstnih mizar. pomočnikov
sprejme tvornica pohištva I. Repše, Ljubljana, Dvorni trg 1. 3150

Mlinarja
izvežbanega v kmetijskem mlinu, iščem, prednost ima neoženjen. — Ponudbe pod »Neoženjen mlinar« na ogl. oddelek »Jutra«. 3243

Pletilja
na pletilni stroj za krožno pletenje sprejme Tehna — Ljubljana, Mestni trg 25/I 3179

Kroj. pomočnika
za delo v delavnici, mlajšega sprejmem takoj v stalno službo. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3305

Perfektno kuharico
z večletnimi spričevali išče zelo dobra rodbina (2 osebi) v Beogradu Voditi mora kuhinjo popolnoma samostojno. Starost 30—35 let. Začasna plača 700 Din. Ako oseba ustreza zahtevam, se ista zviša na 800 Din. Ponudbe na naslov: Ludvik Plavšak, veleposestnik, Sv. Jurij ob Taboru. 3136

Trgovski potniki

Dva potnika
verzirana v manufakturi, ki bi obiskovala privatne stranke, sprejmem — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vztrajnost« 1847

Trgovske potnike
spretne strokovnjake v manufakturi, v svrho obiska privatnih strank iščem za jakot proti fiksni plači in proviziji. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 3045

Zaslužek

Dobre zastopnike
(potnike) za obisk privatnih strank, za Ljubljano in okolico sprejme takoj vodeča tvrdka Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dober zastopnik« 3041

Zastopstvo
za v vseh državah Evrope patentirani in že nad 14 let najbolje uvedem stavbni materijal oddamo za dravsko banovino Znanje slovenščine in nemščine je pogoj in je treba dokazati najboljše stike z vsemi krogi stavbne stroke Ponudbe pod »J. W.« na ogl. odd. »Jutra«. 2111

Vsako prepisovanje na stroj
prevzame gdč. na dom — Pismene ponudbe na oglas oddelek »Jutra« pod šifro »Prepisovanje«. 3131

Inteligent. gospoda
srednjih let, za poset boljših privatnih strank iščemo proti visoki proviziji in pogojni plači Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »X. Y.« 3052

Dobra kuharica
gre kuhat samo dopoldan. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dopoldan«. 3220

Zastopnike
iščemo za vsako večje mesto in rajon za prodajanje prtov, zaves, posteljnih pregrinjal, zastorov, apaških rut, svilenih šalov, robčkov blazinic itd. proti visoki proviziji. Podjetje se bavi tudi z izvrševanjem tuje robe. Ponudbe pod značko »Zastopniki 22« na oglasni oddelek »Jutra«. 3226

Prvovrsten pianist
na razpolago za plesno in zabavno glasbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3291

Pouk

Klavir. učenko (ca)
sprejme učiteljica v privatni pouk. — Pismeno pod »Metoda« na oglasni oddelek »Jutra«. 1862

1 obl. kon. šoferska šola
Camernik, Ljubljana, Dunajska cesta 36 (Jugoavto). — Tel. 2236 Pouk in praktične vožnje. 251

Otvoritev novih tečajev
francoščine, nemščine, angleščine, ruščine, italijanščine. Moderne metode; temeljito, hitro, zanimivo — Akademsko naobraženi predavatelji Vošnjakova ulica št. 4. Vpisovanje med 10. in 12. ter 18. in 20. uro. 3198

Kdor želi
za pouk ruščine dajati ure v nemščini, naj pošlje ponudbo na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pouk«. 3240

Službe išče

Prodajalka
izučena mešane stroke, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, išče primerno službo na deželi ali v mestu. — Ponudbe prosi na oglas. oddelek »Jutra« pod »Začetek marca«. 3152

Trgovski pomočnik
perfekten manufakturist — vojaščine prost, doslej zaposlen v veletrgovini manufakture v manjšem mestu, išče službo s 1 ali 15. aprilom. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Manufakturist«. 3234

Žagovodja
vešč v izdelovanju hrastovine, bukovine in jelovine, s 25letno prakso, zanesljiv in dober skladiščnik ter prejemalec išče službo za takoj ali po dogovoru Dopise pod »Žagovodja 25-47« na oglasni oddelek »Jutra« 3229

Absolvent trg. šole
zanesljivo pošten, se želi izobraziti v špecerij. stroki ali podobnem Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 3230

Prodam

Premog in drva
najboljše vrste dobavlja
I. Pogačnik
Bohoričeva ulica štev. 5.
Telefon št. 2059. 246

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din L Brozović, Zagreb Ilica 82. — Kemična čistilnica perja. 262

Dolenjske lešnike
razpošiljam v vsaki množini po Din 6 kg franko postaja. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Oležniki 1929«. 3135

Čistilnega prahu
2 vagona in
2 vag. rdeče barve
naprodaj. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »I. 100«. 3245

Kopalna kad
pločevinasta velika, dobro ohranjena naprodaj Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 3249

Stroji

Dobro ohranjen stroj
(Stanzmaschine) za sekanje podplatov, vpetnikov itd. kupim. Ponudbe je poslati na naslov Brata Naglič. Žiri. 2159

Šivalne stroje
iz najboljših svetovnih tovarn, na dolgoročno od plačilo, s 15 letnim jamstvom, dobavlja najceneje G. Hollländer k. d Zagreb. Martićeva ul. 25. 435

Pletilne stroje
švedske, krožne, ima zastopstvo Tehna, Ljubljana. Mestni trg 25/I. — Iščemo povsod zastopnike. 34

Kupim

Železniške prage
bukove kupim v vsaki količini, event. tudi stoječe bukov gozd za prage. — Ivan Usenik, Ljubljana — Boštnikov trg 3172

Izložbeno okno
kompletno s šipo in rolo, dobro ohranjeno kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Izložbeno okno za delikatesо«. 3103

Knjižno omaro
lepo in dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Moderna« 3256

Posestva

Parno pekarno
moderno opremljeno, z dnevnim prometom 3—4000 Din, v strogem centru Zagreba prodam za 300.000 Din. Pojasnila daje Milan Milender, Zagreb, Preščenica II/9. 3304

Vrednote

20 % bone
kupi in plača najbolje Oskar, Adamič, Ljubljana, Selenburgova ulica 7 — »Sana«. 3099

20% bone
kupi Uran Franc, Ljubljana, Dunajska cesta št. 46. Telefon 2820. 3257

20 % bone
kupuje po najvišji dnevni ceni Prometna bančna družba Maribor, Cankarjeva ul. št. 14. 3297

Oblačila

Maske
različne svilene in domine posodim. Bohoričeva ulica št. 13. 3160

Damski plašč
popolnoma nov za srednje-veliko postavo naprodaj. — Ogledati med 12. in 15. uro Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 3141

Moške obleke
čevlji in nov oficirski plašč poceni naprodaj v Čopovi ulici 21/p., desno. 3303

Lokali

Skladišče
suho, veliko, oddam takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2195

Delikates. trgovino
radi prezaposlenja prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Takoj trgovina«. 3255

Pozor, brivci!
Prodam dobro vpeljan brivski in damski salon v industrijskem kraju. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra bodočnost«. 3236

Lokal
sredi mesta oddam v najem Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3289

V najem

Gostilno
vzamem v najem eventuelno tudi na račun. Posedujem osebno pravico in sem kavcije zmožen. Prevzamem takoj ali pozneje. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Prometna 26«. 240

Gostilno
z vsem inventarjem oddam takoj v najem ali na račun — event. tudi prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3230

Pridelki

Krompir
beli (schneeflocken), rozagodnji ameriškanec, fižol vseh vrst, česenj (beli luk) kupujem po dnevnih cenah vsako količino. — Pismene ponudbe na naslov: B. Hajdin, Zagreb, Vlaška ul. 44. 3031

Stanovanja

Stanovanje
dvo- ali trisobno, s pritiklinami išče solidna stranka s 1 majem. Ponudbe do 5. februarja pod šifro »Solidno in mirno« na oglasni oddelek »Jutra«. 2273

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin išče s 1 aprilom vse dan odsotna stranka. Ponudbe z navedbo najemnine na oglas. odelek »Jutra« pod »Vselitev v aprilu«. 3127

Stanovanje
tri- in dvosobno s pritiklinami ter prostorno sobo s štedilnikom oddam za maj v šentjakobskem okraju. — Tajnost ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Tri in dvosobno«. 3182

Stanovanje
1—3 sob in pritiklin, v mestu išče stranka 4 odraslih oseb, ki plača za 1 leto naprej. — Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »1. marec«. 3246

Stanovanje
prostorno, trisobno, parketirano, solnčno, z velikim steklenim hodnikom in predsobe, drugo nadstropje, v pravem centru oddam takoj. — Mesečna najemnina 800 Din — za dve leti naprej plačljivo. Najemnik mora stanovanje na lastne stroške prepleskati in preslikati. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Odrasli« 3244

Sobo in kuhinjo
oddam takoj v Levčevi ul. št. 11. 3272

Krasno stanovanje
7 sob in pritiklin takoj oddam sredi Ljubljane. Pojasnila daje pisarna Društva hišnih posestnikov v Salendrovi ulici 6. 3275

Stanovanje
2 lepih sob in kuhinje oddam mirni stranki s čisto ovravo. Vrtovškova št. 9 (Mirje). 3261

Stanovanje
obstoječe iz sobe, kuhinje in pritiklin, v pritličju takoj oddam eni osebi ali mirni stranki brez otrok. Pogoj je snaga in mir. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3278

Zdravstvo

Ribje olje
sveže, najfinejše, norveško, iz lekarne dr Piccolija v Ljubljani, se priporoča bledim, slabim osebam 229

Sobe

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam solidnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 3037

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom v sredini mesta iščem v Mariboru. Pismene ponudbe na podr. »Jutra«, Maribor pod »Elegantna 6«. 2388

Solnčno sobo
s posebnim vhodom, parketom in električno, v bližini Vojvode Mišića vojašnice oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3187

Sobo
s popolnoma separatnim vhodom iščem v sredini mesta. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Trgovec«. 3140

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3128

Prazno sobo
z elektr. števcem, pritlično in solnčno, 5 × 3.70 m, oddam s 1. febr Vprašati v Vrhovčevi ulici 9. v bližini kavarne Kraps. Mesečna najemnina 300 Din. 3072

Sostanovalca
sprejme Pevše, Tavčarjeva ulica 4 — pritličje, levo dvorišče 3247

Prazno sobo
z električno in separatnim vhodom oddam samo gospodom Pod Trančo 2/III. 3238

Opremljeno sobo
veliko, lepo in solnčno, s separatnim vhodom, električno in packeta oddam 1 ali 2 solidnima osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3241

Sobo
s posebnim vhodom iščem za 15. februar. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »15. februar«. 3235

Sobico
z 1 posteljo in štedilnikom iščem za takoj. Takojšnje ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »200«. 3265

Sostanovalca
v lepo in zračno sobo z električno, skupno s hrano za 650 Din mesečno sprejmem s 1 februarjem Restavracija »Soča«, Sv. Petra cesta 3. 3262

Solidno žensko
sprejmem kot sostanovalko v sobo s štedilnikom. — Cankarjevo nabrežje 3/III. 3273

2 lepi prazni sobi
za pisarno ali stranki oddam takoj. Tavčarjeva ul. št. 12/I, levo, vrata 4. 3269

2 lepi sobi
brez pohištva, s separiranim vhodom takoj oddam samostojnemu gospodu (tudi dvema) ali za pisarno, ozir. kaj drugega. Električna luč s posebnim števcem parket in razgled pred opero. — Vrečić, Gledališka ul. 4/I. 3277

Separirano sobo
išče akademik. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Akademik 22«. 3290

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom takoj oddam Ulica na grad št. 7. 3302

Kam pa kam?

Domača veselica
z godbo in plesom bo dne 2. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni Franc Lavtižar, Sv. Petra cesta štev. 83. Za obilno udeležbo se toplo priporočamo. 3264

Glasbila

Prvovrsten pianino
ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3190

Kočeg-gramofon
velik, skoraj nov s 15 ploščami prodam po zelo ugodni ceni. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 3250

Dopisi

Učitelj
star 27 let, idealen, mirnega značaja, skromen, bogate duše, želi znanja z učiteljico do 26 let, prijetne zunanjosti. Le resne ponudbe s sliko pod značko »Harmonija duš 123« na oglasni oddelek »Jutra«. 3323

2 blondinki
želita znanja z 2 žel. uradnikoma na deželi. Dopise pod šifro »2 blondinki« na oglasni oddelek »Jutra«. 3248

V oglasnem oddelku »Jutra«
je dvignili sledeča pisma: Abstinent, Agilnost 1190, Boljša stranka, Bankaretvo Brez otrok. Bukov gozd 1989, Boni 378, Bližina Ljubljane, Briveški pomočnik, 378, Bandit, Brezhibno obratovanje, Brez parketov in elektrike, Centrum Črni kos 38, Čas biti, Cevljarna. Cedna, Dober prodajalec. Dosmrtna preskrba Dobro prijateljstvo. Dr. K. Dobro življenje. Doga. Dobra kuharica Dijakinja, Državna uradnica 30, D. F. Grlica 15, Garantirano zanesljiv s kavcijo, Gutes Auftreten, Hiša 1917, Humorist. Hvaležna, Hruško, Hribar, Hišna dela, Instruktor, Inženjer-arhitekt, Ida, I. K. Lj., Jeden 32, Januar 1930 Jedilnica, Industrija 370, Izleti, Juni 40, Kletar, K. S. 38, Komercialist, Krenner, Kakor se ravna z ljudmi. Fran Košan, Kupec, Ljubiteljica otrok, Lepa bodočnost Lesno, Ljubljana, Loka, Gorenjsko. Lepa prihodnjost. Ljubljana Gorenjsko., Mehanična obrt M. M Mirje. Mehanik 8, Moč značaja. Mala vila 2207. Maša, Mlin 1196. Mirna 889. Miza 598. Mesec april. Mirna stranka Mehanika 8. Nazor. Nekaj kapitala. Ne ljubljančanka, Nujno, Oskrba 21. Oskrbnik-vrtnar. Okolica centra 3. Osemključni stroj. Osamljen. Preprosto sobico. Poslovodja. Pridna inteligentna gospodinja. Plemenit. Prijatelj. Pošteno srce 32. Prazno. Pridno dekle živilja. Postrežnica 1000. Predpogoj čistost. Promet 692. Pomoč G P., Povsem neodvisen samec. Pestunja. Pes. Poštena. Resnicoljuben. Roža v samoti. Rešil bom Te brige. Rozika Resnost. Sreča 1899. Soretna kuharica. Samostojen 111. Spretnen vrtnar Samostojen 99 Stalna moč. Smisel za priseten dom. Samski dom. Soretna moč Samo v Ljubljani. Stereo Sposobnost. Sigurnost. Sobarica. Solidno in mirno Soretna natakarica. Trgovec. Trafika. Takoj 6. Tvornica. Tehnik Uradnica. Upešno. Ura. Upokoj. vdova Ugodno 1000. Učenca. Uradnik. W Vrtnarski strokovnjak. Vesten gostilničar. Vzgojiteljica. Vigred. Večji mlin. Vsestar hvaležna Vestna. Zmožna 1000 Zdravnik W. Zračna soba. Zobotehnik - Ljubljana Zanesljiva vredna oseba. Živo Zelo ugodna prilika. Za vsako proti Zadovoljno življenje. Za delo plačilo Železnina. 45. 70.000. Nr 30 HP. 31/32. 26. 150.000. 83.

Kapital

Kot družabnik
s 150.000 Din želim pristopiti k kakemu podjetju. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Resna ponudba« 3219

Družabnika (co)
s 18—25.000 Din za takoj iščem gospodična z lastno obrtjo za trgovino, v svrho prevzema trgovine. Event. dam v najem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »600«. 3266

15.000 Din posojila
iščem proti vknjižbi. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Posojilo«. 3263

4½ % pupilarno varne obveznice
prodam za 60 % nominalne vrednosti. — Vprašati pri Upravništvu »Merkur« v Ljubljani, Večna pot št. 5, telefon 3052

Financiramo
civilno - pravdne sodne in odvetniške stroške. Upravništvo »Merkur«, Ljubljana, Večna pot 5, telefon 3052.

Terjatve
od najmanjšega do največjega zneska, posedne ali večje partije izterjuje brez vsakega predujma Upravništvo »Merkur«, Ljubljana. Večna pot 5. telefon 3052.

20 % kronske bone
kupuje in prodaja najugodneje Upravništvo »Merkur«, Ljubljana. Večna pot 5, telefon 3052.

Vrednostne papirje
srečke itd. kupuje in plača najbolje Upravništvo »Merkur«, Ljubljana, Večna pot št. 5. telefon 3052.

Obrt

1. febr. otvoritev
modernega novega frizerskega damskega salona v Prečni ulici št. 4 — poleg mestne kopeli. 3276

Razno

Novost! Novost! Železna služinska Brozović patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Raspošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Ležalke za sončanje — (Liegestuhl), najnovije vrsti stane Din. 150.—

L. BROZOVIĆ, Zagreb, Ilica 82.

VREČE
nove in rabljene vseh vrst ter
juto za embalažo
ima vedno v zalogi
Mirko Miakar
Ljubljana,
Slomškova ulica 11.

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibšer Ljubljana, Sv Petra cesta 25. 217

G. Th Rotman:

Bratec Branko in sestrica Mica

(Pravljica s slikami)

(Ponatis prepovedan)

85.

Tat jo je popihal, kakor da mu je sto tigrov za petami. A vendar je še porabil priliko in zmaknil z mize mošnjo v kateri je bil bratec Branko! Uh, zdaj je pa malemu mošičku huda predla. Trdi cekini so odskakovali, med ko je tekel tat čez drn in strn, in tako neusmiljeno bunkali branka po rebru, da je bil ves črn in obtolčen. Naposled je sedel tat ob poti na tla in pričel jesti. Mošnjo je odložil zrazen sebe v travo. Bratec Branko je prav oprezno zlezel iz nje. Mm, kake slastne kruhke z maslom je zagledal! Oprezno si je odlomil nekaj koščkov in založil, zakaj lačen je bil strašno. A tedaj se je tat mahoma sklonil, da bi pobral mošnjo — in pri tem je zagledal našega bratca Branka!

Revmatizem.

Izjava zahvalnosti.

Gosp. Dru. I. Rahlejevu
Beograd, Sarajevska 70

Pred 3 meseci, ob priliki, sem naročila pri Vas 3 steklenice Vašega Radio-Balsamika proti revmatizmu. Bila sem ozebla v cerkvi klečeča na cementnih pločah. Vsled te ozebe mi je oteklo in docela otrpnilo levo koleno. Po masiranju z Vašim Radio-Balsamika so otekline izginile in bolečine ponehale. Zato se Vam najsrčnejše zahvaljujem za Vašo pomoč.

Metlika (Slovenija), 23. jan. 1928.

ROZA KADUNC.

Zdravilo Radio-Balsamika izdeluje, prodaja in razpošilja proti naplačilu Laboratorij Radio-Balsamika dr. I. Rahle-jeva, Beograd, Sarajevska 70.

Zdravilo se dobi tudi v vseh lekarnah in drogerijah.

Razpis

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 3. februarja 1930 ob 11. uri nabavo:

5000 kg pšenične moke št. 0 gg,
5000 kg pšenične moke št. 0 g.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, štev. 917/II. 2476

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.